

Suomen
OnlineTutkimus Oy
Selvitysraportti

EHYT ry.
Nuorten kulttuuri ja päihteet –selvitys
2024

Päiväys:
26.2.2024

Vesa Kause
vesa.kause@onlinetutkimus.fi
09 221 2424

www.onlinetutkimus.fi

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1. Johdanto	5
2. Vastaajien taustatietoja.....	6
2.1. Ikä	6
2.2. Sukupuoli.....	6
2.3. Asumismuoto.....	7
2.4. Opiskelevat ja työelämässä olevat	7
2.5. Asuinmaakunta	8
2.6. Asuinpaikka.....	9
3. Yleiskysymykset	10
3.1. Onko seuraavat asiat sinusta in vai out?.....	10
3.2. Kenen kanssa voit ja olet voinut mielestäsi parhaiten puhua päihteisiin liittyvistä asioista?	11
3.3. Mistä lähteistä olet saanut itseäsi hyödyttävää tietoa liittyen päihteisiin?.....	12
3.4. Miten sinä suhtaudut seuraaviin asioihin?	13
4. Alkoholii	14
4.1. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa alkoholijuomia?.....	14
4.2. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät alkoholia?.....	15
4.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä alkoholia?	16
4.4. Onko suhtautuminen alkoholiin jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?	17
4.5. Onko alle 18 -vuotiaan mielestäsi helppo/vaikea hankkia alkoholia?	17
4.6. Oletko itse hankkinut alle 18-vuotiaana alkoholia?	18
4.7. Mitä kautta olet hankkinut alle 18-vuotiaana alkoholia?	18
5. Nikotiinituotteet	19
5.1. Minkä verran ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa käytetään nikotiinituotteita?	19
5.2. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät nikotiinituotteita?	20
5.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä nikotiinituotteita?.....	21
5.4. Onko suhtautuminen nikotiinituotteisiin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?	22
5.5. Oletko itse käyttänyt nikotiinituotteita viimeisen vuoden aikana?	32
5.6. Mistä olet hankkinut käyttämäsi nikotiinituotteet viimeisen vuoden aikana?	33
5.7. Käytitkö nikotiinituotteen hankkimisessa somea?	34
5.8. Onko alle 18-vuotiaan mielestäsi helppo/vaikea hankkia nikotiinituotteita?	35
6. Huumeet.....	36
6.1. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa huumeaineita?	36
6.2. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa kannabista?	36
6.3. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa alkoholia ja lääkkeitä samanaikaisesti?	37
6.4. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät huumeaineita?	38
6.5. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä huumeaineita?	39

6.6. Onko suhtautuminen huumausaineisiin jotenkin muuttunut kaveri- /ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?	40
6.7. Onko kannabista mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos sitä haluaisi?	40
6.8. Onko huumausaineita mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos niitä haluaisi?	41
6.9. Mistä nuoret hankkivat kannabista?	41
6.10. Mistä nuoret hankkivat muut huumausaineet, kuin kannabiksen?	42
7. Digitaalinen pelaaminen ja sosiaalisen median käyttö	43
7.1. Kuinka paljon ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa pelataan digipelejä?	43
7.2. Kuinka paljon sinä pelaat digipelejä?	43
7.3. Jos pelaat digipelejä, miksi pelaat digipelejä?	44
7.4. Jos ET pelaa digipelejä, miksi et pelaa digipelejä?	45
7.5. Onko alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa/ladata ja pelata K-18 -digipelejä?	46
7.6. Mistä alle 18-vuotiaat ostavat/lataavat K-18 -digipelejä?	46
7.7. Oletko huomannut ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa sosiaaliseen mediaan liittyviä hyötyjä?	51
7.8. Millaisia hyötyjä olet kokenut sosiaalisesta mediasta olevan ikäisillesi nuorille?	52
7.9. Oletko huomannut ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa sosiaaliseen mediaan liittyviä haittoja?	53
7.10. Millaisia haittoja olet kokenut sosiaalisesta mediasta olevan ikäisillesi nuorille?	54
7.11. Haluaisitko käyttää sosiaalista mediaa/pelata digipelejä vähemmän?	55
7.12. Oletko yrittänyt vaikuttaa siihen, että käyttäisit sosiaalista mediaa/pelaisit digipelejä vähemmän?	55
7.12.1. Miten olet yrittänyt vaikuttaa asiaan?	56
7.13. Mitä haasteita näet omassa pelaamisesi/somen käyttösi vähentämisessä?	60
7.14. Oletko joutunut erimielisyyksiin jonkun läheisesi kanssa puhelimen käyttöösi liittyen?	61
7.14.1. Mistä syystä olet joutunut erimielisyyksiin puhelimen käytöstäsi?	61
7.15. Kenen kanssa voit ja olet voinut mielestäsi parhaiten puhua digipelaamiseen ja someen liittyvistä sinua huolettavista asioista?	65
7.16. Onko sinulla/perheessäsi sääntöjä liittyen puhelimesi käyttöön?	66
7.17. Onko koulussasi/työpaikallasi sääntöjä liittyen puhelimen käyttöön?	66
7.18. Mistä lähteistä olet saanut itseäsi hyödyttävää tietoa liittyen digitaalisen pelaamisen ja somen käytön vaikutuksiin?	67
8. Rahapelaaminen	68
8.1. Kuinka paljon ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa pelataan rahapelejä?	68
8.2. Miksi ikäisesi nuoret rahapelaavat?	69
8.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät rahapelaava?	70
8.4. Onko suhtautuminen rahapelaamiseen jotenkin muuttunut kaveri- /ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?	71
8.5. Onko alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa ja pelata rahapelejä?	73
8.6. Missä kanavissa olet nähnyt ja/tai kuullut rahapelimainontaa?	74
8.7. Mitä mieltä olet rahapelimainonnasta?	75
9. Tulosten vertailu vuosina 2022 / 2024	86
9.1. Taustatietoja	86
9.2. Yleiskysymykset	90
9.2.1. Alkoholi	94

9.2.2. Tupakointi ja nikotiinituotteet.....	99
9.2.3. Huumeet	106
9.2.4. Digitaalinen pelaaminen	113
9.2.5. Rahapelaaminen	117

1. Johdanto

Suomen OnlineTutkimus Oy toteutti Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n toimeksiannosta *Nuorten kulttuuri ja päihteet* -selvityksen, jonka pääaiheena oli nuorten päihdeasenteisiin ja päihteiden käyttöön, sekä digi- ja rahapelaamiseen liittyvät ajankohtaiset ilmiöt.

EHYT ry on jo vuosina 2016, 2018, 2020 ja 2022 toteutettujen selvitysten avulla selvittänyt nuorten ja nuorten aikuisten asenteita eri päihteisiin liittyen, sekä nuorten päihteiden käyttöön, ja myös digi- ja rahapelaamiseen liittyvää käyttöä ja asenteita. Nyt tänä vuonna toteutettu selvitys on jatkoa näille tutkimuksille. Uutena asiana tämän vuoden selvityksessä oli sosiaalisen median käyttö.

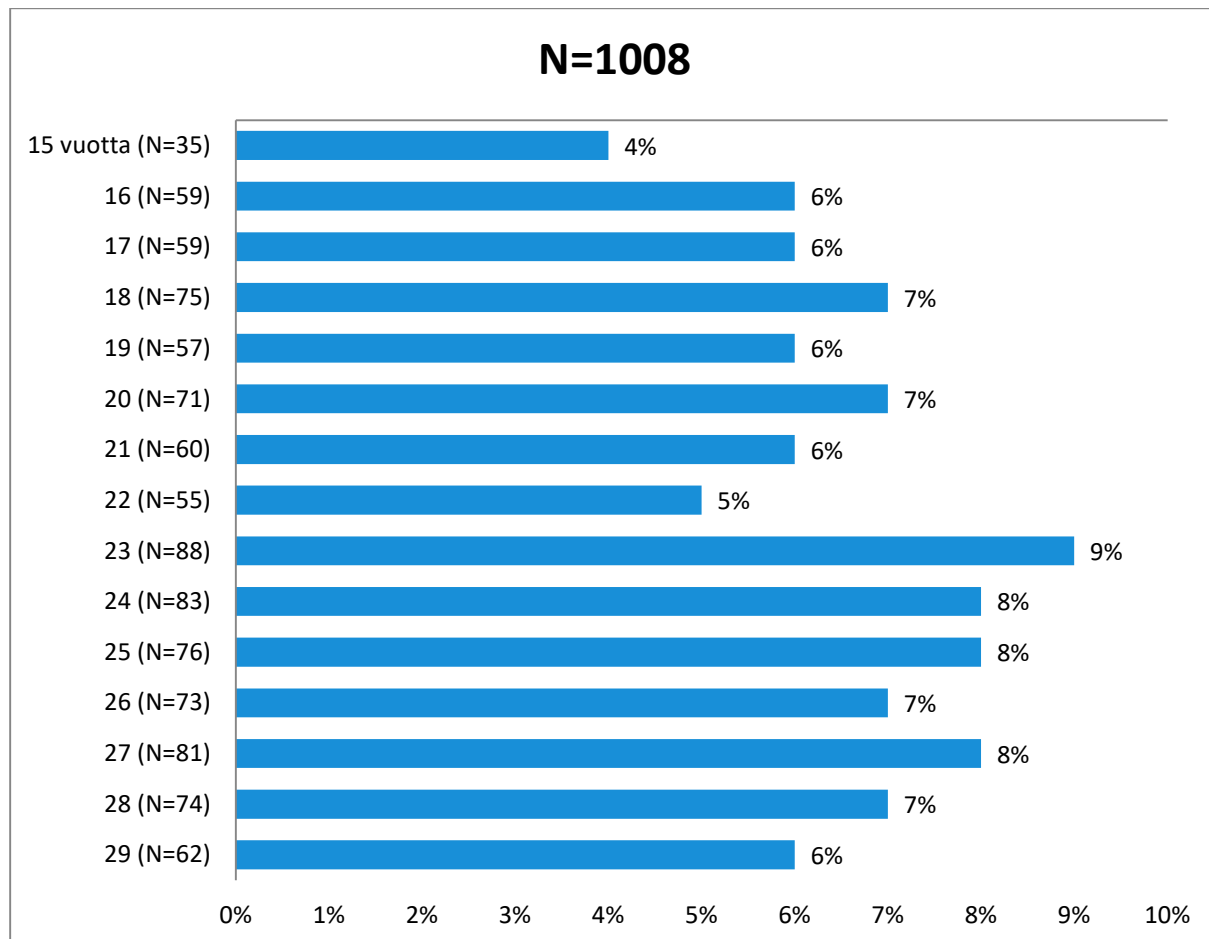
Selvityksen kohderyhmänä ovat 15 -29-vuotiaat Suomessa asuvat henkilöt. Selvitys toteutettiin sähköisenä kyselynä internet-paneelia käyttäen aikavälillä 1. -19.2.2024, jolloin kyselyllä kerättiin 1008 vastausta kohderyhmään kuuluvilta henkilöiltä.

Selvityksen tulokset esitetään tässä raportissa pylväskaavioiden ja taulukoiden avulla. Avoimet vastaukset on aakkostaen listattu raporttiin sellaisenaan.

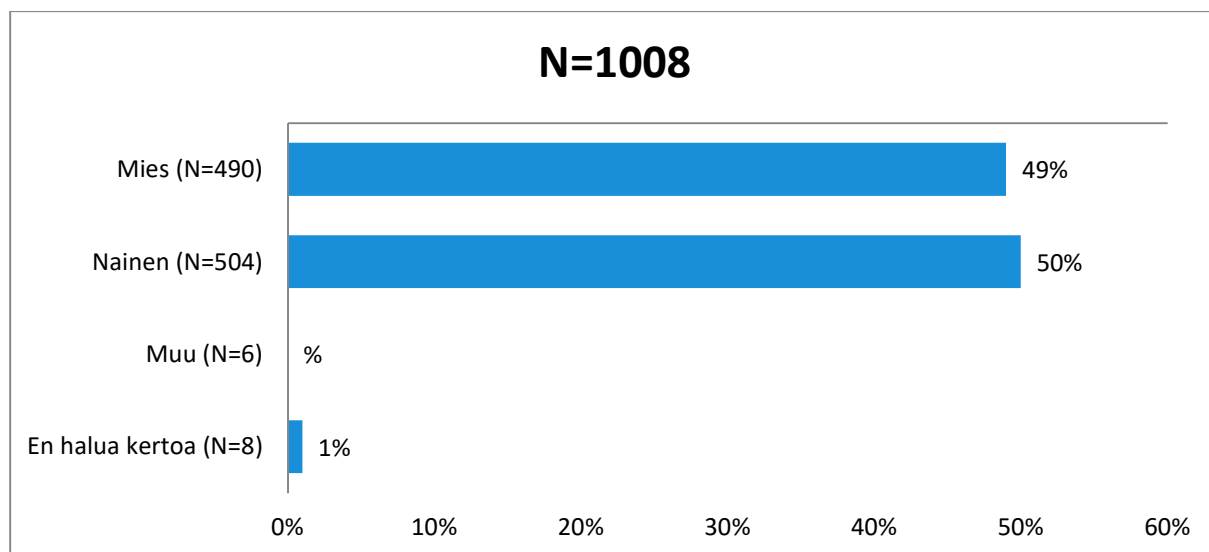
Raportin lopussa on vielä vertaileva osuus, jossa vuosien 2022 ja 2024 selvityksen tuloksia verrataan keskenään soveltuvin osin.

2. Vastaajien taustatietoja

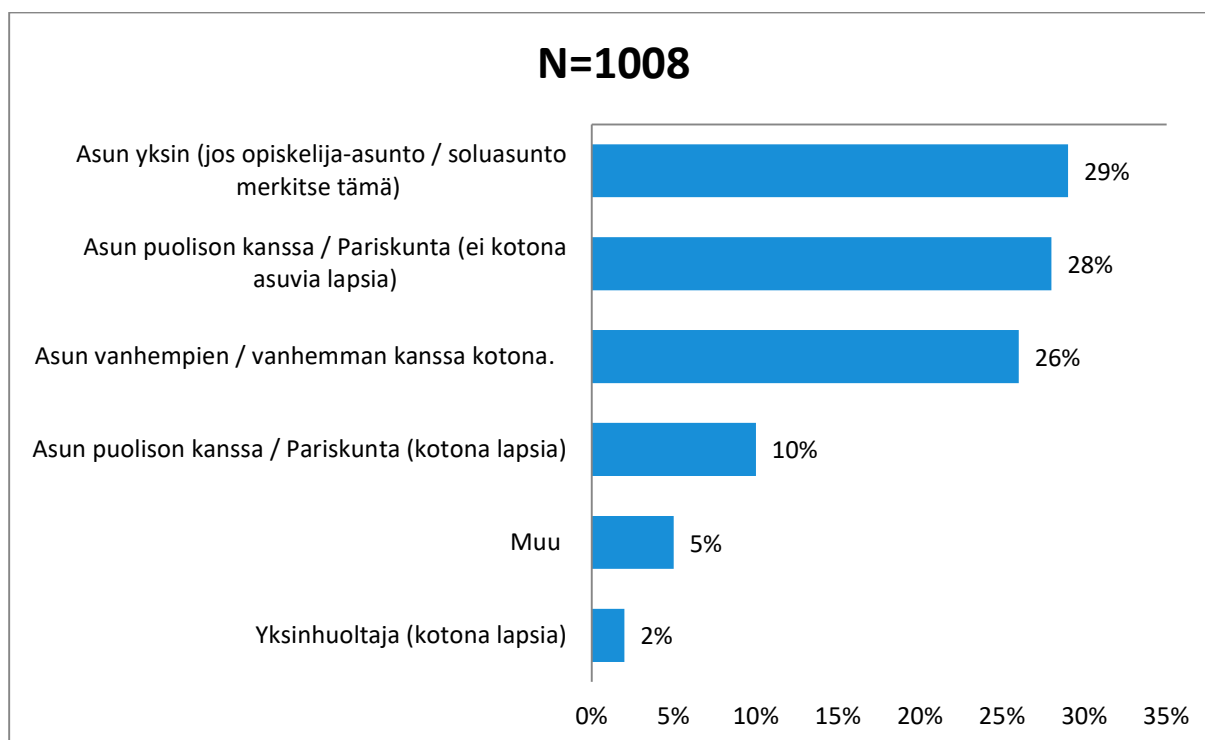
2.1. Ikä

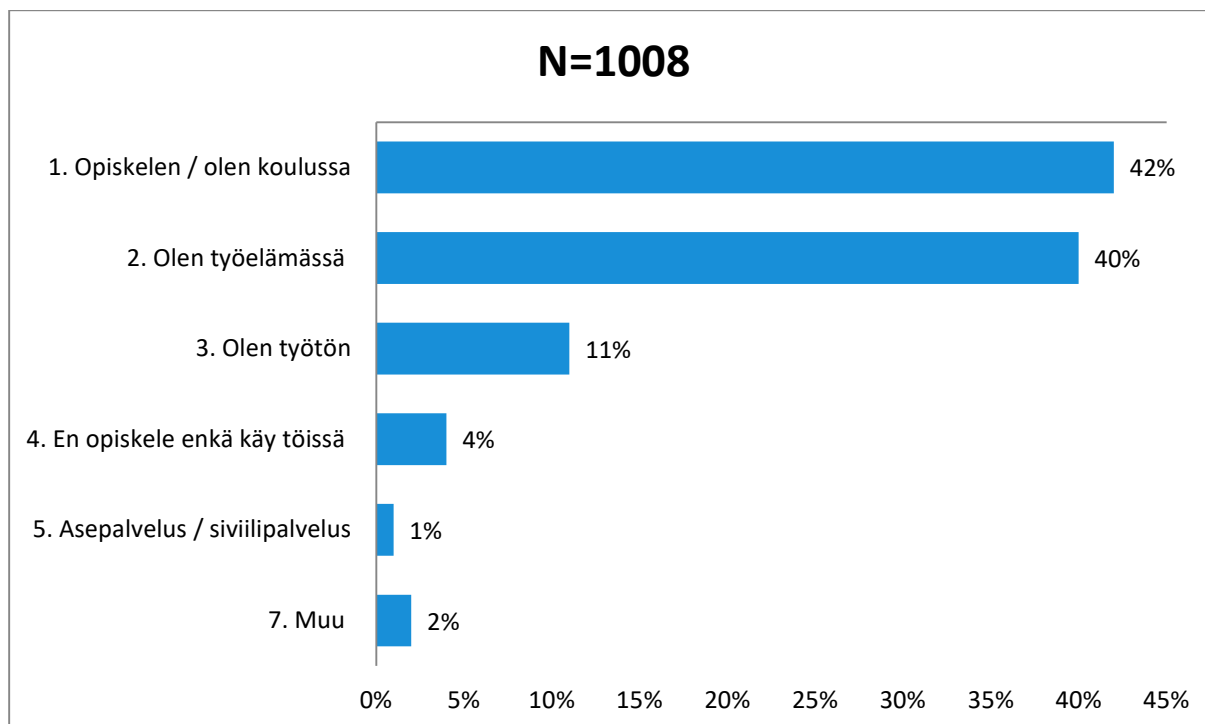
2.2. Sukupuoli

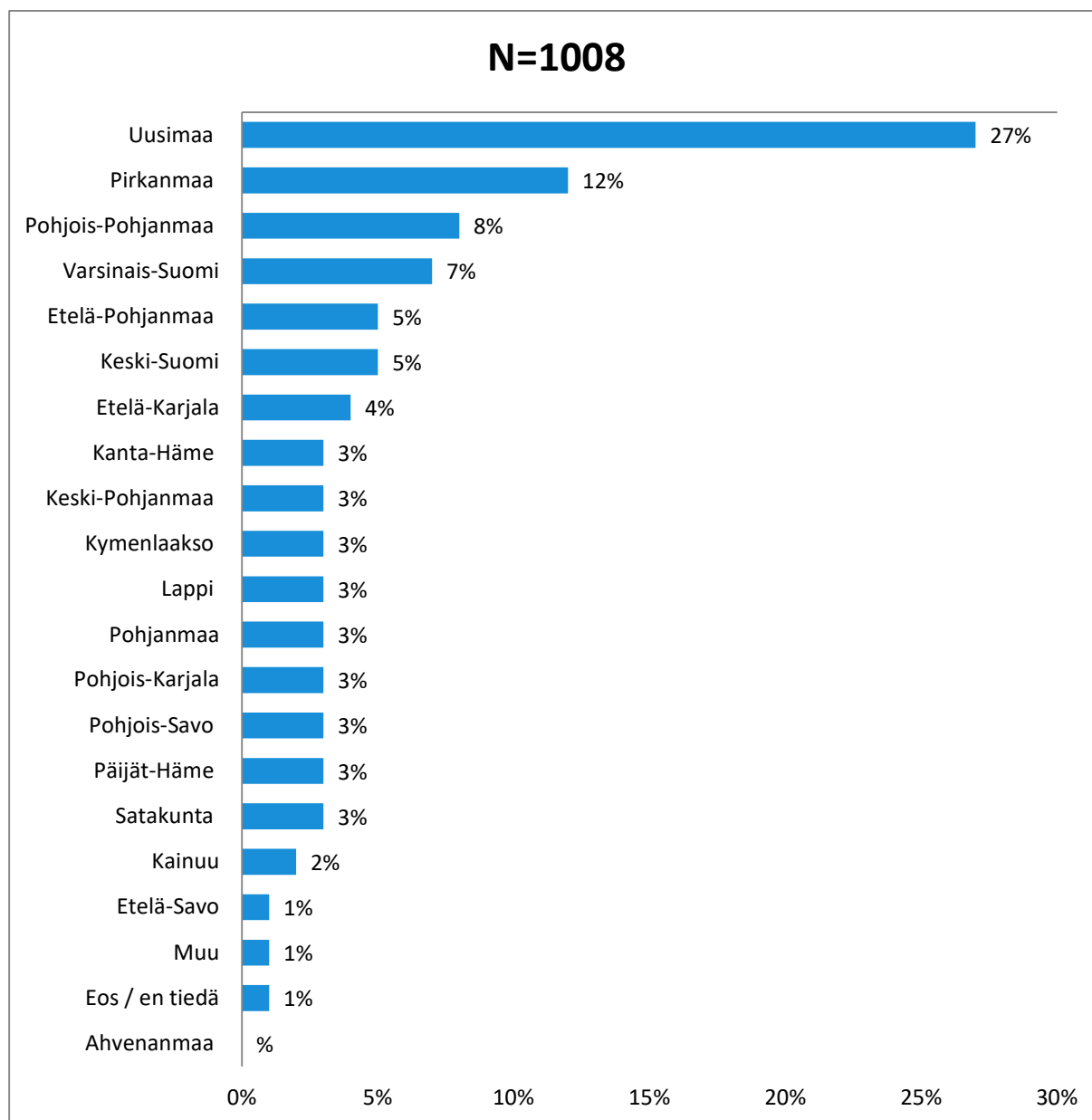
2.3. Asumismuoto

2.4. Opiskelevat ja työelämässä olevat

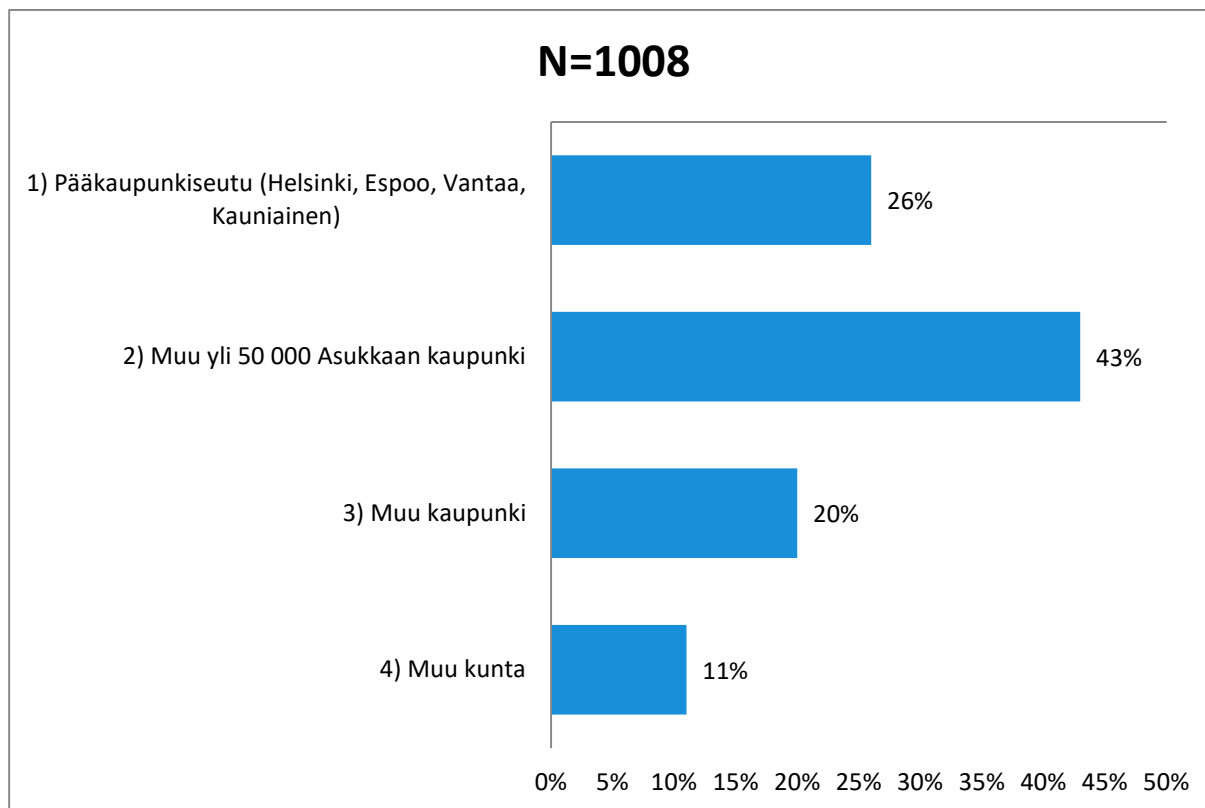
2.5. Asuinmaakunta

	N		N		N
Uusimaa	276	Kanta-Häme	34	Päijät-Häme	27
Pirkanmaa	124	Keski-Pohjanmaa	33	Satakunta	27
Pohjois-Pohjanmaa	82	Kymenlaakso	30	Kainuu	16
Varsinais-Suomi	71	Lappi	28	Etelä-Savo	15
Etelä-Pohjanmaa	54	Pohjanmaa	28	Muu	11
Keski-Suomi	49	Pohjois-Karjala	28	Eos / en tiedä	5
Etelä-Karjala	38	Pohjois-Savo	28	Ahvenanmaa	4

2.6. Asuinpaikka

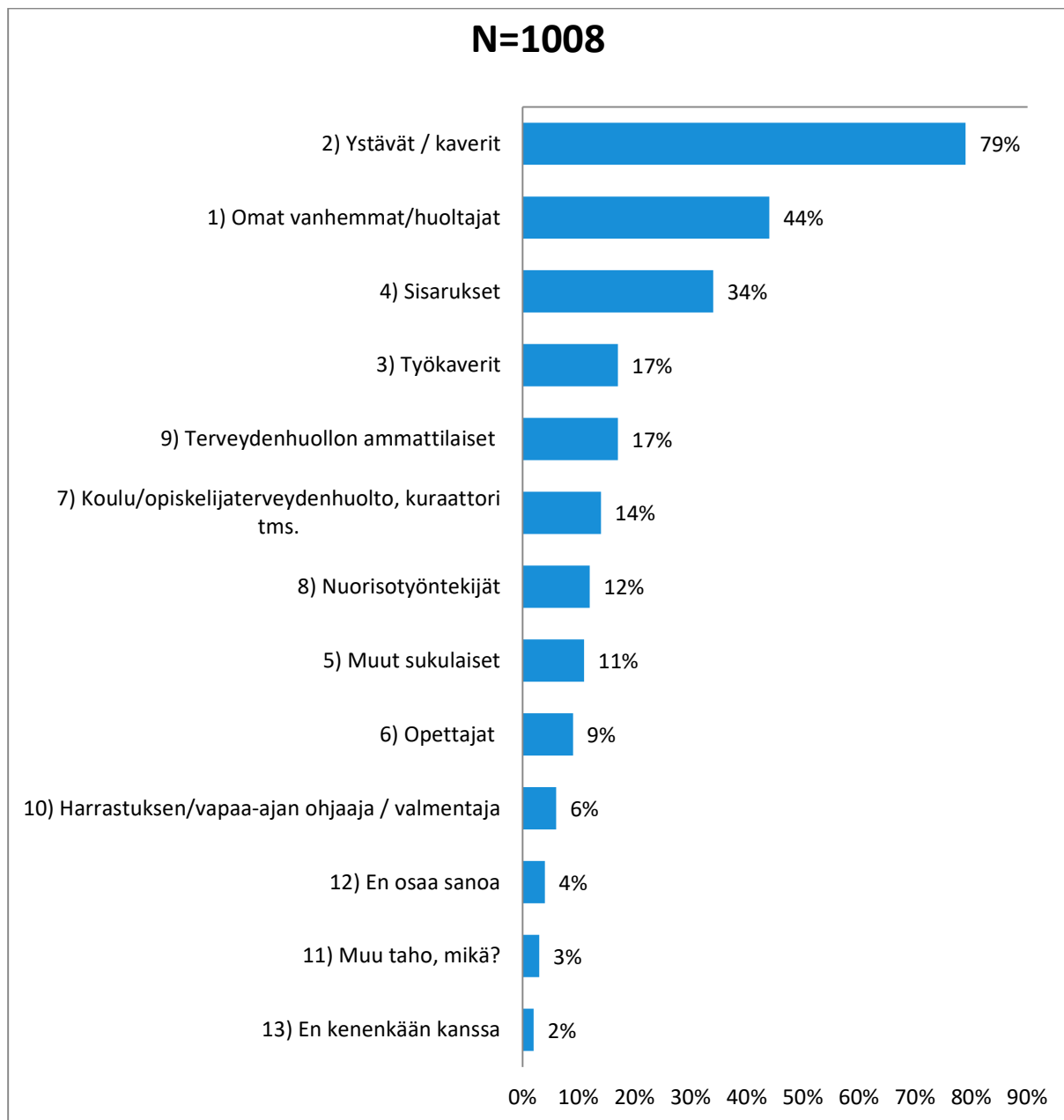

3. Yleiskysymykset

3.1. Onko seuraavat asiat sinusta in vai out?

Kohdat esitetään allekkain siinä järjestyksessä, mitkä asiat ovat saaneet eniten IN-mainintoja	In	Ei in eikä out/ En osaa sanoa	Out
Spotify	82%	14%	4%
Suoratoistopalvelut (Netflix, ym.)	81%	14%	5%
TikTok	79%	11%	10%
Instagram	76%	17%	7%
Liikunta	74%	21%	5%
Kuntosali/fitness	74%	19%	7%
Perhe	72%	23%	5%
Snapchat	71%	17%	12%
Itsensä hyväksyminen	71%	22%	7%
Urheilu	70%	25%	5%
Youtube	68%	24%	8%
Ulkonäköön panostaminen	66%	25%	9%
Proteiinit, vitamiinit ja ravintolisät	66%	27%	7%
Whatsapp	65%	27%	8%
Festarit	62%	24%	14%
Kestävä kehitys	61%	29%	10%
Podcastit	60%	28%	12%
Energiajuomat	57%	27%	16%
Digipelaaminen, konsoli, mobiili jne.	57%	31%	12%
Yhteisöllisyys	56%	34%	10%
Päihteettömyys	55%	30%	15%
Raittius	55%	31%	14%
Luonnonsuojelu	54%	34%	12%
Politiikka	49%	38%	13%
Discord	43%	37%	20%
Vapaaehtoistyö	41%	41%	18%
Tubettaminen	38%	39%	23%
Esports/elektroninen urheilu	38%	40%	22%
Pop-up tapahtumat	36%	46%	18%
Nikotiinipussit	36%	24%	40%
Tosi-TV	35%	38%	27%
Alkoholi	35%	39%	26%
Sukupuolisensitiivisyys	34%	46%	20%
Sähkösavukkeet/vape	34%	22%	44%
Vegaanius	32%	37%	31%
Jodel	31%	35%	34%
Blogit/vlogit	29%	39%	32%
Humala	28%	37%	35%
Facebook	26%	29%	45%
Tinder	26%	39%	35%
Lanit	26%	38%	36%
Rahapelit, rahapeliautomaatit, vedonlyönti	26%	37%	37%
Päihhteiden hankkiminen somen kautta	25%	26%	49%
Nuuska	24%	23%	53%
Vedonlyönti digipeleissä/skinibettaus	24%	36%	40%
Kannabis	20%	25%	55%
Kännisekoilu	20%	26%	54%
Tupakka	18%	23%	59%
Huumeet	13%	24%	63%
Lääkkeiden päihdekäyttö	12%	23%	65%

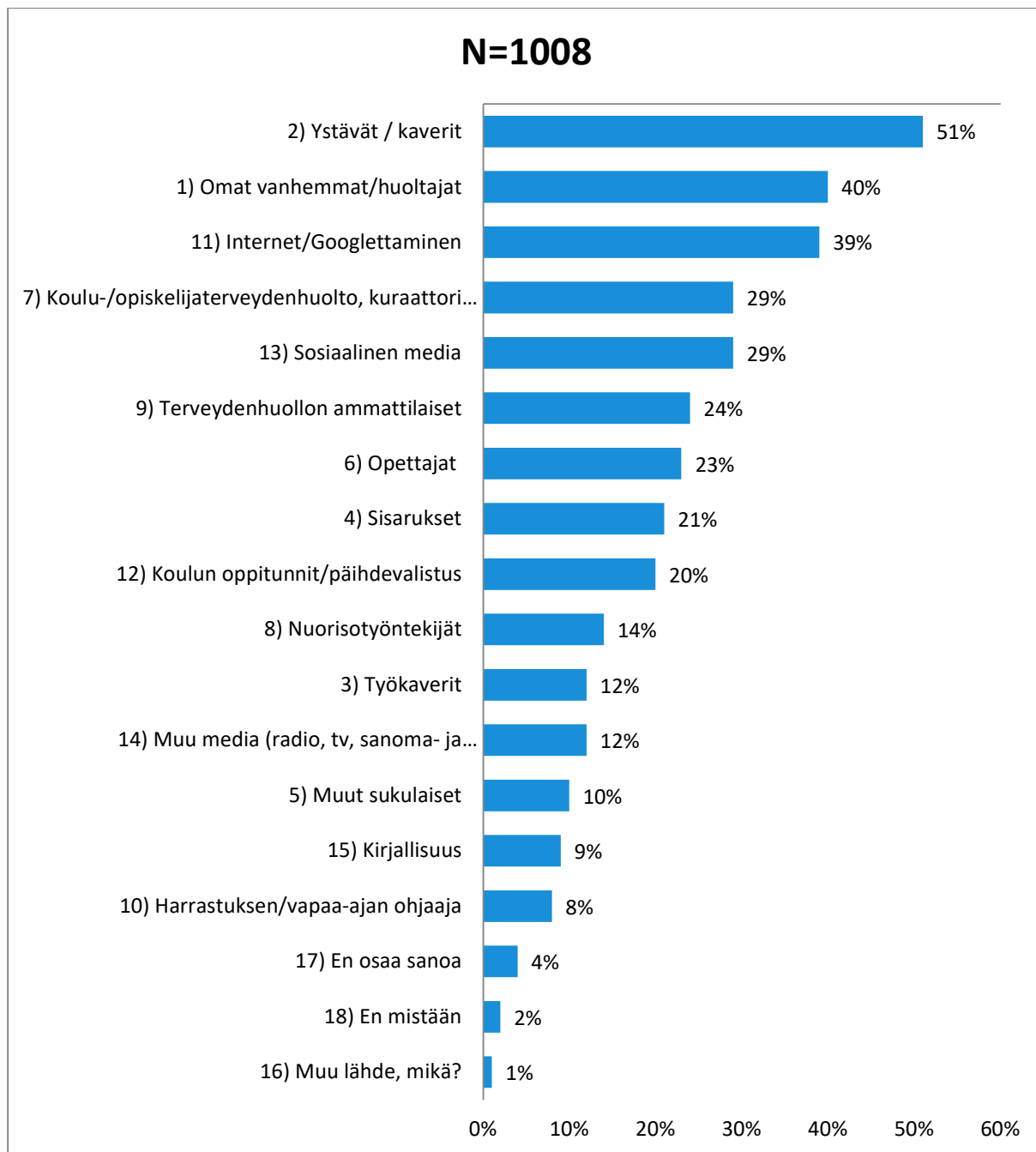
3.2. Kenen kanssa voit ja olet voinut mielestäsi parhaiten puhua pähteisiin liittyvistä asioista?

Muu taho

- Anonyymeillä verkkofoorumeilla
- Avopuoliso
- girlfriend
- Kumppani
- Netissä
- Poikaystävä
- Poikaystävä
- Psykoterapeutti
- Puoliso
- Puoliso
- Puoliso
- Puoliso
- Puoliso
- puoliso
- Puoliso
- Puoliso
- redditissä
- Terapeutti
- terapeutti
- Terapeutti

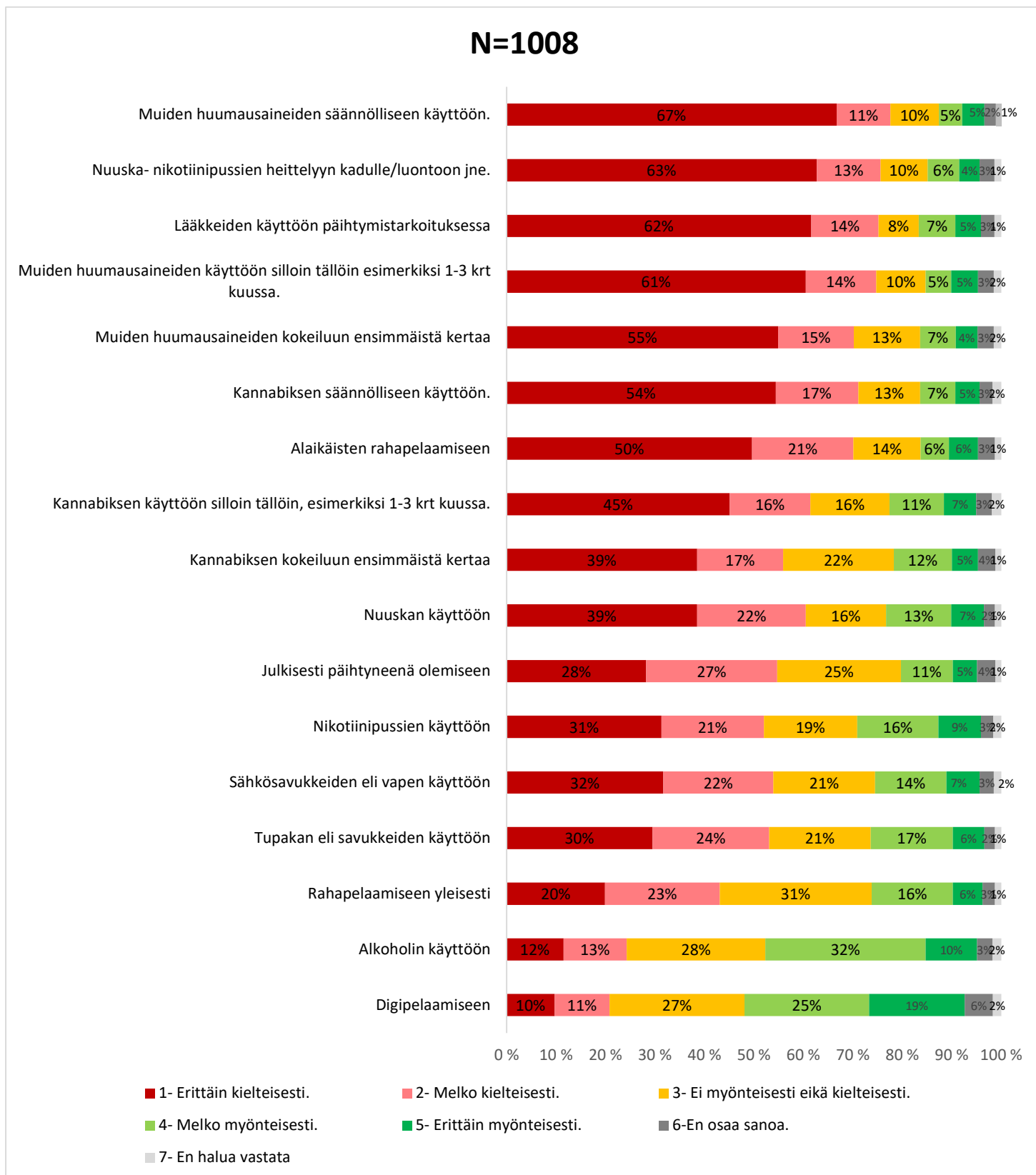
3.3. Mistä lähteistä olet saanut itseäsi hyödyttävää tietoa liittyen pähteisiin?

Muu lähde, mikä?

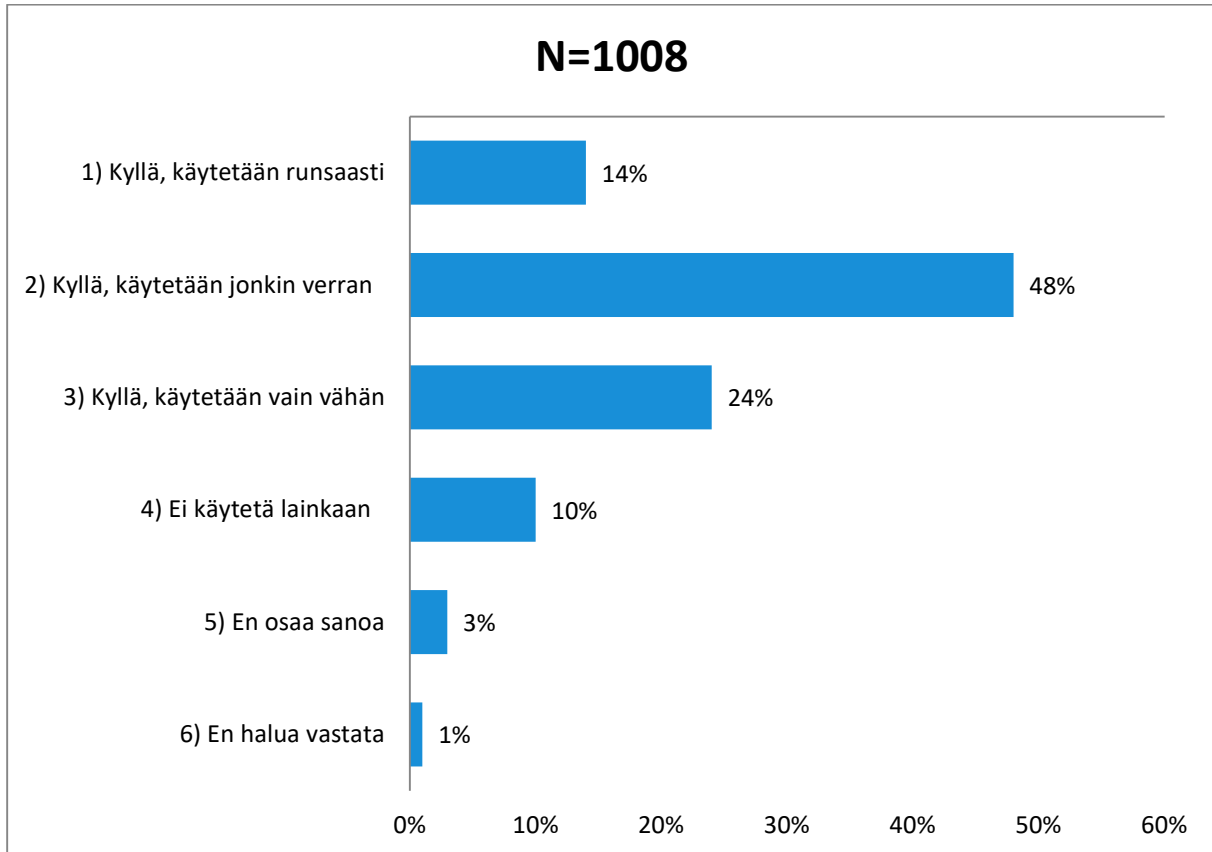
- Joku oli joskus puhumassa koulussa
- Muut hoitajat
- Oman ympäristön tarkkailu
- Psykonautti foorumit
- Puoliso
- Veikkauskoulutus

3.4. Miten sinä suhtaudut seuraaviin asioihin?

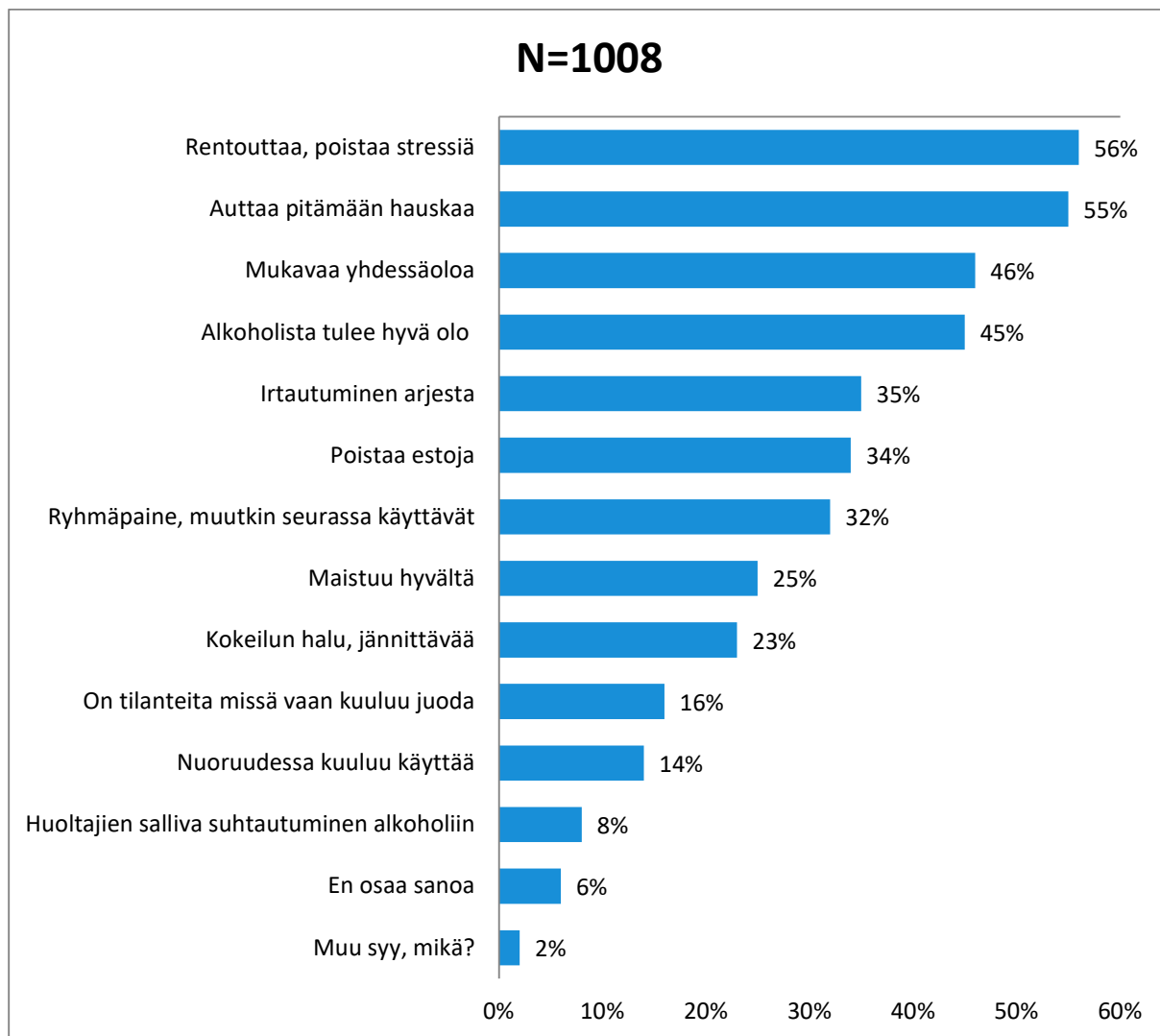

4. Alkoholi

4.1. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa alkoholijuomia?

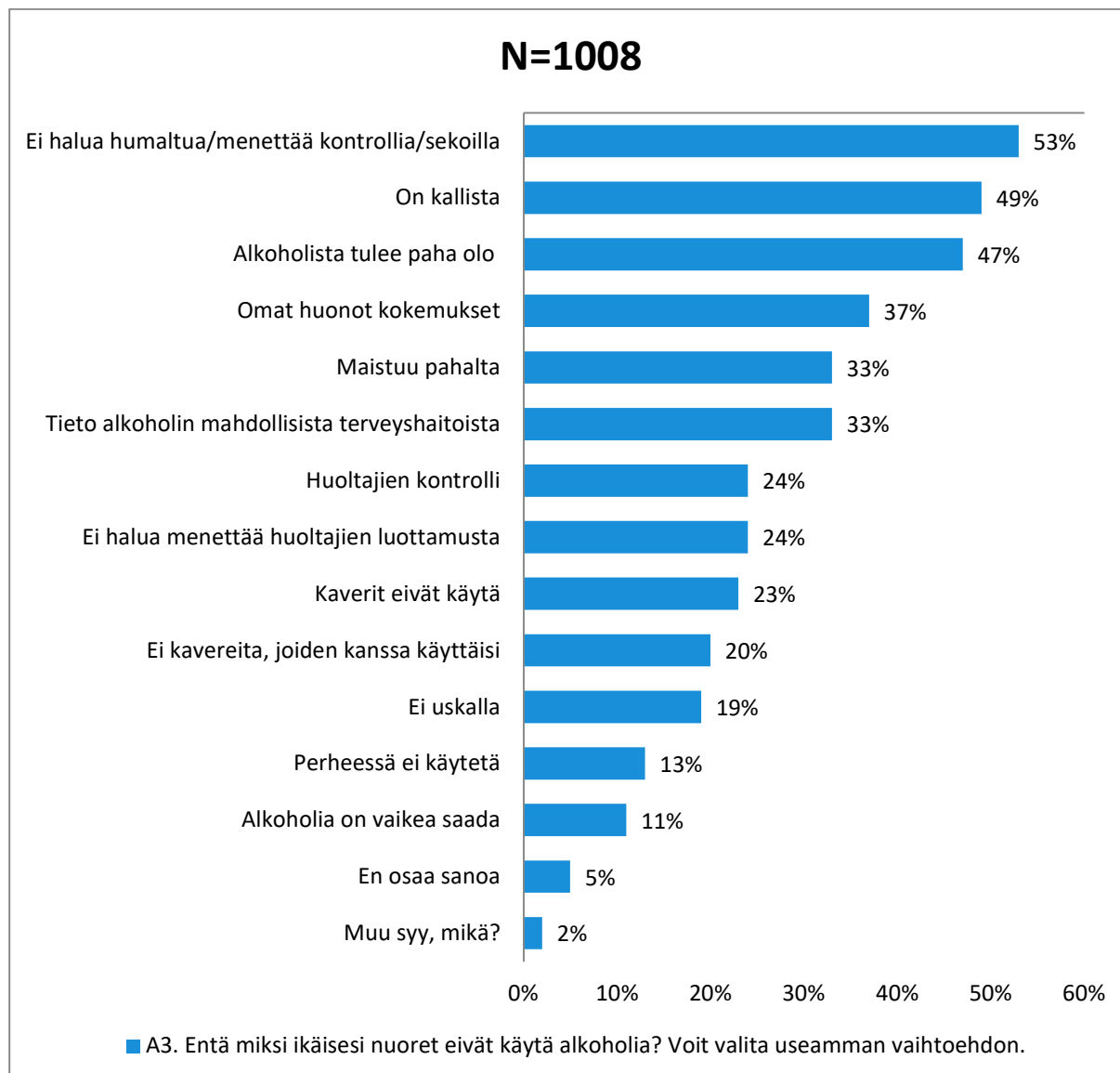
4.2. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät alkoholia?

Muu syy, mikä?

- "Cool"
- Asioiden pakeneminen alkoholiin
- Bileet tai sosiaalinen juominen
- En käytä
- Humalatila "huumaa"
- Huolet kotona
- Juhlat
- Kokeilunhalu, testata mistä juomista pitää ja mistä ei
- opiskelijabileet
- opiskelijabileet
- Ruokajuoma
- Ruuan kanssa
- Saunajuoma

4.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä alkoholia?

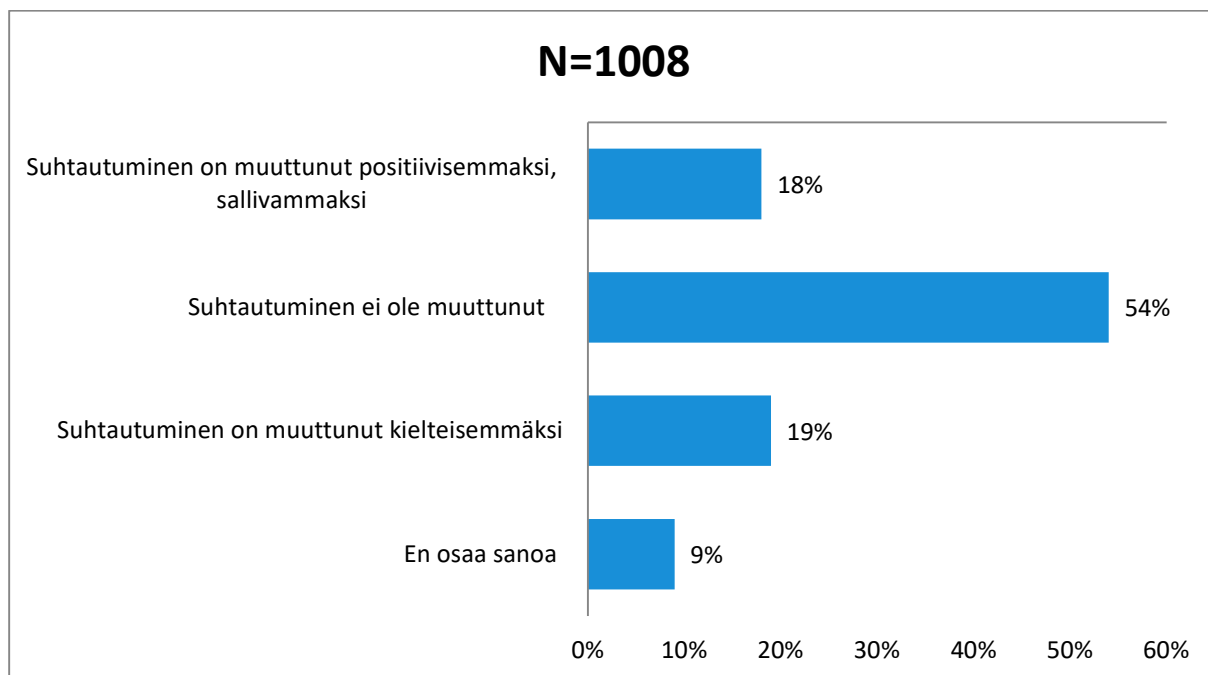

Muu syy, mikä?

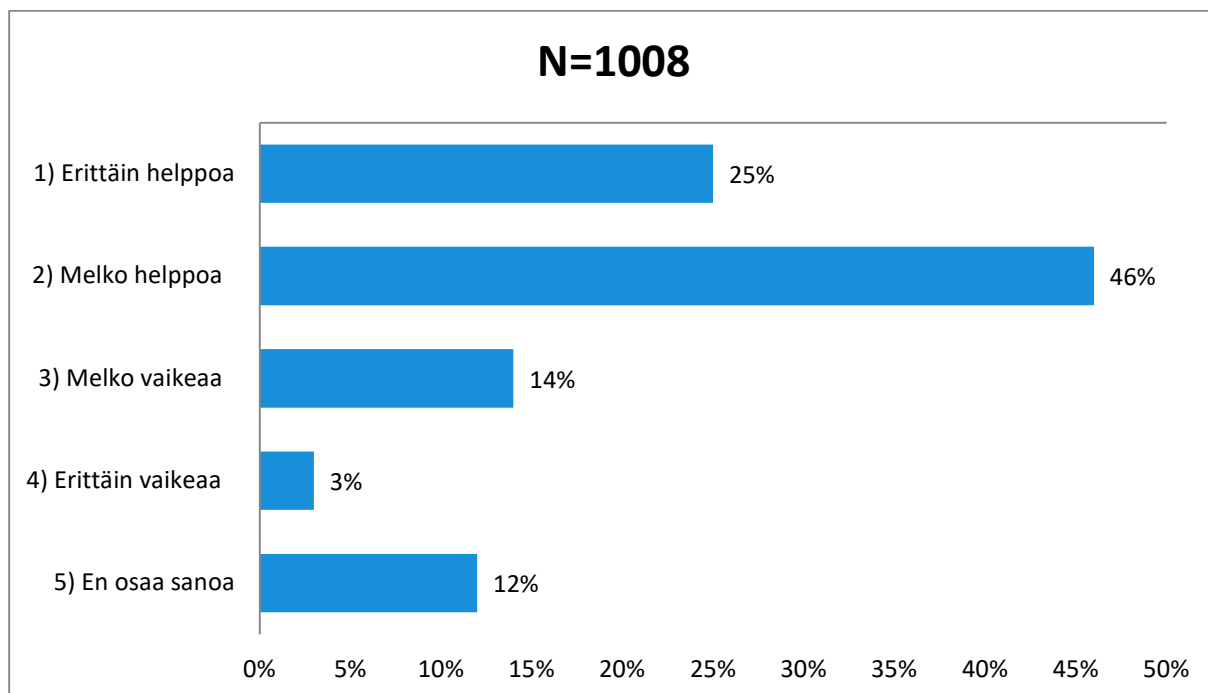
- Alkoholi "ei anna mitään"
- Alkoholi "ei anna mitään"
- Ei enää innosta
- Ei hyväksy sitä tai ei vain halua
- Ei koe tarvetta
- Ei ole enää in
- ei vaan kiinnostu
- Helppous liikkua autolla joten jää juomatta
- Läheisen alkoholismi
- Oma päätös
- paha haju
- paljon töitä ei ole 24 vuotiaalla aikaa
- Ei vain halua
- Ei voi juoda säännöllisen lääkityksen kanssa
- esim. lääkitys, jonka kanssa ei suositella alkoholia
- fiksu
- Sille ei ole mitään tarvetta / ei ole kiinnostusta
- suvussa vahvaa addiktiota
- Terveystieteelliset syyt, esim. mahdollinen migreeni, yms
- uskonto

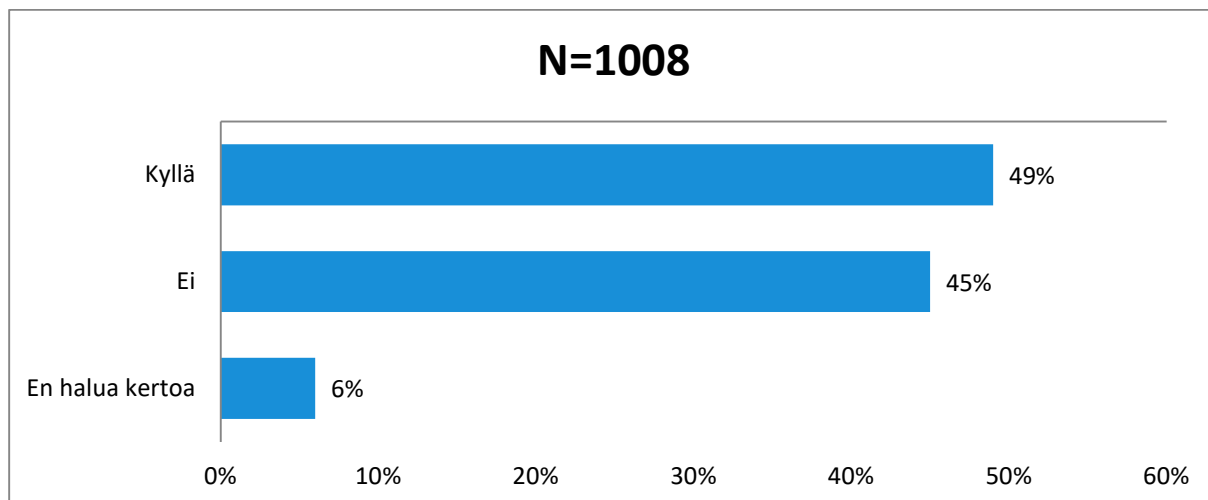
4.4. Onko suhtautuminen alkoholiin jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

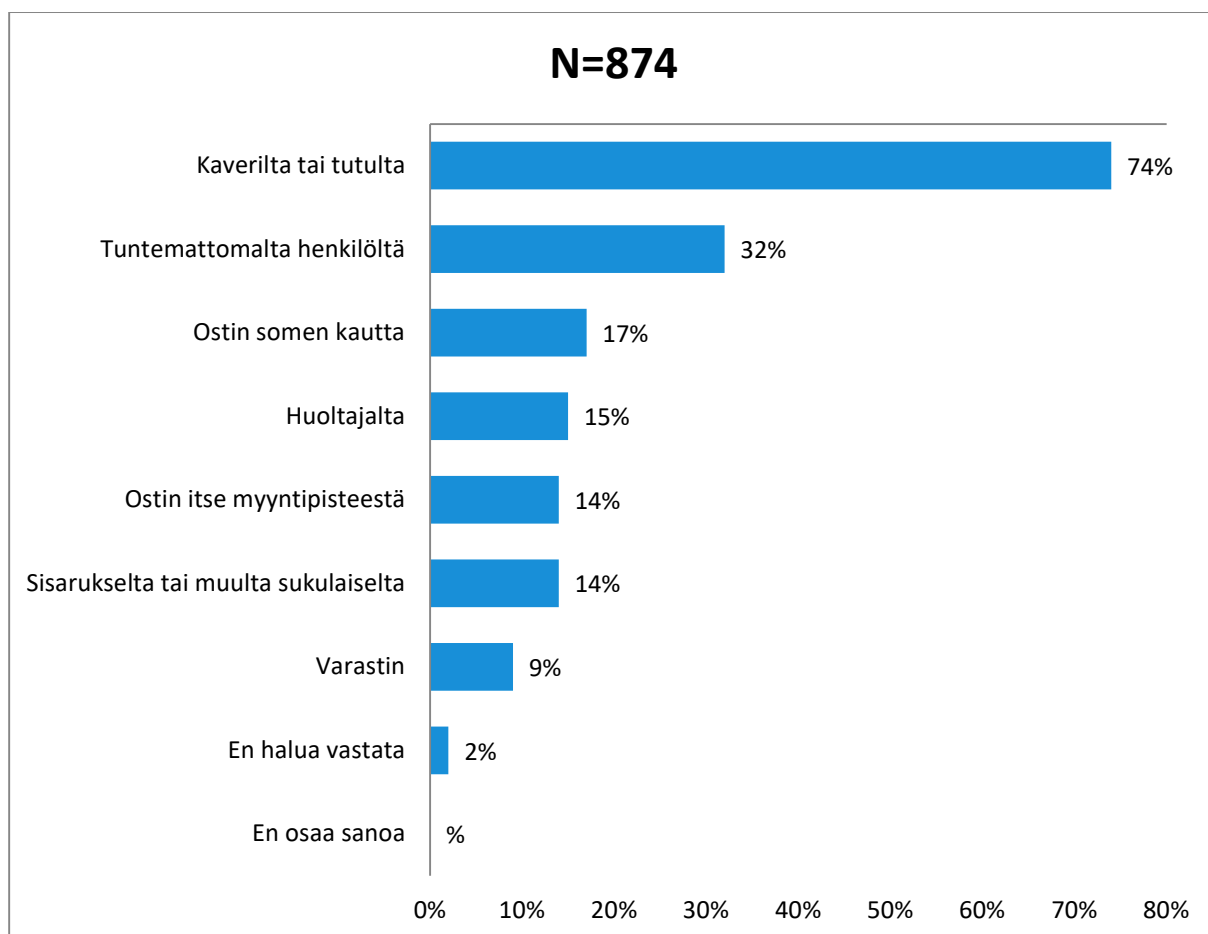
4.5. Onko alle 18 -vuotiaan mielestäsi helppo/vaikea hankkia alkoholia?

4.6. Oletko itse hankkinut alle 18-vuotiaana alkoholia?

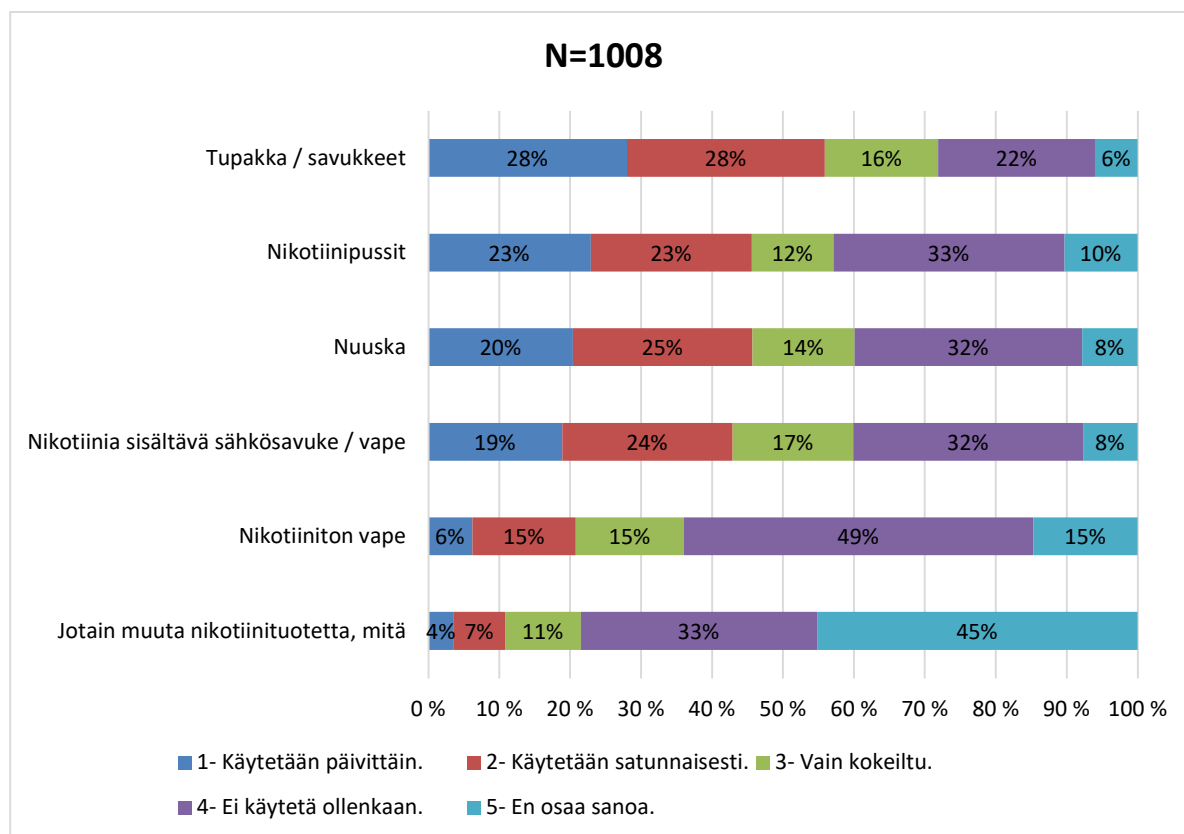

4.7. Mitä kautta olet hankkinut alle 18-vuotiaana alkoholia?

5. Nikotiinituotteet

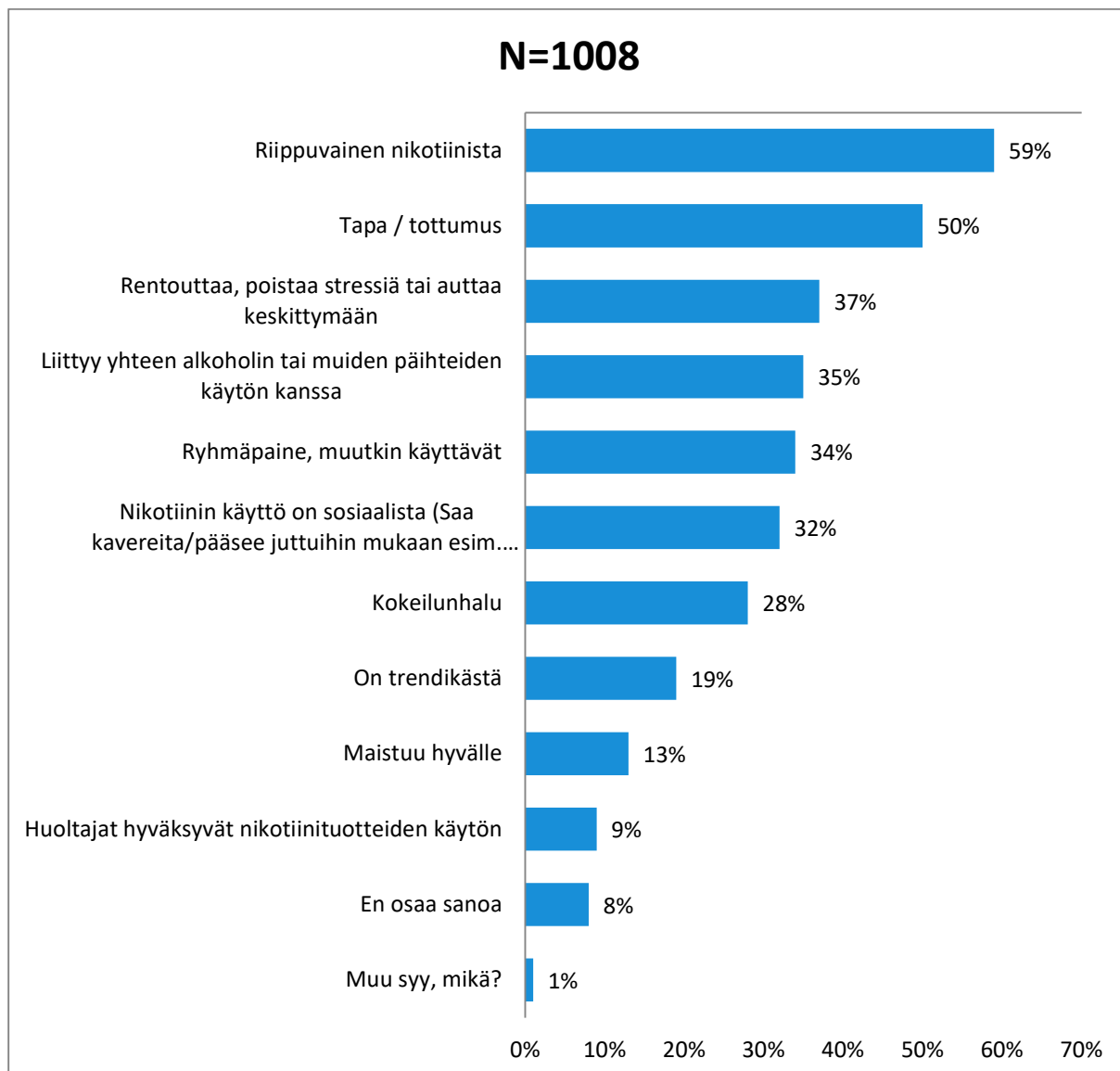
5.1. Minkä verran ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa käytetään nikotiinituotteita?

Jotain muuta nikotiinituotetta, mitä

- Alax
- Alkoholi
- alkoholi
- ei
- Ei
- Ei
- Ei
- ei
- Ei
- Ei
- ei käytetä mitään
- ei mitään
- Ei muita
- Ei muita
- ei muuta
- Ei tule miekeen
- Eii muuta
- emt
- en osaa sanoa
- en tiedä
- en tiedä
- En tiedä
- Energia nuuska
- entuiä
- HHuumeet
- hycä
- J
- Joo
- Juu
- kannabis
- Kannabis
- Kirstu
- Nenänuuska
- Netflix
- Nikotiinikorvaus
- Nikotiinikorvaushoito
- Nikotiinipurkka
- Nikotiinipurkka
- nikotiinipurukumi
- Nuuska
- Nuuska
- Nuuskanuuskakakka
- Odens
- Pastillit
- Shisha
- sikarit
- snuff
- snus
- Tupakka
- Tupakka
- Tupakka
- Tupakka
- Tupakka
- Tupakka
- Vape
- Zonnic pusseja

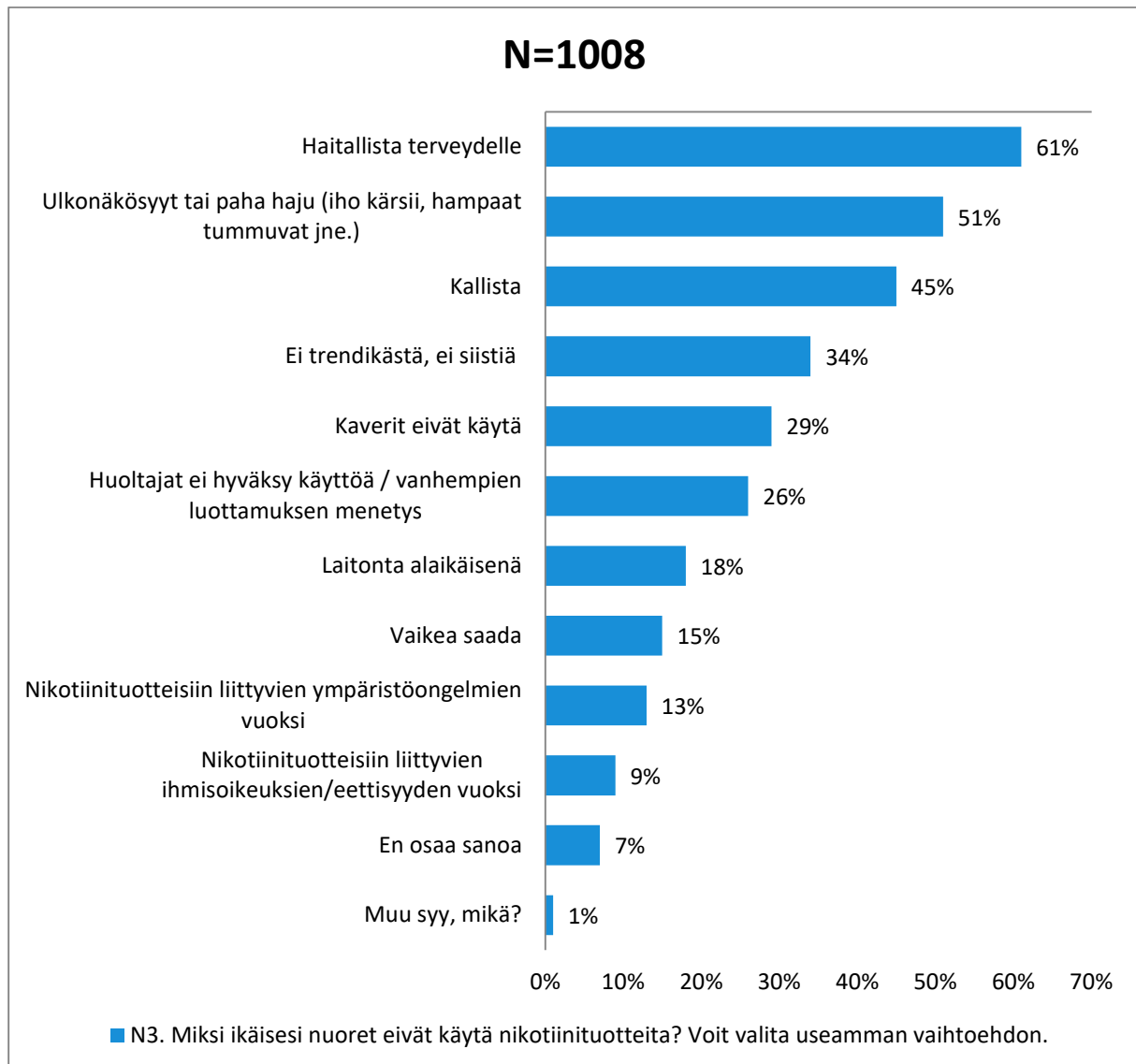
5.2. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät nikotiinituotteita?

Muu syy, mikä?

- helposti saatavilla
- helppo tekosyy tauolle
- Muut käyttää
- Riippuvuus
- Saatavilla helposti

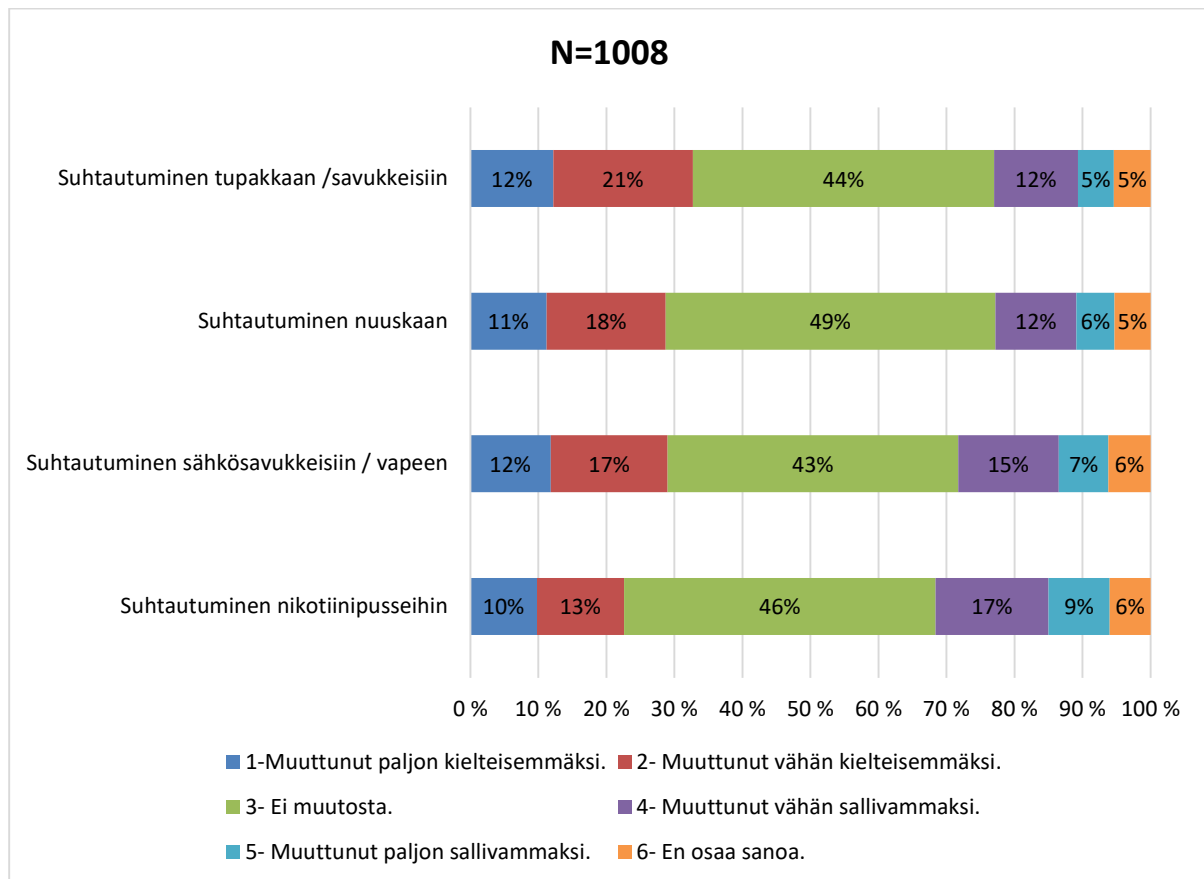
5.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä nikotiinituotteita?

Muu syy, mikä?

- Ei ole kiinnostusta
- Huono olo/oksetus
- Jos ei vain halua
- ole muita fiksumpi
- Tuntuu turhalta
- Vaarallista keholle

5.4. Onko suhtautuminen nikotiinituotteisiin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

Suhtautuminen tupakkaan /savukkeisiin on mielestäsi muuttunut paljon kielteisemmäksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Brain, health , mood
- ei
- Ei mikään
- ei oo mun juttu
- Emmä tiiä
- emmä tiiä
- Emt
- Emt
- Emt
- En
- En arvosta
- en käytä
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- En pidä niistä
- En tiedä
- En tiiä
- En tiiä
- En tiiä joreнки
- En tykkää hajusta
- entiiä
- EOS
- Epäterveellisin kaikista
- Epäterveellistä
- Haisee
- Haisee pahalle
- haisee pahalle ja huono terveydelle
- haitallinen terveydelle
- haitallista
- Haitat
- Haju
- hinta ja kestävyys
- Hoi
- Huono terveydelle
- Huonoksi terveydelle
- Huonoksi terveydelle, kallista, haju pinttyy

- Hyvä
- Ihmisten tupakointi julkisilla paikoilla
- It has bad smell
- Iän karttuminen ja havahtuminen sen terveyshaittoihin ja kallista.
- Jotenki
- Jotenkin
- Kaikki
- kaikki vaarat
- Kerronpa
- Keuhkosityöpä lähipiirissä x2. Yksi johtui kuolemaan toinen ei tiedetä. Molemmat polttanut koko ikänsä
- Koska en halua pilata terveyttä
- Koska haitat
- Koska itse lopetin tupakanpolton ja en halua että muutkaan polttaa kun olen läsnä, sekä haju inhottaa
- Koska olen saanut koulussa paljon tietoa asiasta.
- Koska se on turhaa, maksaa paljon
- Koska tuttu kuoli niitten takia
- Koska vape parempi
- Kun on nyt vähän vanhempi huomaa vielä yhä enemmän kuinka haitallista se on terveydelle. Sen lisäksi sen haju on ällöittänyt yhä enemmän ja saanut minua ja kaveripiiriäni pysyttelemään kaukana niistä
- kuntuhuononee erittäinpaljon ja keuhkot huonommaksi
- Kuolleisuus
- Kys
- Laitonta ja ei haluta pilata terveyttä.
- Liikaa haittoja
- lähipiirissä tupakoidaan joka on haitallista terveydelle !!!!
- Monet käyttävät enemmän vapea
- monet ystävät käyttävät enkä pidä
- muutos
- Nikotiiniaddiktio
- Nikotiinituotteissa mielestäni ei ole mitään järkeä.
- Ohsusb jxxj
- Paha haju ja kallis
- paha tapa, aiheuttaa syöpää
- Paha paskaa
- pieni lapsi pyörimässä jaloissa. en halua häntä altistaa kenenkään tupakansvuun
- Päihteet ei ole mikään ihmeellinen juttu ja koulussa on ketrottu siitä entistä enemmän
- Rahan vaiva
- Riippuvuus ja ympäristöhaitat
- Ryhmäpaine
- se ei ole enää trendikästä, siitä jää paha haju vaatteisiin ja on paljon parempia tapoja saada samoja rauhoittumisen vaikutuksia
- Se on epäterveellistä
- Se on haitallista ja sen haitoista on hyvin tietoa nykyisin
- Se on huono
- se on näin
- Se on paha
- Se on ällöttävää
- Siskoni on lopettanut ja sen mies lopettamassa
- Syövät
- Terveydelle haittaa
- terveyden osalta huono
- Terveydestä välitetään enemmän
- Terveys haitat
- Terveys vaikutukset
- Terveys-, ja ympäristöongelmat
- Terveyshaitat
- Terveyshaitat
- Terveyshaitat, haju,m
- Terveyshaittojen tieto lisääntynyt, käytetty jo kauan ja olisi halu lopettaa, mutta riippuvuus estää
- Terveysriski
- Terveysssyyt
- Tuhoaa keuhkot
- Tupakan kallistuminen
- Tupakan terveysvaikutukset ovat tulleet laajempaan tietoisuuteen / ei ole terveellistä
- Tupakan vaaroista tiedetään jo yleisesti hyvin paljon ja koko ajan enemmän
- tupakka haisee pahalle ja ie oo fresh
- Tupakoinnin terveyshaitat ja kallis hinta
- tutkimukset
- Uusia, terveellisempiä nikotiinituotteita on tullut tilalle
- Vaikuttaa terveyteen kielteisesti
- Vanha trendi

- Ymmärretään terveyshaitat
- Ympäristö, tupakan haitat ollut jo kauan tiedossa ja halu lopettaa
- niin nyt yhä useampi on lopettanut tupakoinnin
- Ällöttävää

Suhtautuminen tupakkaan /savukkeisiin on mielestäsi muuttunut paljon sallivammaksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Ei haittaa enää
- ei kiinnista enään
- En arvosta sitä
- En minä tiedän
- En ole täysin varma
- En osaa sanoa
- En tiedä
- en tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- en tiedä, porukka alkanu vaa enemmän käyttää
- En tiiä
- En tiiä
- Ent
- Halu
- Hinta
- Hyvää
- Kaikki alkaa olee täysikäsiä ja se alkaa olee normaali tapa
- Kaikki kaverini käyttävät jos heillä on
- Kaikki muut polttaa
- Kaikki ovat täyttäneet 18 niin se on ihan normaalia
- Kallis
- Kavereiden kans käytetään nikotiinituotteit yhdessä nykyää kaikki ja se on sellast yhdessäolo käydä esim tupakilla porukal.
- Kaverit jäivät koukuun
- Kaverit käyttää
- Kokeilu ja oli kivaa
- Kokeilun halu
- Koska miks ei
- Koska niitä on tutkittu
- Koska oma tapa
- Kun kaikki tutut käyttävät
- Murrosikä. Monelle tulee kokeilun halu
- Namu
- No mielestäni sitä on nykyään helppo saada
- No se on vain niin helppoa niin siksi
- se että ne on hyvää
- Se on ihan oma asia
- Terveellinen muu elämä
- Tottumus
- tää
- Yläkoulun aloittaminen aloitti myös nikotiinin
- Ystävät

Suhtautuminen nuuskaan on mielestäsi muuttunut paljon kielteisemmäksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Aiheuttaa riippuvuuden
- aiheuttaa syöpää
- because of the health risks
- ei
- Ei en in
- Ei ole hyvä terveydelle ja aiheuttaa turhan riippuvuuden.
- Emt
- Emt
- En
- En halua pilata terveyttä
- En ikinä edes käyttänyt
- En koskaan ole tykännyt
- en käytä
- En osaa sanoa
- En pidä niistä
- En pidä nuuskasta
- En tiiä
- En tiiä
- En tiiä
- entiiä
- Epä yerveellinen
- Epäterveellistä
- Epäterveitä
- Flexible

- Haisee ja maistuu pahalta, ällöttävää.
- haitallinen
- haitallista
- Haitallista terveydelle
- Haitat
- Haitat
- Hampaat menee pilalle
- Hampaat menee, iän karttuminen
- Haotallinen
- Huonoa
- Huonoksi terveydelle
- Huonoksi terveydelle
- Huonot kokemukset
- hyvä
- Hyvän
- Hyvää o
- It affects your brain.
- Joo
- Kauheaa paskaa
- kaverit alkoi käyttämään
- kielteinen eli en käytä
- Koska haju on kamala ja ällöttövää kadulla ja suihkuissa nuuskapussit
- Koska hampaat menevät todella pahaan kuntoon
- Koska se ei ole mielestäni trendikästä ja koska se on myös ällöä
- Koska se onvain ällöä
- Koska se vaikuttaa merkittävästi suun terveyteen
- Kui
- Käyttö yleistynyt, monet sotkee luontoa. Julkisia kulkuneuvoja sotketaan jättämällä pusseja myös penkeille
- Käytön yleistyminen nuorten keskuudessa, terveyshaitat
- Laitonta
- Laitonta ja hampaat sekä muu keho kärsii.
- monet ystävät käyttävät enkä pidä
- Naapuri
- Nikotiiniaddiktio
- Nikotiinipussit ovat ongelmallisia hajuherkille ja käytetyt pussit ovat ällöttävän näköisiä.
- Nikotiinipussit parempia
- Nikotiiniuotteissa mielestäni ei ole mitään järkeä.
- Nuorison käyttö sekä käytetyjen pussien määrä esim koulussa
- nuuska on ällöä
- Nuuskan haitat on ollut tiedossa jo kauan ja osa on vaihtanut nikotiinipusseihin nuuskan sijasta. Nuuskaa ei pidetä siistinä, vaan ällöttävänä. Nikotiinipussit ovat taas suhteellisen neutraaleja.
- Nuuskan käyttö todella nasty, kukaan ei halua puhua henkilölle jonka huulella on kasa nikotiinia kaiken aikaa
- nuuskan käyttö on ällöttävää
- Nuuskan käyttö vaihtunut nikotiinipusseihin
- Nuuskan terveysvaikutukset mietityttävät eikä se ole enää trendikästä
- oksettavaa
- Olen saanut koulusta paljon tietoa asiasta.
- Paha haju, terveysvaikutukset negatiivisia
- Pahaa ja menee rahaa
- pmaku terveyshaitat
- Päihteet ei ole mikään ihmeellinen juttu ja koulussa on ketrottu siitä entistä enemmän
- Roskaa ja haisee pahalta
- Roskaaminen lisääntynyt, kun käytetyt pussit heitetään luontoon. Nuuskan haju on myös todella kuvottava ja saa päänsäryn aikaan.
- Sama vastaus
- Samuel eli
- Se ei ole hyväksi keholle
- Se haittaa urheillessa
- Se maistuu huonolta ja on ällöttävää
- Se on haitallista ja maistuu pahalle
- Se on pahaa ja epäterveellistä
- Se on vähentynyt suosion laskiessa
- Sen vaikutusten tajuamisen takia
- Siksi koska se tuhoaa elämän ja huulet turpoaa ilmapalloiksi
- Syövät
- Tekee pahaa
- Terveyshaitat
- Terveyshaitat, haju
- Terveyshaitat, haju, jäljet suussa
- terveyshaitoista kertominen
- Terveysriski
- Terveysyyt

- Vaarallinen
- Vakava
- Vihaan nuuskan hajua ja sen huonoja terveysvaikutuksia. Myös ihmiset näyttävät tyhmältä nuuska huulella
- Värjää hampaat
- Ällöttävää
- Ällöttävää
- Ällöttävää
- Ällöttävää
- ällöä

Suhtautuminen nuuskaan on mielestäsi muuttunut paljon sallivammaksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Ei
- Ei
- Ei haittaa
- En
- En oikeen tiedä
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- en tiedä
- en tiedä, suurempi osa on alkanut käyttämään nuuskaa jonka takia kukaan ei enää moralisoi sitä samalla tavalla
- Entiiä
- good
- Halvempaa ja voi käyttää missä vain
- Helpompi saatavuus ja käyttäjiä enemmän
- Huume erkki
- Hyvää
- I love nepal
- Jos ei oo tupakkaa ni käytetään nuuskaa ja se ei kellekkää oo ollu pahaks.
- Kaikki käyttää
- Kaikki melkein käyttävät nuuskaa
- Kaikki siihen vaikuttaa
- kaverit ja hyvää
- Kaverit kokeillut ja alkanut käyttää
- Kokeiltu ja alettu itse käyttämään
- Koska nuuska on huono
- Laadukas palvelu
- media
- Monet käyttävät ja se on kuin uusi normaall
- Muut tekijät
- Muutkin käyttävät
- nuuskaa on käytetty aina
- Nuuskan saanti helpottunut ja tupakointi vähentynyt
- nykyään monet käyttää
- on kiva
- Paha
- Pari kavereistani käyttää päivittäin
- Porukka käyttää enemmän
- Riippuvuus
- Ryhmäpaine
- Sama
- se on näin
- Siitä tuli tampereelle kauppa
- Sitä saa nykyään kaikkialta ja sitä on käytetty aina
- Terveellisempi kuin tupakka tai vape
- Wntiio
- yleisesti käytetty
- Yläkoulu

Suhtautuminen sähkösavukkeisiin / vapeen on mielestäsi muuttunut paljon kielteisemmäksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- "Trendikästä" nykyään vaikka vain haitaksi
- ei
- Ei enää trendikästä
- Ei fresh
- Ei hyvä
- Ei ole enää trendikästä
- Ei ole hyväksi
- Ei olleknka
- Ei tee hyvää elimistölle
- Emt
- Emt
- En
- En halua käyttää

- En halua pilata terveyttä
- en käytä
- En pidä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiiä
- En turve a
- En tykkää
- entiiä
- epä trendikäs ja vaarallinen
- Epäterveellistä
- H
- haitallista
- haitallista
- Haitat
- Haitat
- Haittaa vaan
- haju ja epäterveellisyys
- Hajuherkille ei mukavaa ja vapettaminen ei ole enään trendikästä
- Huono tapa
- Huonoksi terveydelle
- Hyi vape ei ole tutkittu miten paskoo aivot ja keuhkot
- Ignorant and brain fog
- Isompi riski terveydelle
- It is link to Traditional Smoking
- Juuri näin
- Kaikki
- Kaikki ne vaaralliset aineet mitä niissä on ja uusi tieto
- Keuhkot menee
- Keuhkot menevät huonoksi ja jää koukkuun
- Kidd
- Koska luokassamme on poika kuka rup käyttämään vapaa 7lk alussa, nyt 8lk hän yskii koko ajan pyytää mennä vessaan joka 3 minuuttia ja on vaan ylipäätänsä eläterve sen jälkeen.
- Koska monet nuoret ovat kuolleet siihen ja sitä ei ole tarkastettu
- Koska sieltä sisältä on löydetty lyijyä.
- Koska uutisissa on puhuttu yhä enemmän kuinka paljon sähkösavukkeet vaikuttavat negatiivisesti terveyteen. On jopa sanottu, että siinä on paljon enemmän nikotiiniä ja haittoja kuin tavallisessa savukkeessa.
- Kun vapestä alkoi tulla "trendi" nuorten keskuudessa, se alkoi tuntua inhottavalta. Koulussa ei ole mukava käydä vessassa, koska vessat aina ihan savuisia.
- kuntohuononee erittäinpaljon ja keuhkot huonommaksi
- Käyttö koulussa ja nuorison keskuudessa
- Maahanmuutto politiikka
- meidän piirin mielestä sähkösavukkeet ovat perseestä
- Monet ymmärtävät paremmin niistä johtuvat tetveydelliset haitat
- monet ystävät käyttävät enkä pidä
- Moni alottanj lähiaikoina joten tullut huomattua miten nopeasti siihen oikeasti adiktoituu. Ja saa kuunnella 24/7 valitusta et on niksat
- Ne eivät ole yhtään hyväksi keuhkoille tai terveydelle ylipäättään.
- Niistä ei tiedetä niinkään paljoa ja silleen, ties mitä niissä on omasta mielestä mielummin käytän asioita mistä tiedän mitä haittoja niissä on kuin että en tiedä ollenkaan
- Niitä ei ole tutkittu tarpeeksi pitkään
- Nikotiiniaddiktio
- Nikotiinituotteissa mielestäni ei ole mitään järkeä.
- noloa
- Nolon näköistä
- Nuoret ei ymmärrä varallisuutta
- Nyt vape on tullut suosituksi ja on nähnyt sen haittoja enemmän kuin ennen
- Olen nähnyt miten paljon nuoret käyttävät niitä ja oppinut niiden haitoista enemmän
- Out
- Paha juttu
- pahaksi elimisdttölle
- Paljon terveyshaittoja
- Pilaa terveyden
- Päihtee ei ole mikääm ihmeellinen juttu ja koulussa on ketrottu siitä entistä enemmän

- Sama vastaus
- Se on hirveän suosittua nyt, enkä ymmärrä miksi. Sillä myös todella huonot terveysvaikutukset.
- se on näin
- Se on paskaa
- siis mitään
- Sisältää raskasmetalleja
- Sombi
- Syövät
- Säälittävää
- tajusin vapen vaarat
- Tajuttu haitat. Ennen pidettiin käytännössä täysin turvallisena, nyt osa kokenut itse haittaa vapen käytöstä.
- Tekee huonoa terveydelle , voi käydä todella huonosti.
- Terveydelle haitaksi
- Terveydelle haitallista
- Terveys
- Terveyshaitat
- terveyshaitoista kertominen
- Tieto lisääntynyt niiden vaarallisuudesta
- Tieto sen haitoista ja vaarallisuudesta
- Turha käyttää jotain mikä on muka terveempää, mutta silti yhtä haitallista
- Turha tupakan korvike
- Tutkimustulokset
- Vaarallinen
- vaarallisia
- Vaarallista keuhkoille
- vaarat
- Vakava sekin
- Vapen haittavaikutukset ja vähäinen tieto niistä
- Vapettajat eivät huomioi usein muita ympärillensä. Haju on todella voimakas, ja itsellä se aiheuttaa päänsärkyä ja jopa pahaa migreeniä
- Ympärillä nähnyt ihmisiä jatkuvasti käyttämässä niitä niin tullut sen kautta mielipiteet
- Ystävieni epäilyt vapen turvallisuutta kohtaan
- Ällöttävää

Suhtautuminen sähkösavukkeisiin / vapeen on mielestäsi muuttunut paljon sallivammaksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Addiktio
- Aloin itsekkin käyttämään sähkötupakkaa
- antaa mennä
- Ei haittaa
- ei koe riskiä
- en
- En minä tiedän
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- En tiedä
- En tiedä se vaan on helpompaa. Sillan sitä voi poltaa sisällä ja se maistuu hyvältä toisin kun tupakka. Tupakointi on muutenki vähentynyt monilla kavereilla. Mutta silti haluaa nikotiinia. Vapeja on muutenkin hankalampi saada joten ei tule käytettyä niin useasti. Vaateetkaan ei haise sen jälkeen. Paras on kyl se että voi olla SISÄLLÄ
- Entirdä
- Entiö
- Haiata vadu
- Hauska
- helppous saada ja koukuttavuus
- Hyvän makuista
- Hyvää
- I lovlge beoal
- Jatkuva käyttö ja maku
- Joo kyllä
- Jotki kaverit käyttää vapee ja ollaa iha hyväksytty se asia yhes.
- kaikki käyttää
- Kaikki käyttää
- Kaikkilla on niitä
- Kaverit alkoivat käyttää enemmän
- kaverit ja hyvää
- Kaverit käyttävät
- kaverit käyttää
- Kaverit ostavat sitä ja käyttävät
- Kokeilu ja oli kivaa
- Koska kaikki käyttää sitä ja sitä pidetään ihan normaalina
- Koska moni käyttää
- Käytämme muutenkin

- käytän
- Käytän itsekin niin en voi olla kielteiselläkään linjalla
- Ne eivät ole oikeaa tupakkaa
- niitä on helppo saada
- niitä on nykyään helppo saada ja ajatellaan että ne ei olisi niin haitallisia kuin esim tupakka vaikka näin ei ole
- No vapea ei oikein paljoa myydä suomessa
- Nuoret ovat porukoissa testanneet käyttöä ja hyvän maun vuoksi jääneet koukuun
- Raha vaikuttaa
- Sama
- Sama
- Siintä on tullut tosi isotrendi että jopa ala-astelaiset vapettelevat koulussa
- siitä tuli iso hitti
- Siksi
- Soitto
- Sähkö savukkeet on yleistyneet
- Trendi
- Trendikästä. "Coolia"
- tullut yleisempää ja saa ystäviä jos käyttää
- Tuonti kasvoi ja valmistajia alkoi olla enemmän
- Tämän ikäisenä usea henkilö käyttää vapea. Niin kaikki menee virran mukana ja alkaa itsekin käyttämään että pysyy porukoissa.
- Vapeja on kaikkialla ja se on nykyään vissiin trendikästä
- Vapen aamuset on tärkeit
- Vapesta on tullut vähänniinkuin trendi mutta se on kyllä vähentynyt nyt
- vapet ovat lisääntyneet sitä kautta ne on normi nykyään
- Yläkoulu
- Ystäväni alkanut käyttää
- ystävät ovat ruvenneet käyttämään

Suhtautuminen nikotiinipusseihin on mielestäsi muuttunut paljon kielteisemmäksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Bad reputation
- ei
- Ei fresh
- Ei mitään
- Ei ole ok
- Ei tee terveydelle hyvää
- Ei terveellistä
- Ei vain ole hyvä juttu ja ällöä
- Elimistö ei tarvitse nikotiinia
- Emt
- Emt ei kiinosta muiden asiat
- En
- en käytä
- En käytä
- En ole varma
- En osaa sanoa
- En pidä
- En polestar tiesl
- En tiedä
- en tiedä
- En tiä
- En tiä
- En tiä
- En tykkää
- entiiä
- Epäterveellistö
- Euro
- Flexi keep
- haitallista
- Haitat
- Haitat
- Hampat huonontui
- Helpotus
- Huonoa
- Huonoksi terveydelle
- ikenet menee pilalle
- Kaikki
- Kallista
- Koska se on hyvä
- Käytetyt pussit heitetään luontoon tai muille siivottavaksi.
- käyttö on ällöttävää
- Käyttö yleistynyt, monet sotkee luontoa. Julkisia kulkuneuvoja sotketaan jättämällä pusseja myös penkeille
- Käytön yleistyminen nuorten keskuudessa, terveyshaitat, ympäristövaikutukset
- liian helppo saada

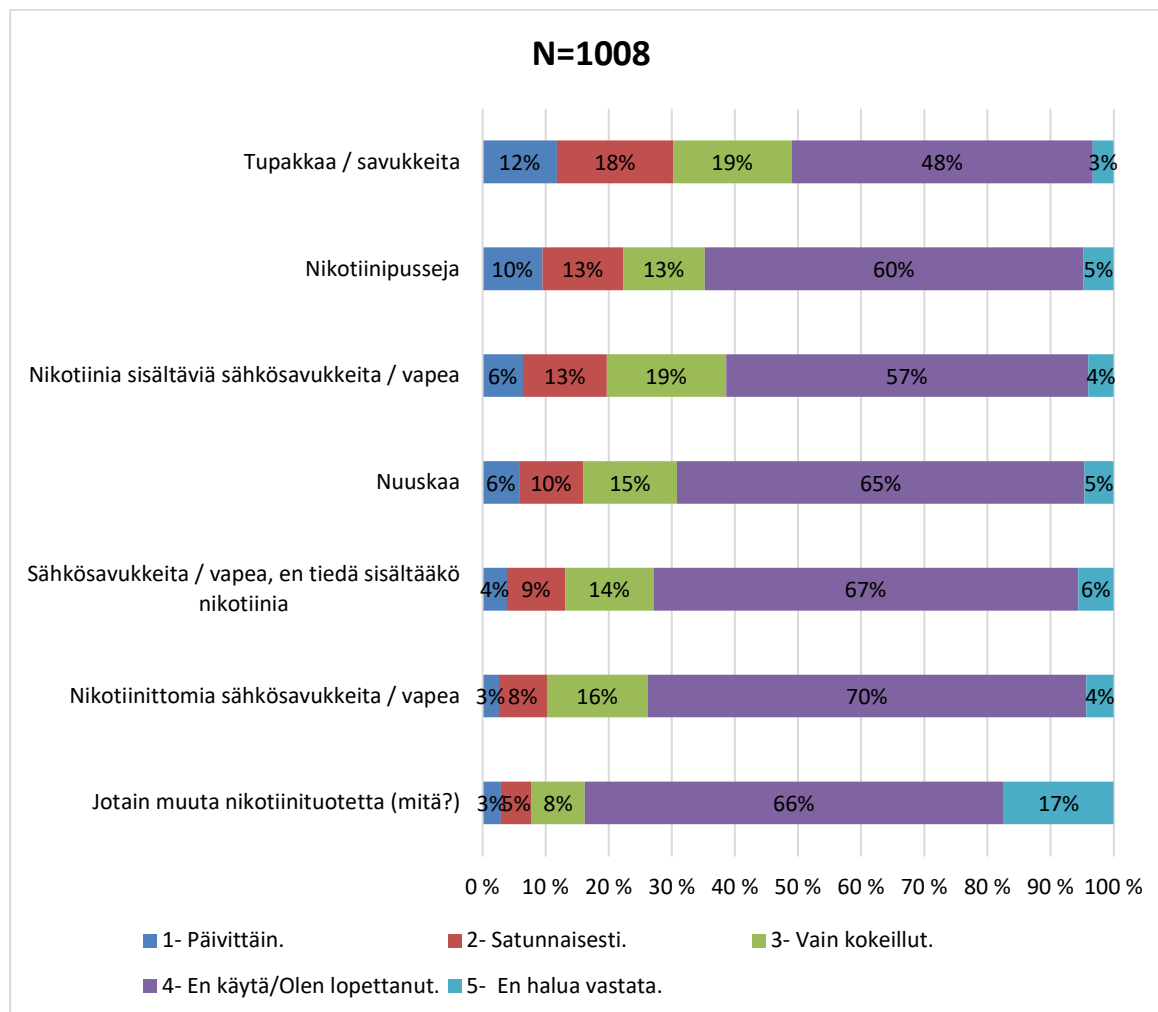
- Matias
- monet ystävät käyttävät enkä pidä
- Ne eivät auta ketään
- Ne on vaarallisia
- Ne ovat haitallisia
- Ne ovat vaarallisia
- Niitä on nyt kauhean helppo saada kaupasta ja kaikenlaisia eri makuja, minusta nekin pitäisi kieltää tai rajoittaa kuin tupakka
- nikotiini ei ole missään muodossa hyvä
- Nikotiiniaddiktio
- Nikotiinituotteissa mielestäni ei ole mitään järkeä.
- Oksettavaa
- Olen kuullut kavereiltani, ettei kannata käyttää.
- On huono
- paha
- Paha juttu
- Pahaa
- Pahaa ja epäterveellistä
- Paskaa
- Pilaa hampaat
- Pilaa terveyden
- Päihteet ei ole mikään ihmeellinen juttu ja koulussa on ketrottu siitä entistä enemmän
- Roskaa ja on turhia
- Ruman näköiset
- Sama asia
- Sama kuin nuuska
- Sama kuin nuuskassa.
- Sama vastaus
- Syövät
- Taitai
- Tekee paha ja addiktoiva
- terveydelliset haitat
- Terveys
- Terveyshaitat, haju, jäljet suussa
- they effect for addiction Concerns
- Uusi innostus nuorilla
- Vaarallista terveydelle
- Ällöttää
- Ällöttävä ajatus koko nikotiinipussi homma
- Ällöä ja en tajua miksi joku edes käyttää niitä

Suhtautuminen nikotiinipusseihin on mielestäsi muuttunut paljon sallivammaksi. Miksi näin? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

- Addiktio
- Asiasta tuli erittäin trendikäs ympäri maailmaa
- Eb tiedä
- Ei haittaa
- ei maistu ja haise yhtä pahalta kuin nuuska ja "terveellisempää"
- Ei mikään
- Ei värjää hampaita poistaa stressiä
- En ole varma
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- En tie
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- Entiiä
- good
- Haisee ja maistuu paremmalta ja helpompi hankkia kuin nuuska.
- Halvempaa ja voi käyttää missä vain, maistuu hyvälle
- Hauska
- Helppo saada kaupasta
- helppo saada nykyään ja halpaa
- Helppo saatavuus ja ryhmäpaine
- Hyvää
- Kaikki käyttää
- kaikkien lemppari
- Kaverit haluaa nuuskasta eroon
- kaverit ja hyvää
- Ke tuu
- Koska en tiää ees
- Koska se ei oo niin paha kuin nuuska
- kouluttava
- Käytetään kans nikotiinipusseja ja suosittaa niitä enemmän kuin ovat paremman makusia kuin nuuska.
- Käytän itsekin nykyään kikotiinipusseja
- Käytän myös itse
- Mitkskg t t
- monet ovat ruvenneet käyttämään
- myydään kaupossa

- Ne laillistettiin
- Ne on parempia kuin nuuska
- Niiden katsotaan olevan siistimpiä kuin nuuska.
- Niin helppoa saada nykyään kaikkialta, helpompi kuin nuuska
- niitä myydään kaupassa
- Niitä pystyy nykyään tilata netistä vaikka kuinka vahvoja
- Niitä saa nykyään kaupasta niin se on normaalia
- Niitä voi kyllä käyttää mutta ei alaikäiset
- nikotiinipusseja myydään nykyään kaupassa sama asia kuin hakis tupakkaa
- Nikotiinipussien helppo saatavuus ja laaja valikoima
- No for vapes jes for niksapussit
- Ns terveellisempi kuin esim. nuuska
- Nuorempana ei ollut saatavilla
- Olen itsekin käyttänyt
- on pop ja saa kauoasta
- Paljon parempi kuin nuuska
- parempaa kuin nuuska
- Parempi korvike nuuskalle
- Parempi kuin nuuska
- Parempi kuin nuuska vape tai tupakka
- Parempi vaihtoehto
- Porukka tykkää käyttää nuuskan sijasta
- Riippuvuus
- Ryhmäpaine
- Saatavuus, hinta-laatusuhde
- Sama
- sama kuin ylempässä
- Se ei ole niin epäterveellistä kuin nuuska ja maistuu hyvältä
- Se on hyvä tuote, jossa ei ole tupakkaa. Parempi kuin nuuska.
- se on näin
- Siitä ei tule samoja haittoja kuin nuuskasta tai tupakasta
- Siksi
- terveellisempi nikotiini vaihtoehto
- Terveellisempää kuin nuuska
- Terveellisin vaihtoehto kolmesta
- Todella monella on nykyään niitä
- trendi, nikotiinipussien käyttö alkoholin sijaan satunnaisilla käyttäjillä (ei tule darraa)
- Usea ystävä ja tuttu vaihtanut tupakan nikotiinipusseihin
- Uutuustuote
- Vahingossa
- Yleistynyt paljon
- Ystävät käyttä

5.5. Oletko itse käyttänyt nikotiinituotteita viimeisen vuoden aikana?

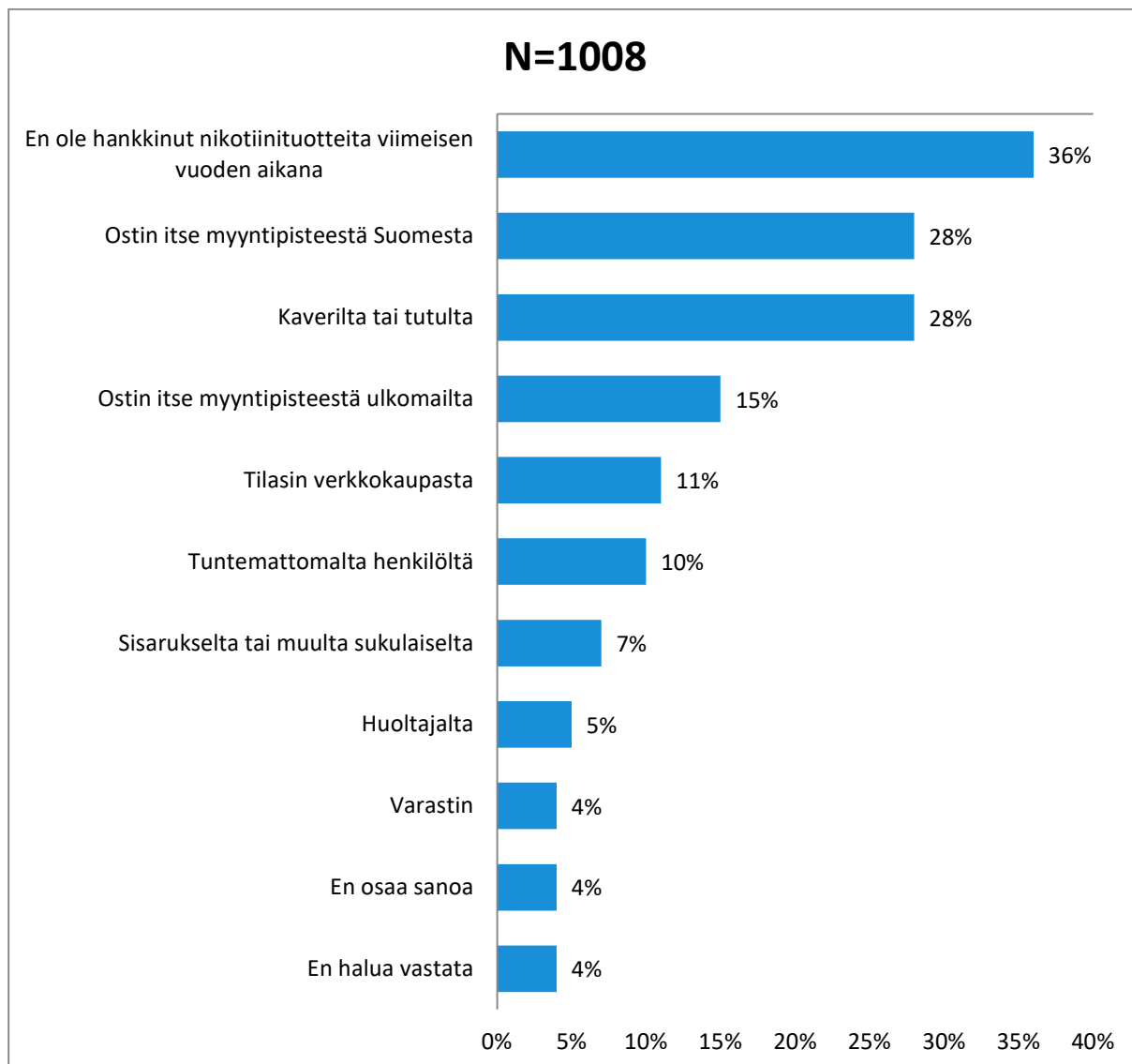

Jotain muuta nikotiinituotetta, mitä?

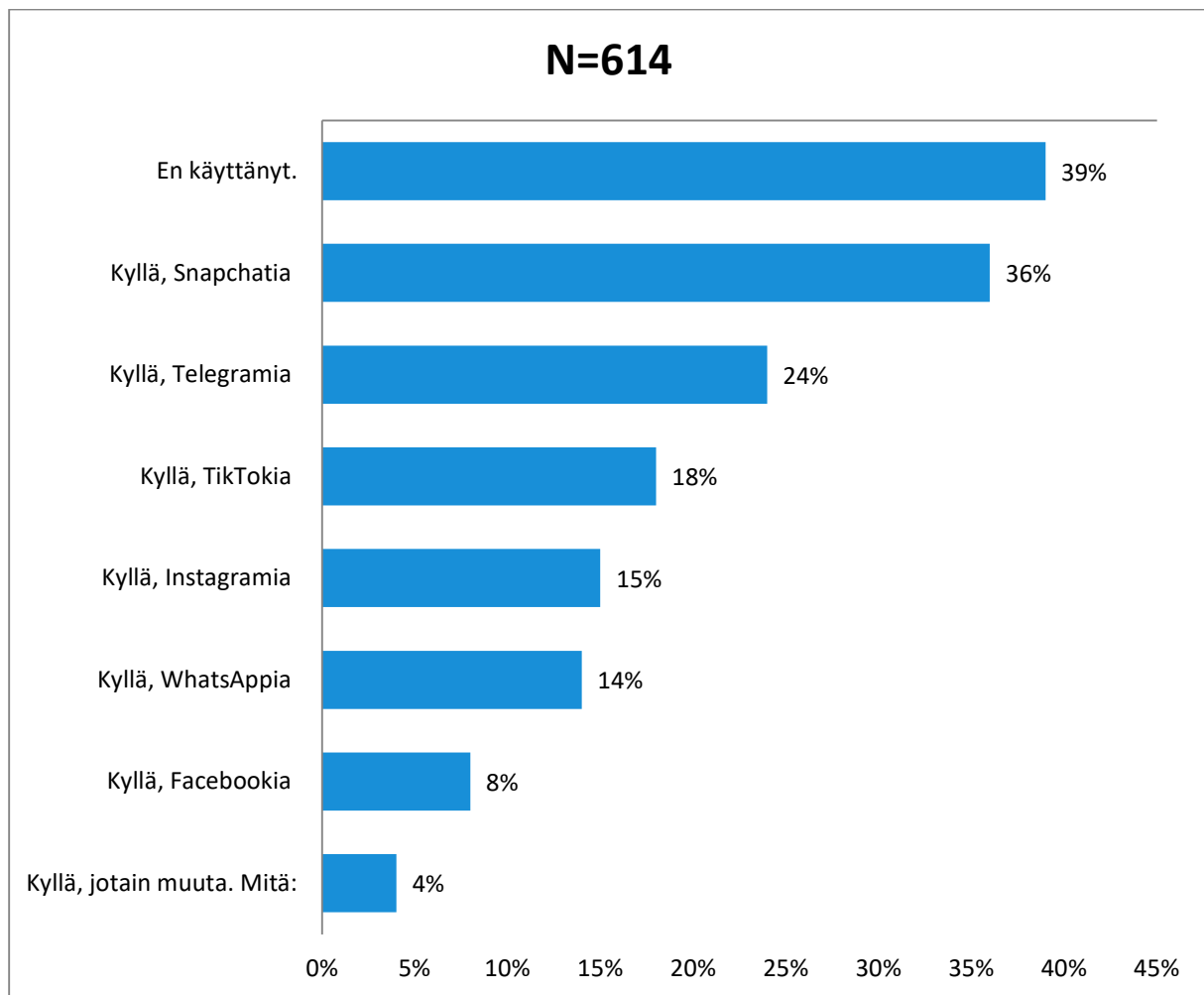
- Alkoholi
- alkoholi
- Denssi
- ei
- Ei
- Ei
- Ei
- ei
- Ei
- ei mitään
- ei mitään muuta
- ei muita
- ei muita
- ei muuta
- Ei tule mieleen
- ei tule mieleen muuta
- En
- En
- En käytä mitään
- En mitään
- En mitään
- En osaa sanoa
- En tiedä
- Hyvää
- kanabis
- kannabis
- kyll'
- Maku sikari
- Nikotiinikorvaus
- Nikotiinipurkka
- Nikotiinipurkka
- Nikotiinipurkkaa.
- Sikareita
- nikotiinipurukumi
- Nuuska
- Tupakkaa
- Tykkinuuskaa

5.6. Mistä olet hankkinut käyttämäsi nikotiini tuotteet viimeisen vuoden aikana?

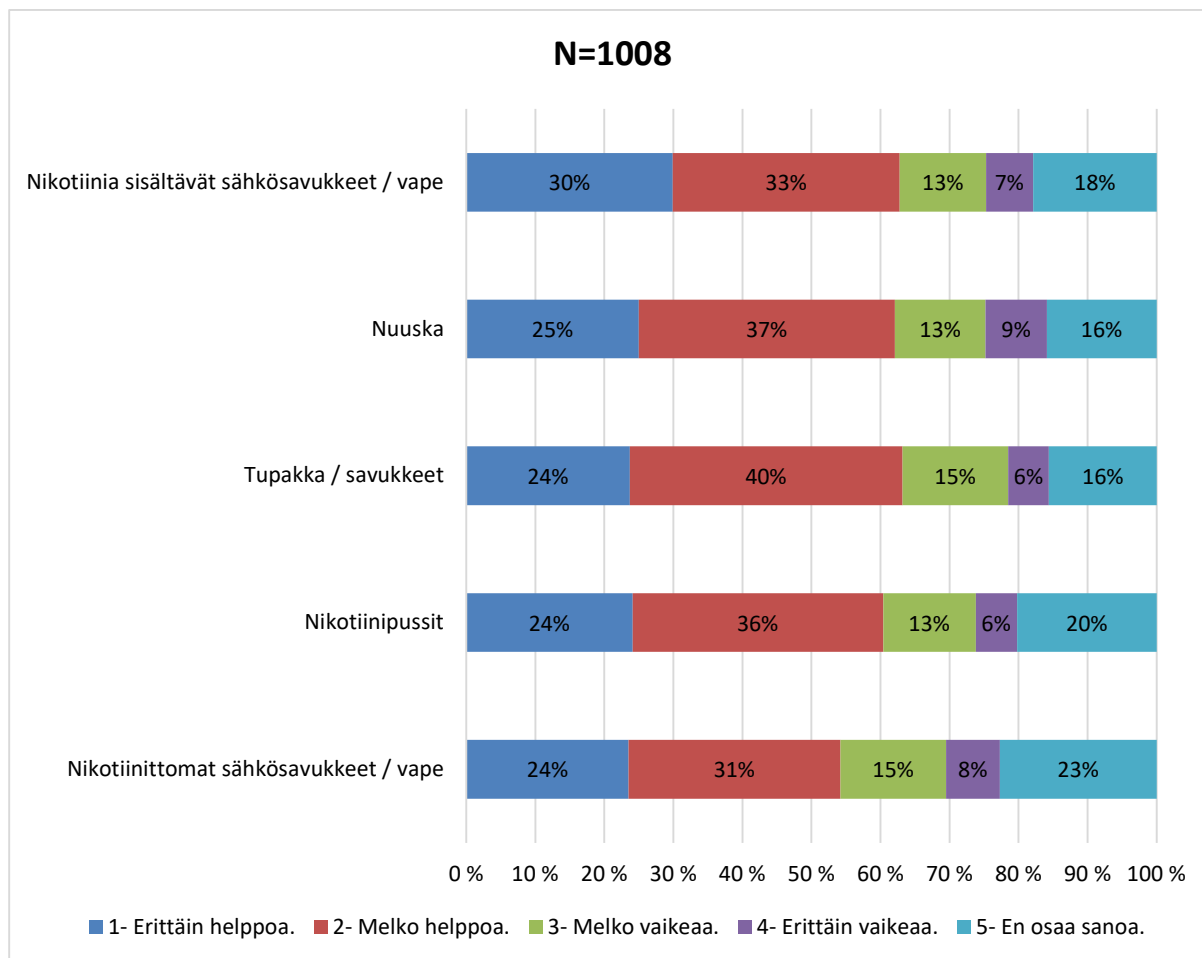
5.7. Käytitkö nikotiinituotteen hankkimisessa somea?

Kyllä, jotain muuta, mitä

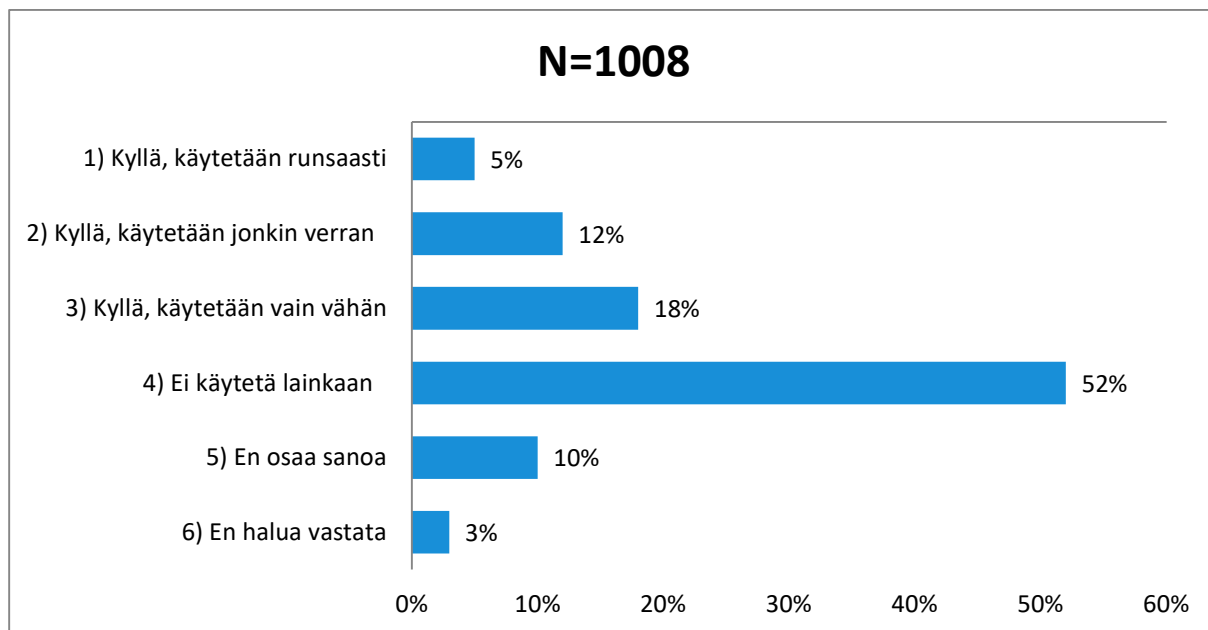
- Telegram

5.8. Onko alle 18-vuotiaan mielestäsi helppo/vaikea hankkia nikotiinituotteita?

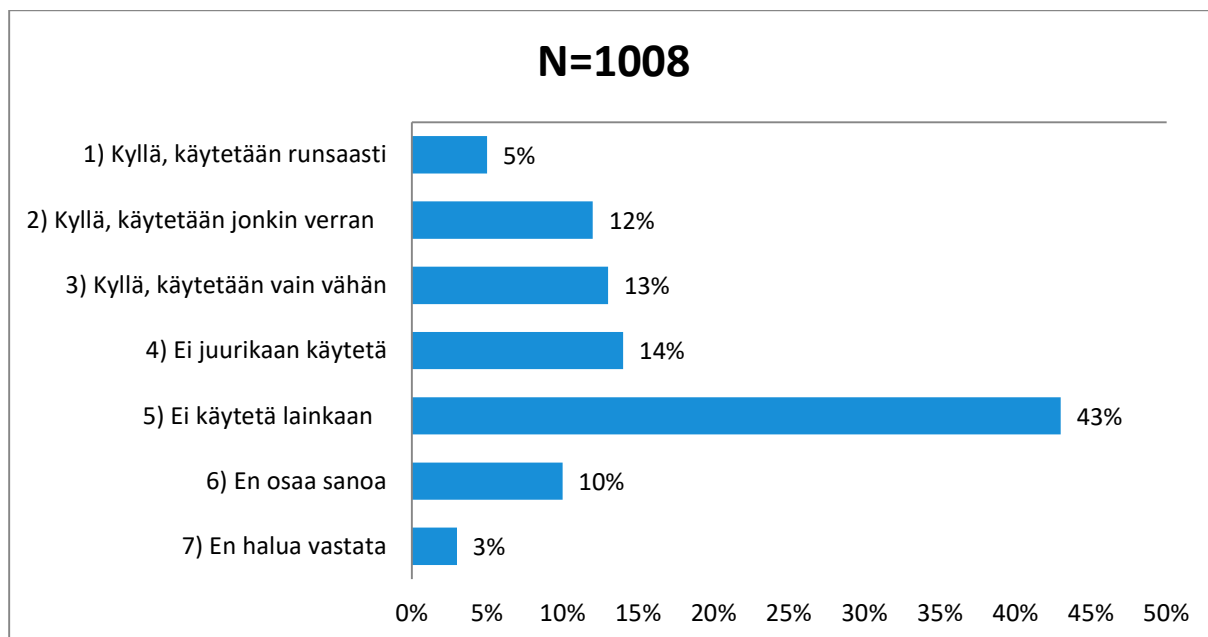

6. Huumeet

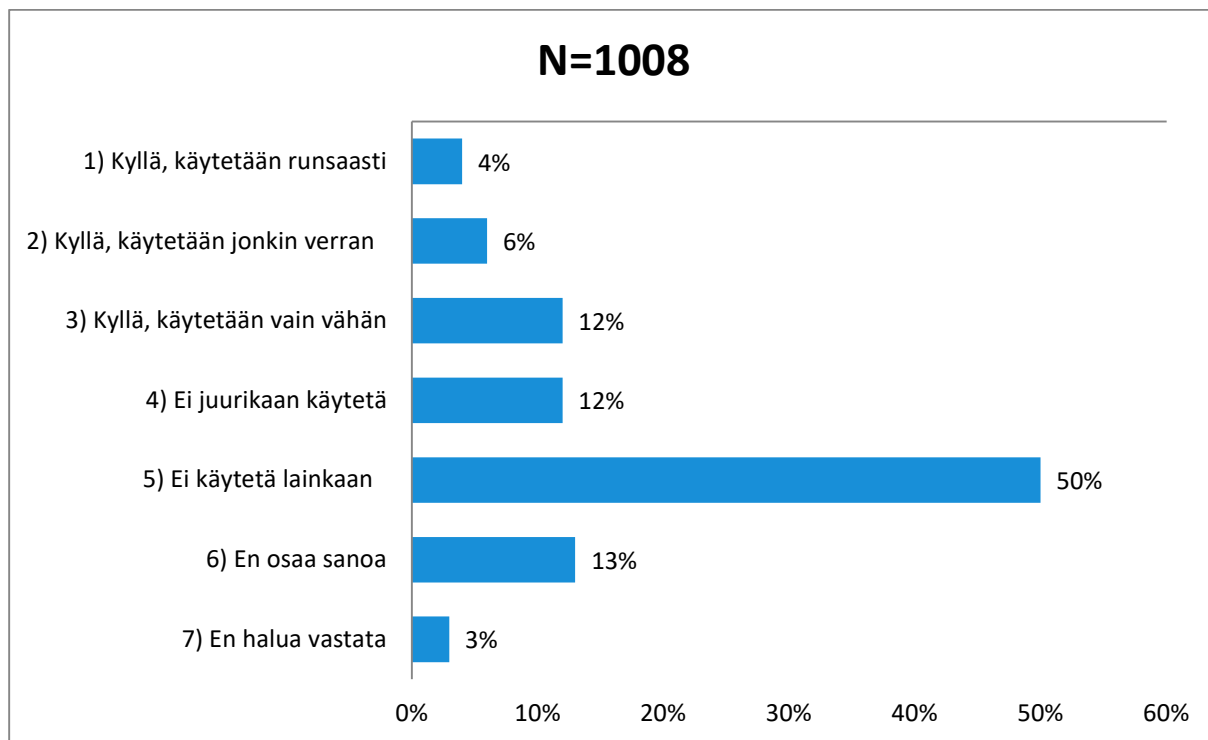
6.1. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa huumausaineita?

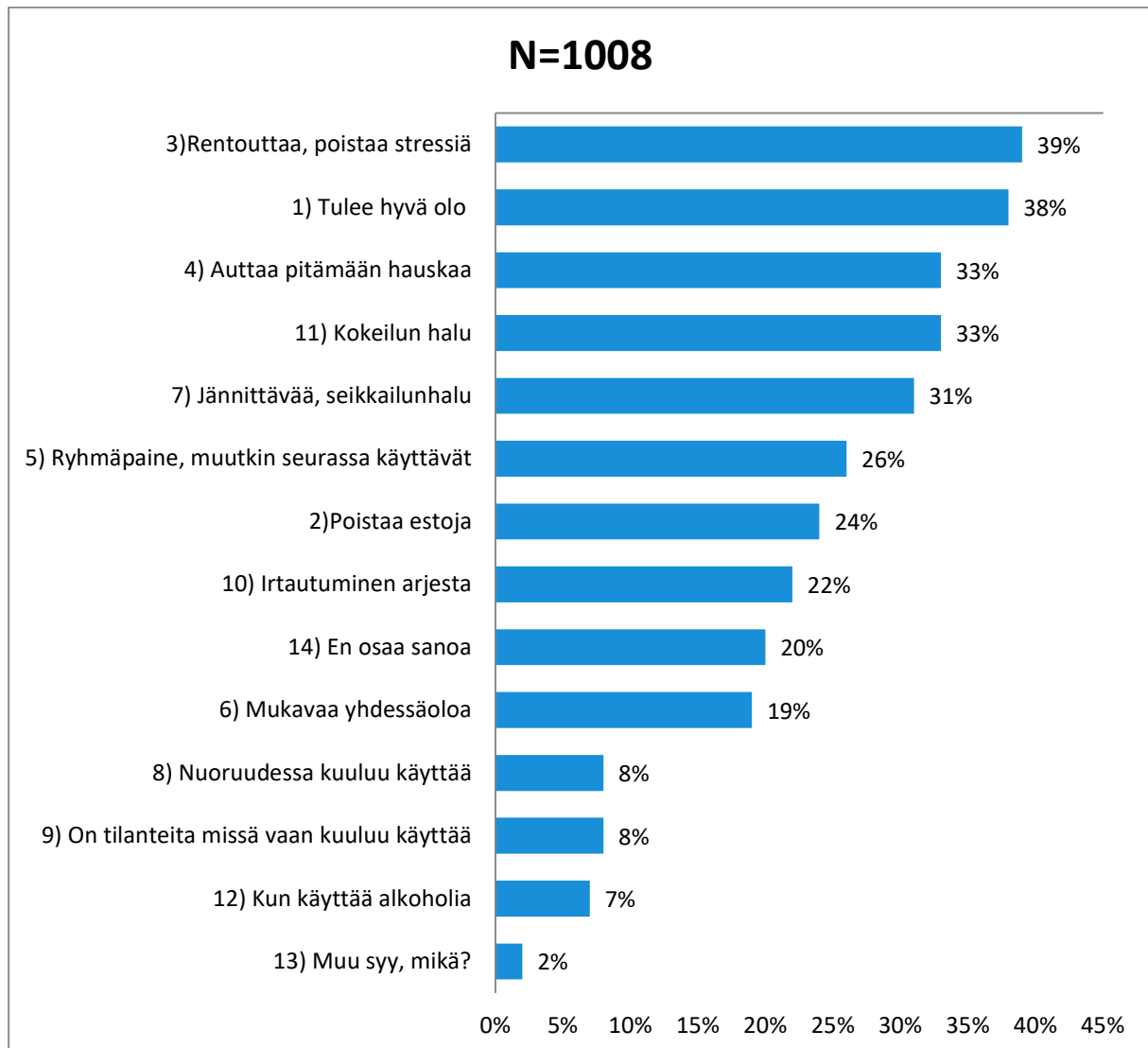
6.2. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa kannabista?

6.3. Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa alkoholia ja lääkkeitä samanaikaisesti?

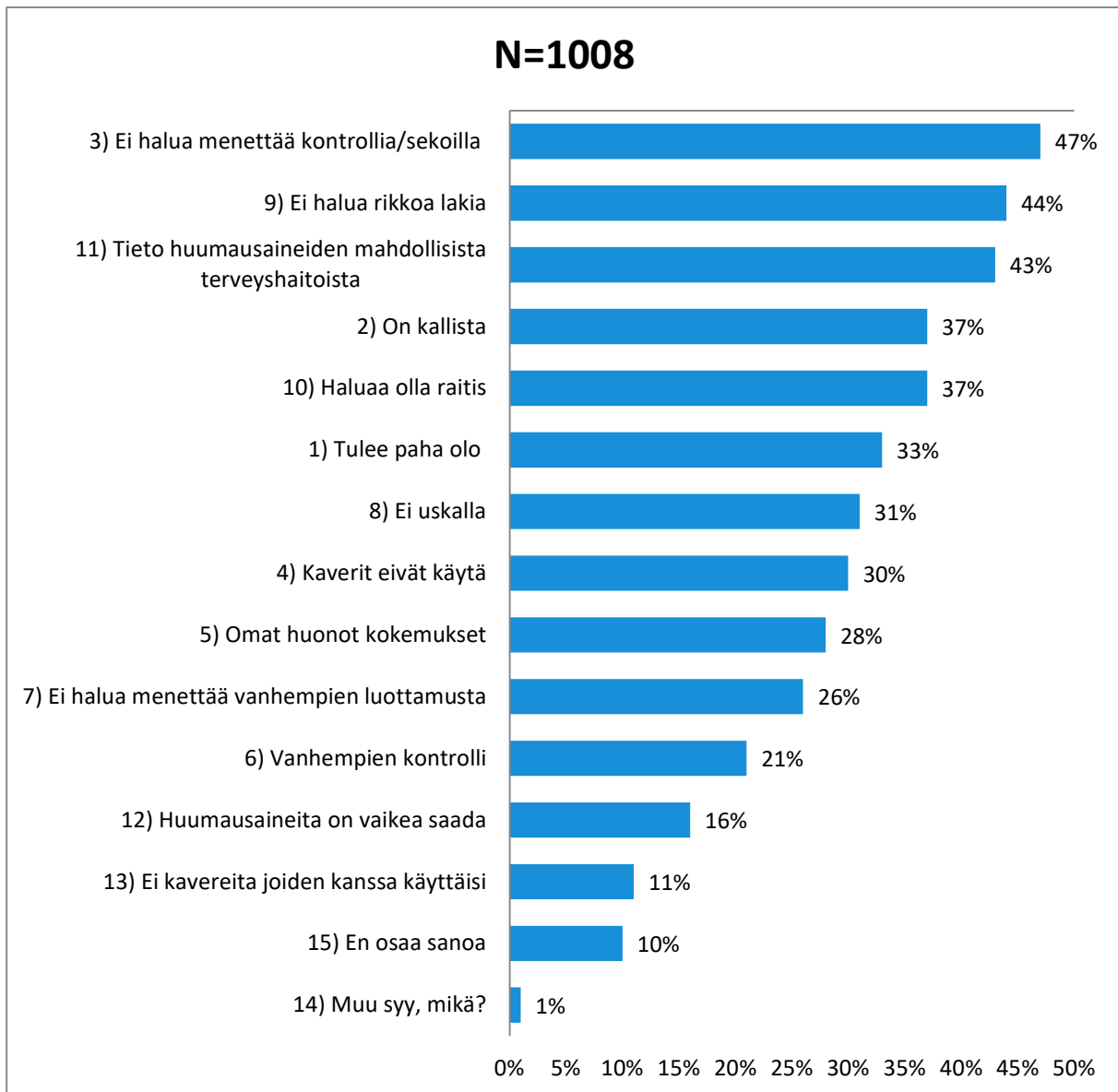
6.4. Miksi ikäisesi nuoret käyttävät huumeaineita?

Muu syy, mikä?

- Ahdistuksen lievittäminen/univaikeudet (kannabis)
- Ei käytetä
- haluavat esittää ja joistakin se on hieno juttu
- Joillain esim kannabis/sienet auttaa ahdistuneisuuteen ja masennukseen paremmin, kuin vaikka ssri-lääkkeet
- Kipu ja mielenterveyden hoitaminen
- Kun mielialalääkkeet eivät auta, turvaututaan laittomasti hankittuihin aineisiin, esim. bentsodiatsepiinit
- Masennus?
- Mielenterveys ongelmat, vanhempien liian vähäinen valvonta ja tuki.
- Mielenterveysongelmat
- Pitää saada pää sekaisin
- tapa
- Turrutetaan paha oloa koska apua ei saa mistään

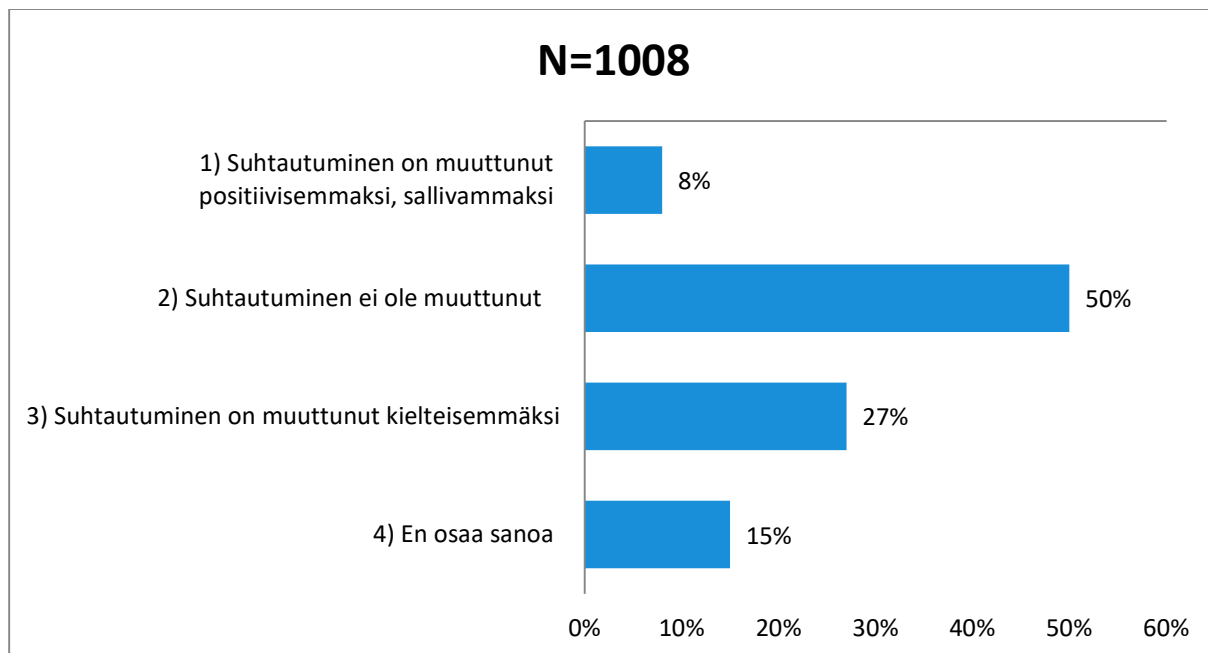
6.5. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä huumeita?

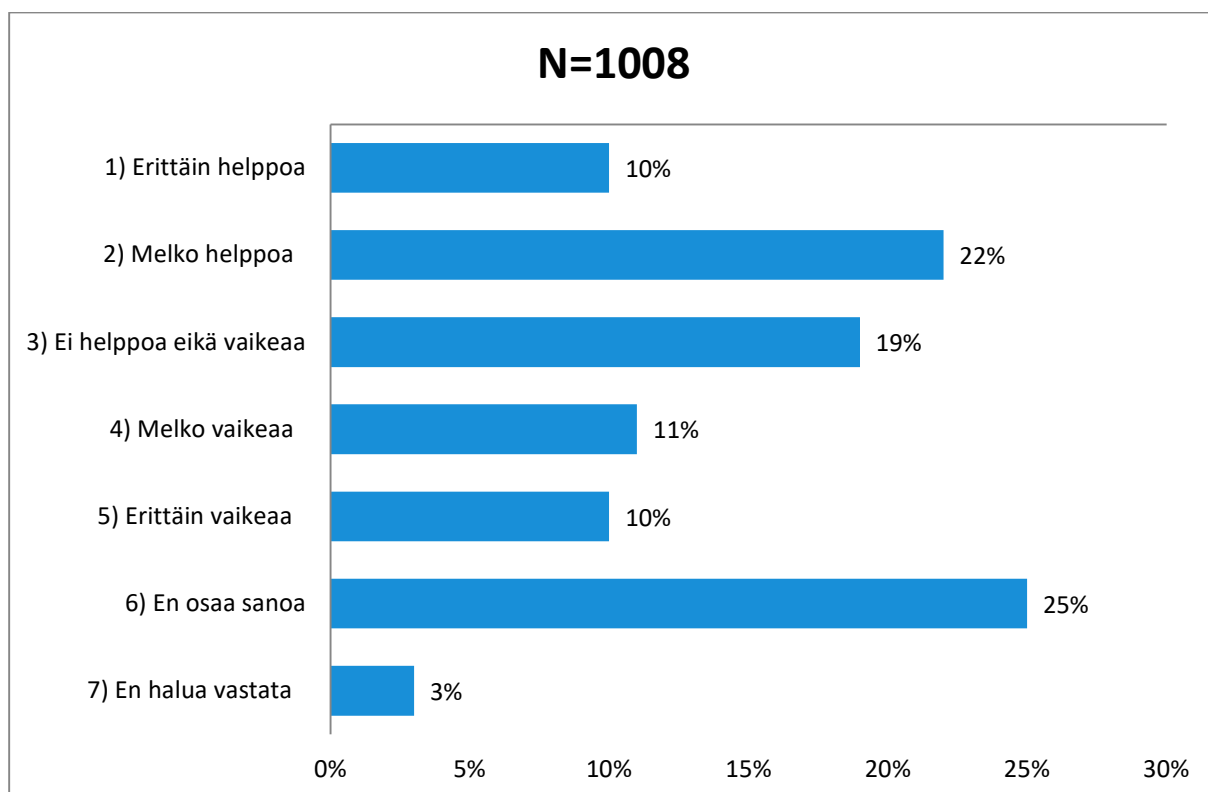
Muu syy, mikä?

- Asiat eivät ole niin huonosti
- Ei ole kiinnostusta
- hyi ole fiksu
- Jos on kaikki hyvin elämässä eikä ole ahdistunut niin ei varmaan edes ajattele että pitäiskö alkaa käyttämään huumeita
- Laittomuus
- Olen muslimi
- psykoosi
- Terveys

6.6. Onko suhtautuminen huumausaineisiin jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

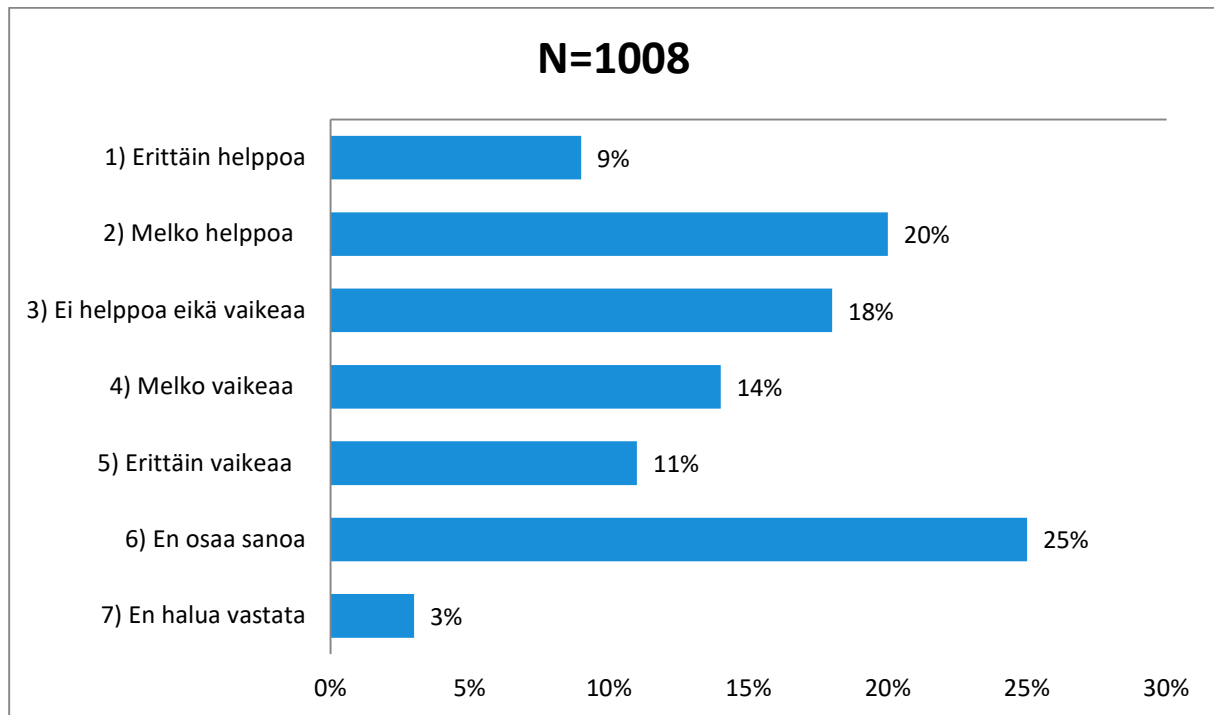

6.7. Onko kannabista mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos sitä haluaisi?

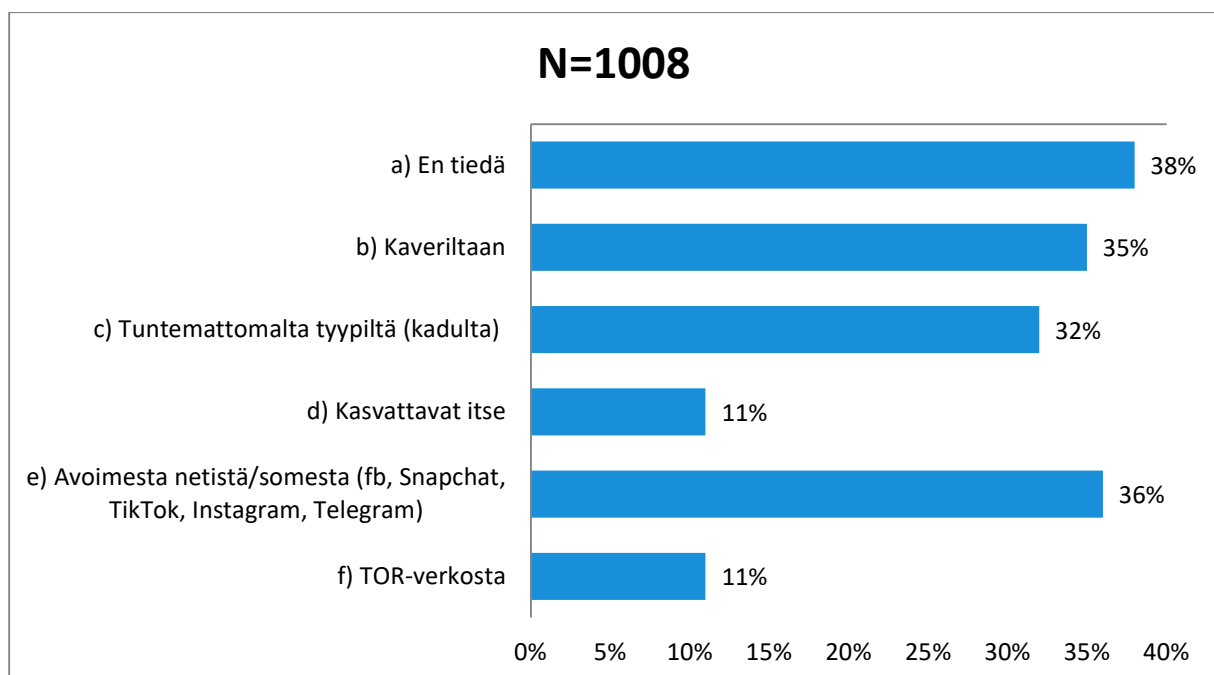

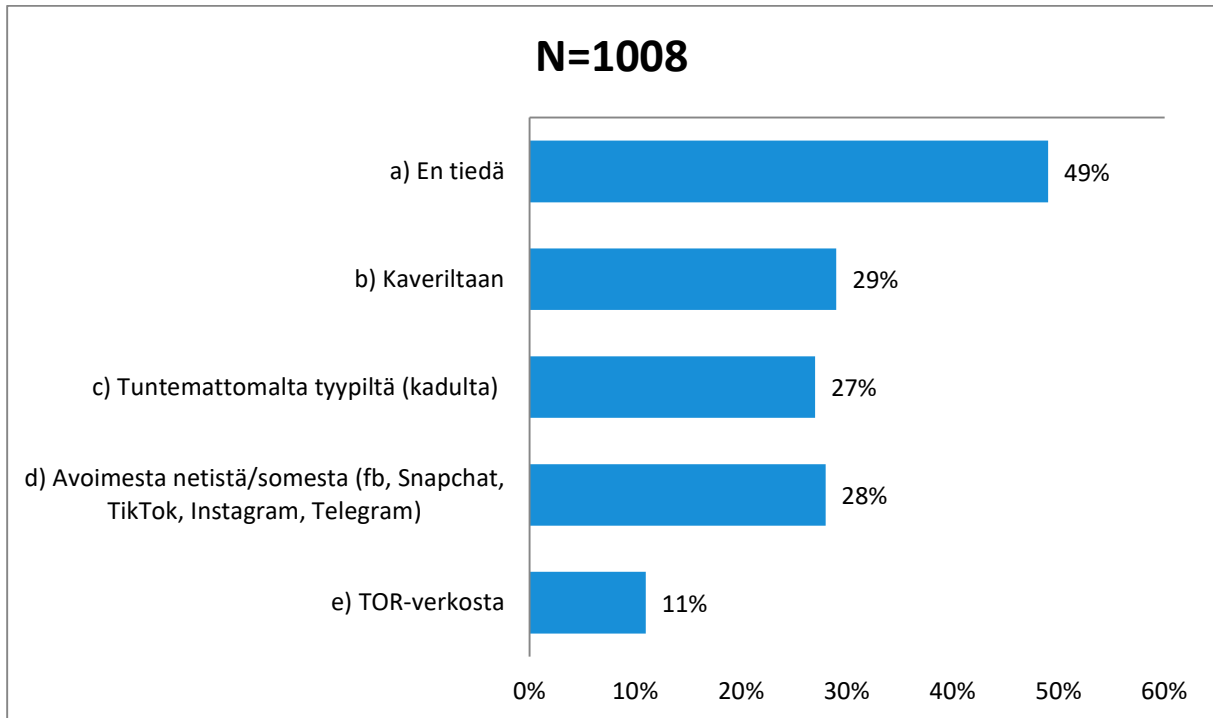
6.8. Onko huumausaineita mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos niitä haluaisi?

6.9. Mistä nuoret hankkivat kannabista?

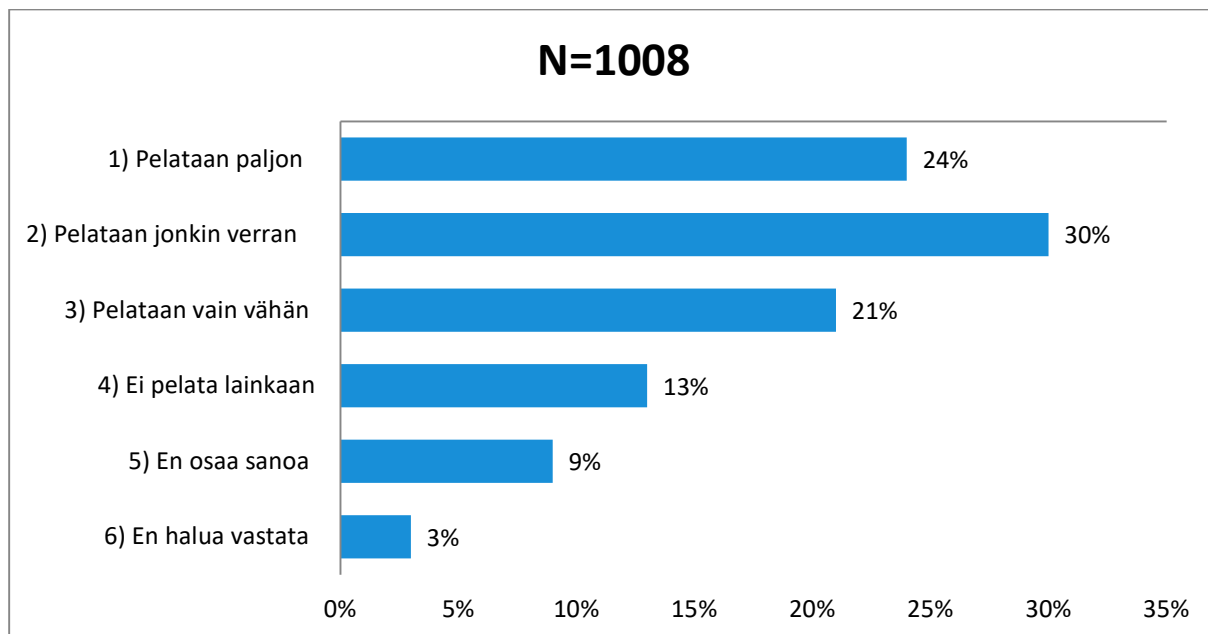

6.10. Mistä nuoret hankkivat muut huumausaineet, kuin kannabiksen?

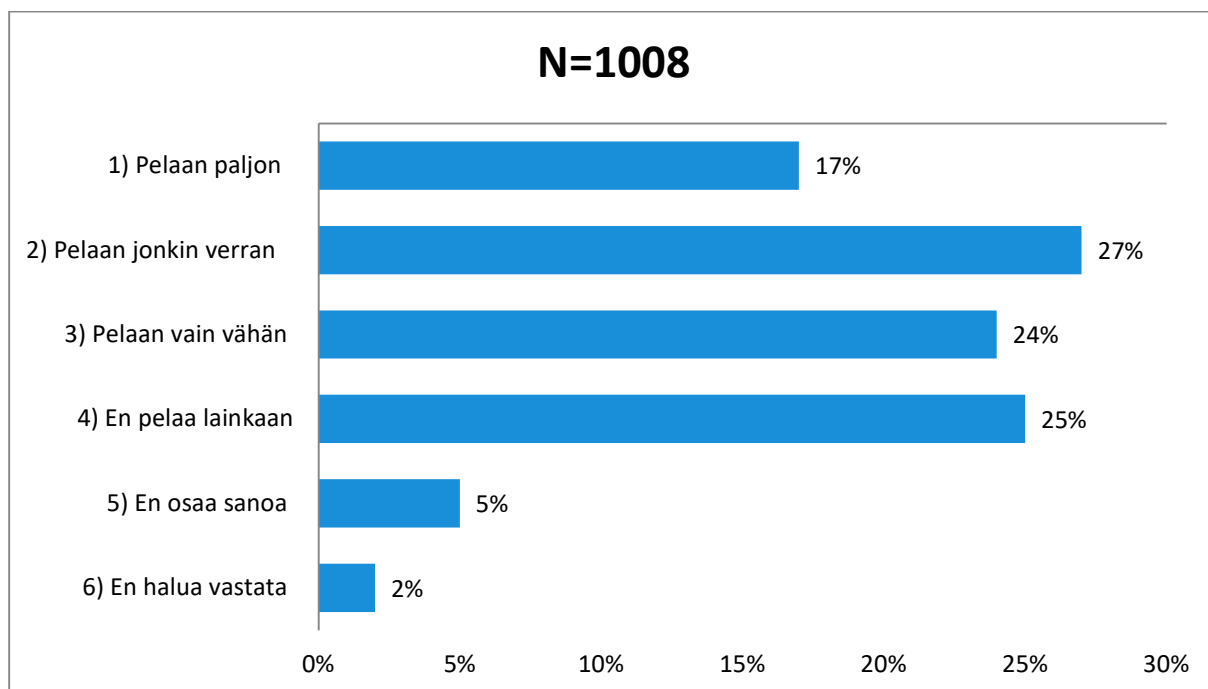

7. Digitaalinen pelaaminen ja sosiaalisen median käyttö

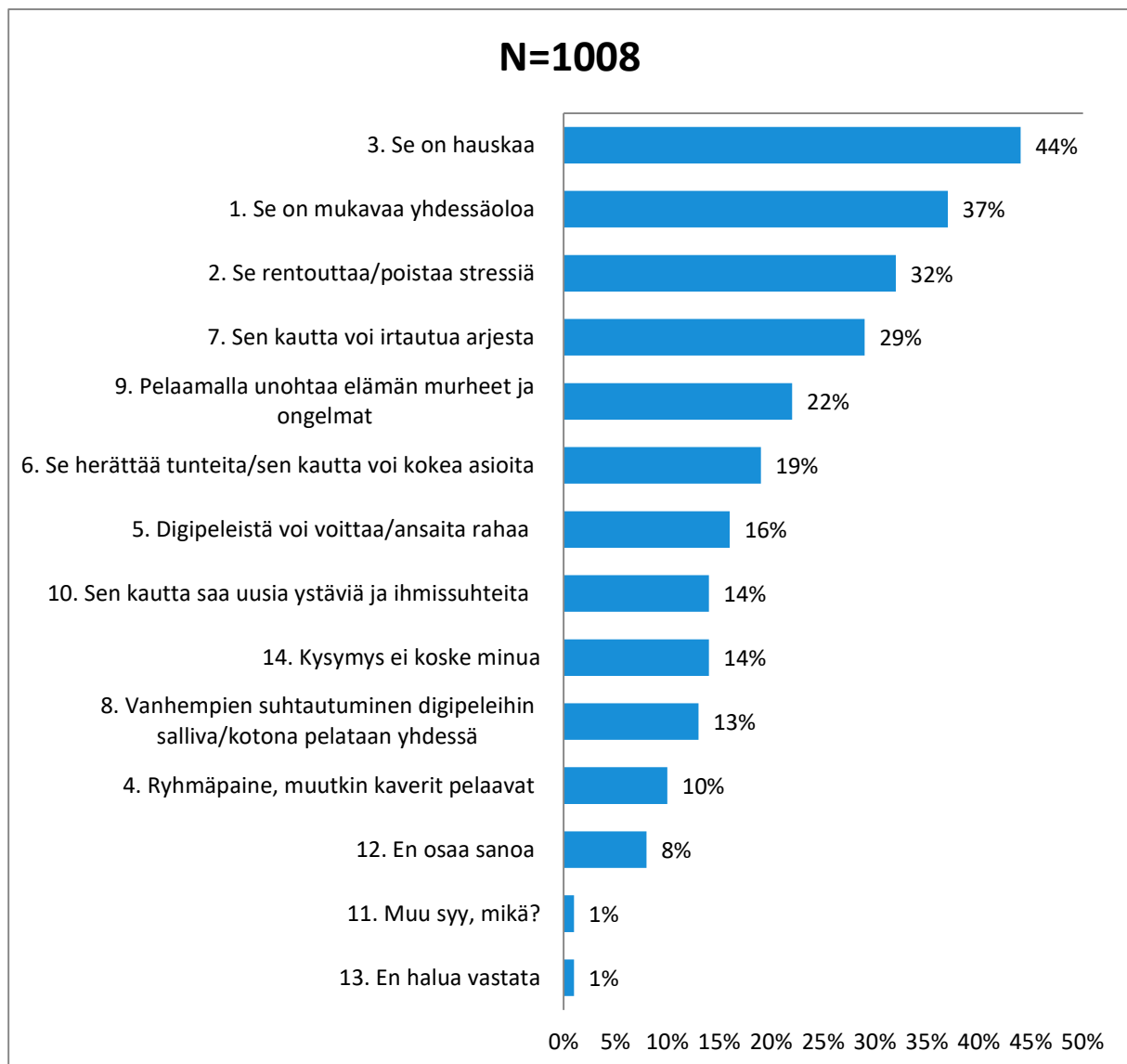
7.1. Kuinka paljon ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa pelataan digipelejä?

7.2. Kuinka paljon sinä pelaat digipelejä?

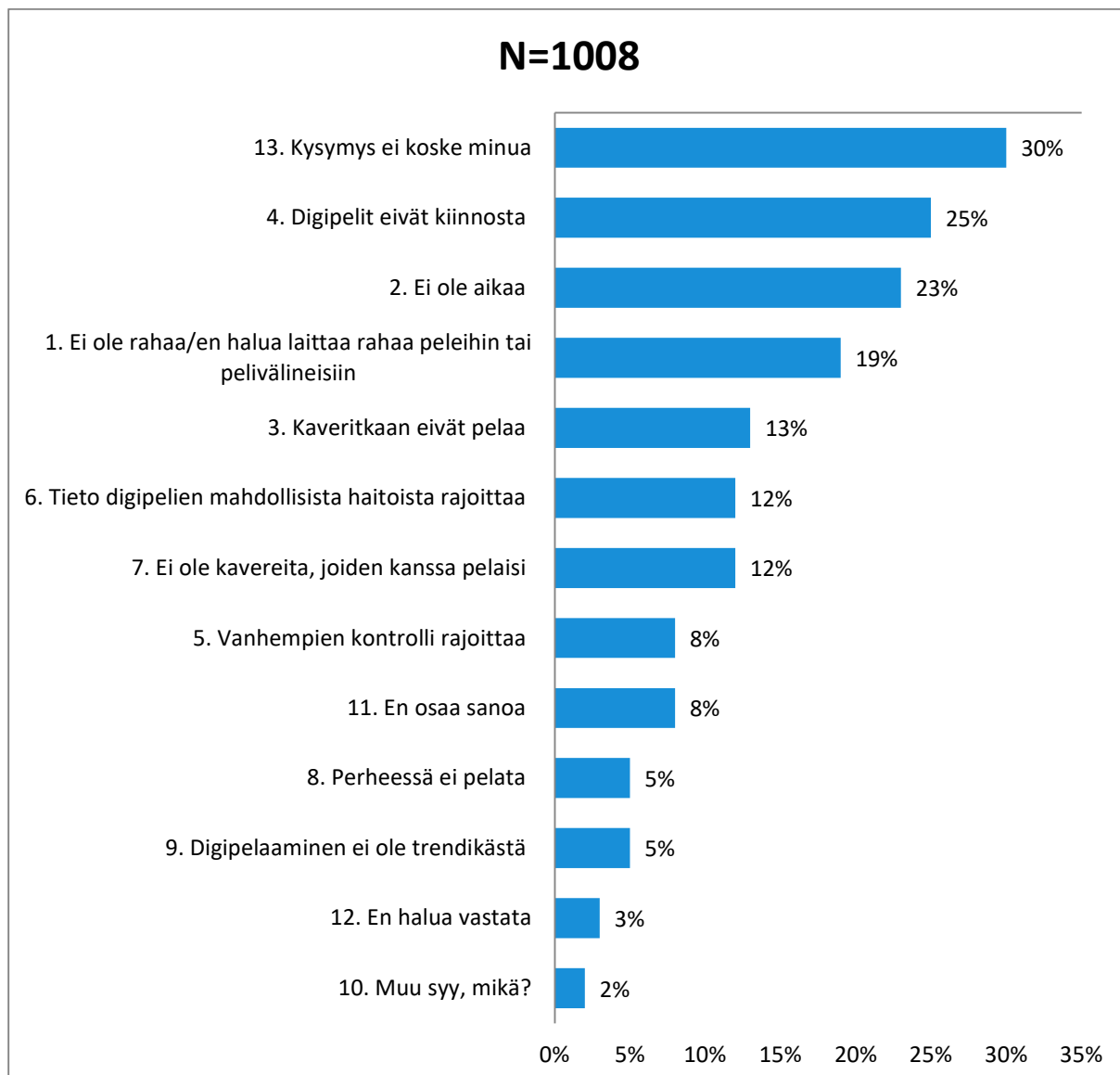
7.3. Jos pelaat digipelejä, miksi pelaat digipelejä?

Muu syy, mikä?

- Ajan kulumiseen
- Ajanvietettä
- Ajanvietto
- En pelaa
- paeta todellisuutta
- Se on väylä kommunoikoida ulkomaalaisten kanssa ja käyttää kieliä

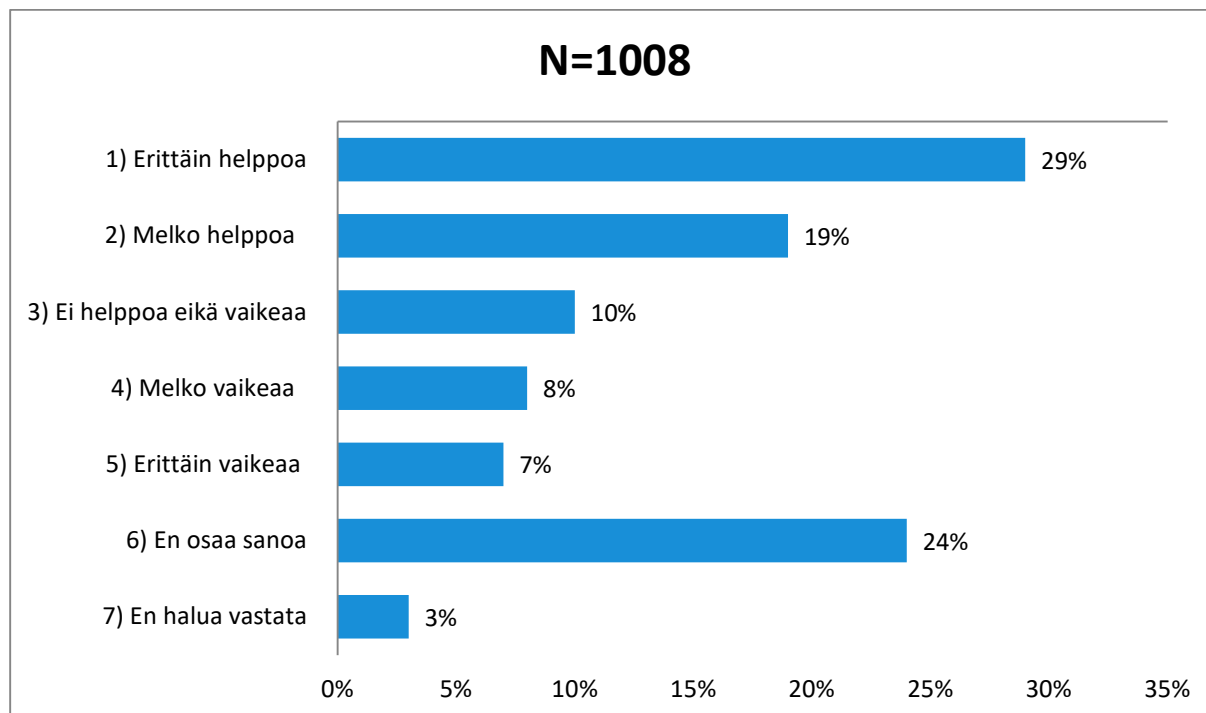
7.4. Jos ET pelaa digipelejä, miksi et pelaa digipelejä?

Muu syy, mikä?

- Ei ole aikaa
- Ei tiedä hyviä pelejä
- En omista laitteita ja olen kärsinyt isoveljen liiallisesta pelaamisesta.
- En vaa osaa
- Kyllä pelaan
- rahan tuhlausta
- Sijoittaminen on parempi
- Veljeni oli enne adiktoitunu pahasti

7.5. Onko alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa/ladata ja pelata K-18 -digipelejä?

7.6. Mistä alle 18-vuotiaat ostavat/lataavat K-18 -digipelejä?

• "- Ostavat itse pelikoodeja myyviltä netin kauppasivustoilta	• En	• En osaa sanoa tähän mitään koska en tiedä
• "Google play kauppa	• en minä tiedä jostain netistä saa vissiin ilmaisiksi itellä ei oo tietoa	• En osaa sanoa varmaan App storesta
• "Google play kauppa	• En minä tiedän	• En osaa sanoa, en tunne alle 18-vuotiaita
• "Netti.	• En muista nimeä paikan	• En osaa sanoa.
• "Stream	• En ole varma	• En osaa vastata.
• 18 vuotias ostaa niille	• En ole varma	• En osaa
• App kaupoista	• en osaa sanoa	• En pelaa niitä
• App store tai google	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Cromesta	• En osaa sanoa	• en tiedä
• Digitaalisista kanavista	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Digitaalisista kaupoista.	• En osaa sanoa	• En tiedä
• ehkä joiltain tutuilta	• En osaa sanoa	• en tiedä
• Ei	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Ei	• En osaa sanoa	• en tiedä
• Ei hajuakaan	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Ei mitään	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Ei mitään tietoa	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Emt	• En osaa sanoa	• en tiedä
• Emt	• En osaa sanoa	• En tiedä
• emt	• En osaa sanoa	• En tiedä
• Emt	• en osaa sanoa	• En tiedä
• En	• En osaa sanoa ehkä laittomat sivut	• En tiedä
• En		• en tiedä
• En		• En tiedä

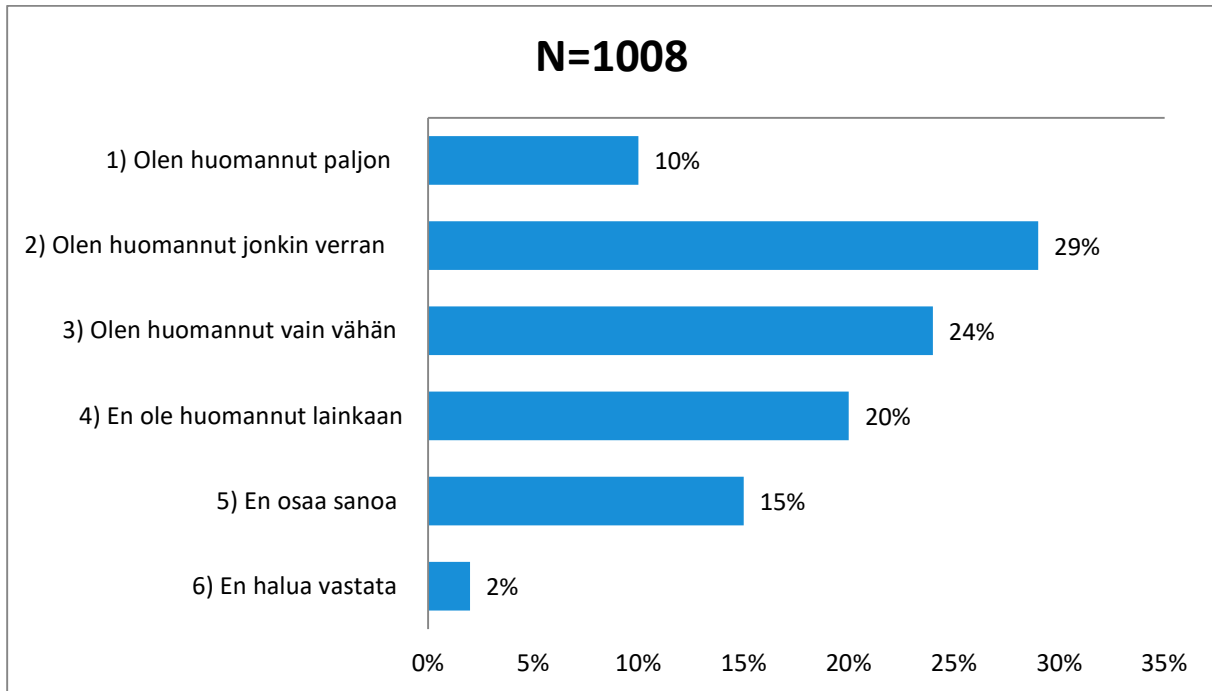

- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- netistä
- Netistä
- Netistä
- Netistä (feikki s-posti on helppo tehdä) ja kaupasta saa ostettua, jos ei itse niin vanhempi/sukulainen/kaveri
- Netistä ei niissä kysytä ikä rajaa se on vain suositus
- Netistä jos väärentää iän voi ladata k-18 pelejä vaikka olisi alle 18
- Netistä lataamalla
- Netistä lataavat.
- Netistä niitä saa
- netistä on helppoa tehdä näin.
- Netistä piraattina.
- Netistä piraattina.
- Netistä pystyy esimerkiksi tilaamaan
- Netistä saa ladattua useita pelejä.
- Netistä tai kaverilta
- Netistä tai vanhemmilta
- netistä varmaa
- Netistä varmaan
- netistä varmaan
- netistä voi helposti vaihtaa oman iän vanhemmaksi kun ei tarvi todentaa ikää
- Netistä, erilaisilta nettisivuilta joilta voi ladata mitä tahansa netistä, laivalla
- Netistä.
- Netistä. Oman iän valehtelu on suhteellisen yksinkertaista.
- Netistä/steam
- Netistä?
- netisä
- Netti
- Netti
- Netti
- Netti
- netti
- Netti kaupoista vaan esim, Steam ja Epic Games. Kyllä ne kysyy laittaa sinun iän mutta sinä voit vaan huijata ja sanoa että olet 18+.
- Nettikaupoista
- Nettikaupoista
- Nettikaupoista, ps4 storesta
- Nettisivuilta
- Nettisivuilta
- niist mist muurenki
- No vanhemmilta saa
- No älkää ny GTA:ta kieltäkö
- Normaalisti appstoresta ja muualta
- Nosiis jos digipeli on videopeli niin kyllähän niittä saa ihan mistä vaan ei sinun tartte olla 18 pelatakses esim. Gta:ta. Mutta jos meinataan rahapelejä niin ei mitään hajua
- Olettaisn että netikaupoissa ei tarkisteta henkkareita kun ostat k-18 pelin
- On the game's official website
- On the game's official website
- Ostaa netistä
- Ostamalla eri peli palveluista esim Steam tai Xbox live
- Ostavat konsollista tai netistä
- ostavat netistä
- Oudoilta sivustoilta
- Peli kaupoista
- pelialustoilta, netistä, kaupasta
- Pelien omilta sivuilta ja kaupoista
- Pelien sivuilta
- Pelikaupoista johon rekisteröitynyt täysi-ikäisenä
- Pelin myynti sivuilta ei vaadi tunnistautumista iän voi itse määrittää.
- Pelipaikka
- perus kaupasta
- Perus paikoist
- piraatti lataus netistä
- Piraatti sivusto
- piraattisivustoilta
- Piraattisivustoilta tai äidin luottokortilla
- Piratebay
- Piratisoimalla
- Piratointisivustoilta, pyytää vanhempia tai kavereita ostamaan
- Play kaupasta
- Play kaupasta
- Playstation ei ainakaan tarkista ikää luotettavin menetelmin joten ihan sieltä appstoresta esim ja kaupoista mm.
- Playstation kaupasta
- Playstation kaupasta, steamista
- Playstation store
- Playstation store
- Playstation store"
- Playstation store"
- Playstation storesta ainakin
- Pleikalt
- pokeria
- prisma
- Psn storesta
- Psn storesta lataavat
- Puhelimen nettikaupasta, tori.fi:stä
- Se o hauskaa
- se on näin
- sieltä mistä niitä saap
- Sisaruksista
- Softonic
- Some
- Somesta
- Somesta
- Sovelluskaupasta voi helposti ladata K-18 pelejä koska ei ole mitään rajoitusta paitsi ehkä jos käyttäjä on laitettu alaikäiseksi mutta senkin voi vaihtaa
- Sovelluskaupat
- Sovelluskaupoista.

7.7. Oletko huomannut ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa sosiaaliseen mediaan liittyviä hyötyjä?

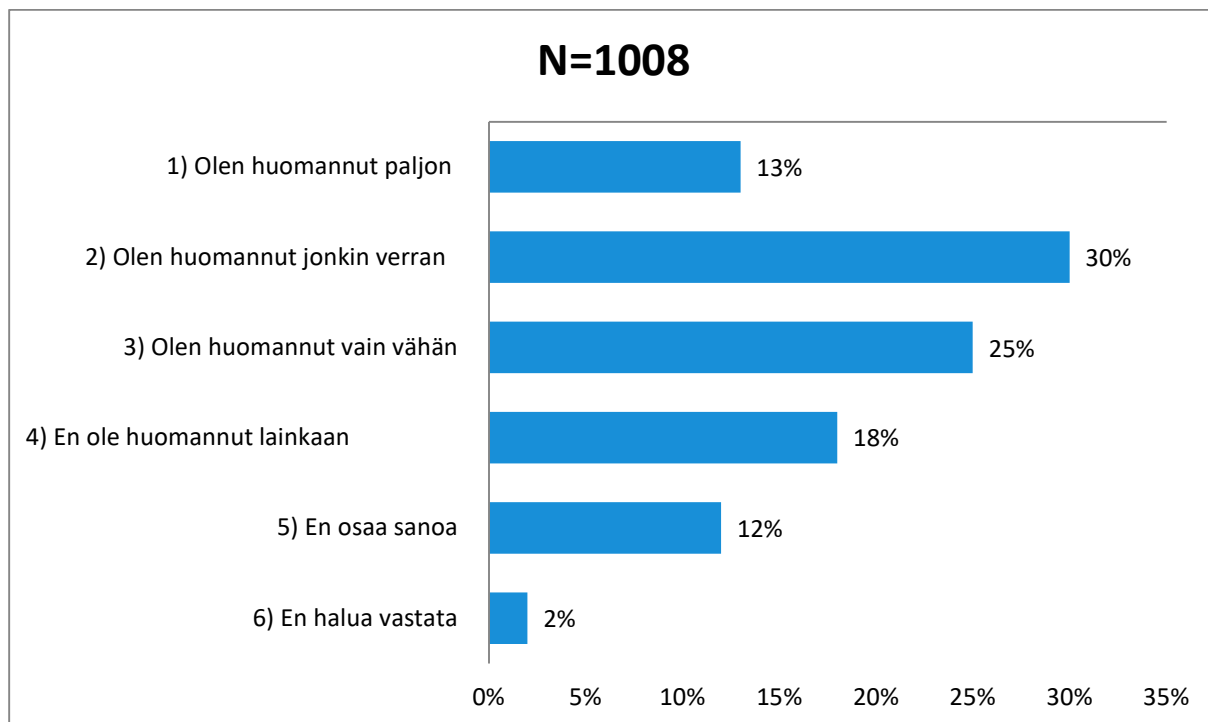
7.8. Millaisia hyötyjä olet kokenut sosiaalisesta mediasta olevan ikäisillesi nuorille?

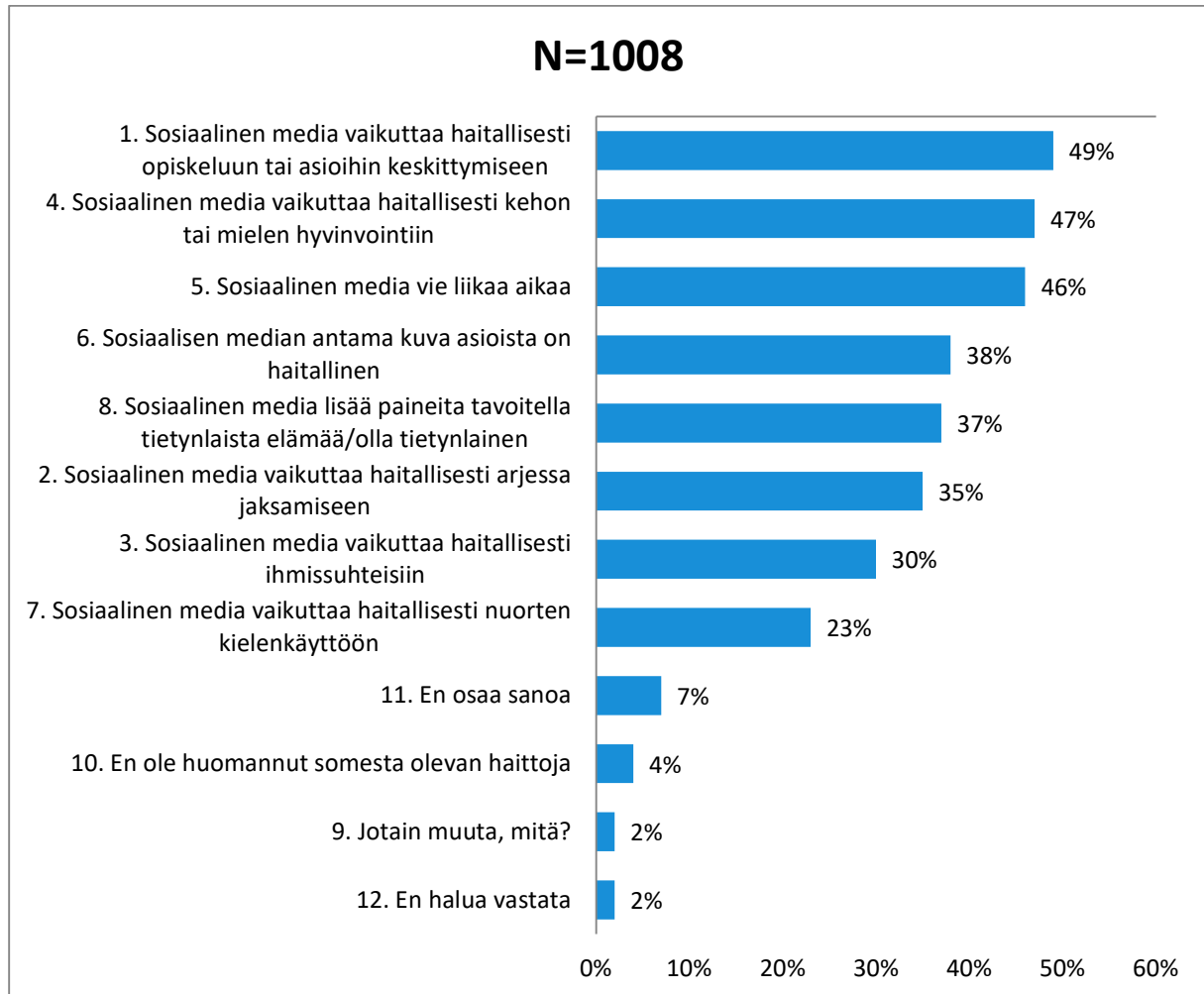
Jotain muuta, mitä?

- Riidan haastaminen esim messi fanit käy kuumana jos sanoo vähän hyvää ronaldosta
- Saa ystäviä ja ajatukset muualle huolista.
- Se antaa perspektiiviä
- Tienaa rahaa
- Tuloja
- Useampi löytänyt diagnoosin somesta jaettavan tiedon kautta, muut hyödylliset vinkit/neuvot
- Voi tehdä rahaa

7.9. Oletko huomannut ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa sosiaaliseen mediaan liittyviä haittoja?

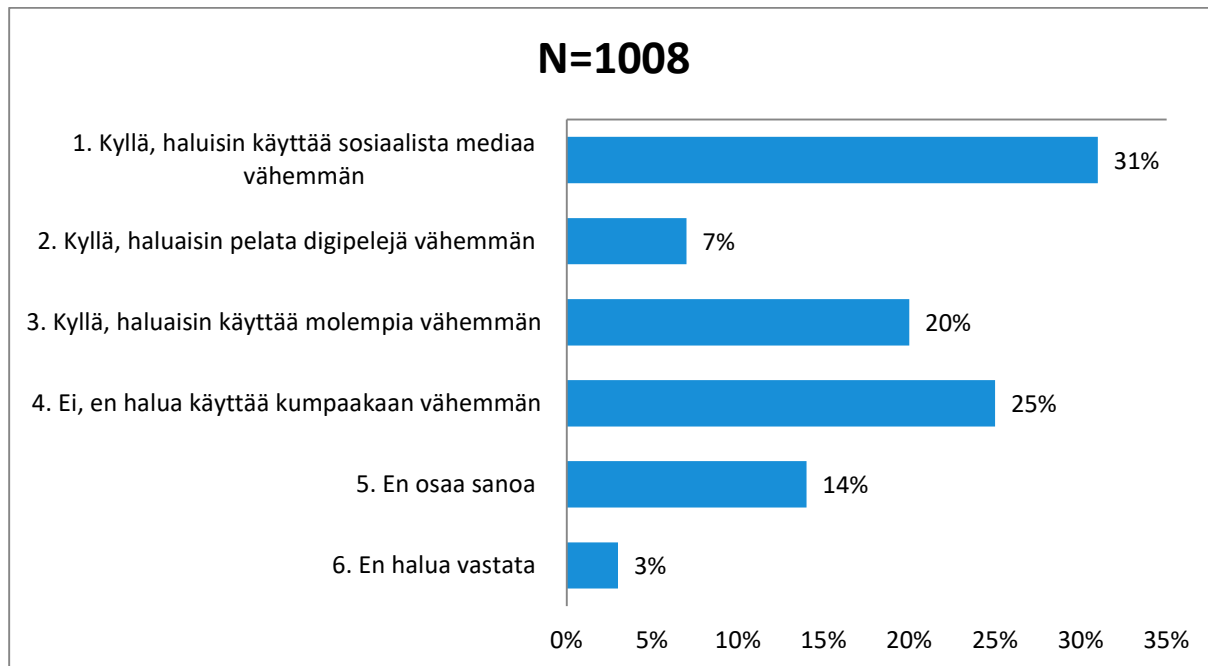
7.10. Millaisia haittoja olet kokenut sosiaalisesta mediasta olevan ikäisillesi nuorille?

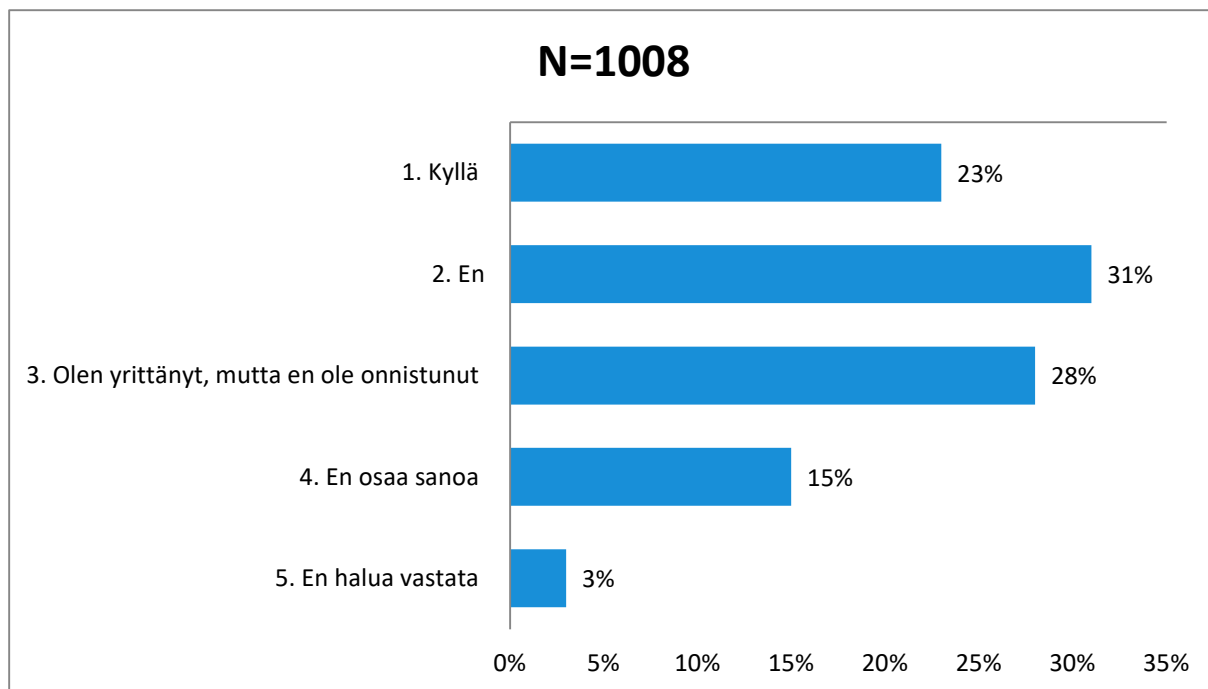
Jotain muuta, mitä?

- Addiktoi
- Addiktoi
- Ei olla läsnä, kun tavataan ystäviä ja/tai näkeminen vähentynyt. Aina vain kiire suorittaa ja tavoitella asioita. Terveys kärsii esim. nukkuminen. Somessa asiat ilmaistaan kärkkäästi ja tulee paljon vastakkainasettelua, joten on vaikea keskustella erimielisyyksistä neutraalisti. Kärsivällisyys huonontunut ja ihmisillä palaa pinna nopeasti. Lista ongelmista on lähes loputon...
- ei osata itse enää päätellä mikä on totta ja mikä ei
- Huonompi keskittymiskyky, riippuvuus
- jotkut addiktoituvat puhelimeen ja se pitää olla aina mukana
- keskittymiskyky heikkenee
- Mahdollisuus pudota "conspiracy"-porukoihin tai muihin toksisiin ryhmittymiin (esim. incel-kulttuuri)
- Misinformaatio, propaganda, tietosuoja
- On paljon vanhempia ihmisiä joka käyttää nettiä nuorten ihmisten hyväksikäyttöön. Kokemuksista se paljastaa nuoret maailman kilpailulliseen puoleen
- Sosiaalinen media vie ihmisiltä kyvyn luoda alkuperäisiä ajatuksia ja ideoita.
- Vaikuttaa haitallisesti vuorovaikutustaitoihin ja tunnetaitoihin.

7.11. Haluaisitko käyttää sosiaalista mediaa/pelata digipelejä vähemmän?

7.12. Oletko yrittänyt vaikuttaa siihen, että käyttäisit sosiaalista mediaa/pelaisit digipelejä vähemmän?

7.12.1. Miten olet yrittänyt vaikuttaa asiaan?

- "Monella tavalla, ensin kehitän uusia tapoja, jotka eivät sisällä pelejä tai sosiaalista mediaa.
- "Olen ottanut taukoa sosiaalisista media sivustoista/sovelluksista, jotka veivät minulta paljon aikaa sillä tavalla, että en käyttänyt niitä ollenkaan melkein vuodeksi. Nyt käytän sosiaalista mediaa, mutta käyn siellä vähemmän. Olen vähentänyt sen käyttöä tekemällä jotain muuta, kuten kirjan lukemista tai käydä ulkona. Yritän ylipäättensä olla vähemmän puhelimella niin halu mennä sinne sosiaaliseen mediaan on kanssa vähäinen.
- "Pidän tietoista ruututaukoa päivittäin tekemällä jotain muuta, esim. lähdän lenkille tai luen kirjoja.
- Aikarajoilla, olen onnistunut
- Aikarajoitukset someihin
- Aikarajoituksia
- Aikarajoitus
- Ajastimet kännykässä
- ajastin puhelimeen sovellukseen
- Aloin lukemaan kirjoja
- Asettaa itselleni aikarajoja somen käyttöön
- Asettamalla itselleni aikarajan
- Asettamalla käyttörajan some-sovelluksiin, esim. 30min päivä
- asettanut käyttörajoja
- By taken more courses and work hours
- Digipelailun kanssa minulla ei ole ollut ollenkaan ongelmia, kun pelaan sitä jo muutenkin vähän."
- En
- En katso enää puhelinta turhaan
- En katso shortseja
- En koske puhelimeen.
- En käytä niin paljon vaan teen jotain muuta
- En mitenkään
- En mitenkään
- En mitenkään
- En mitenkään
- En nykyään käytä paljoa (ei vaadi erityisesti ponnisteluita enää). Olen hankkinut muita harrastuksia.
- En oo vaa ollu puhelimella nii paljoo
- en tieda
- En tiedä
- En tiedä
- En vaan käy siellä niin usein
- en vaan ole kännykällä
- Erilaiset sovellusten käyttöä rajoittavat sovellukset, kuten Freedom
- Esily
- Esimerkiksi lähtemällä pidemmille kävelylenkeille ja käyttäen vapaa-aikaa muutenkin muuhun kuin someen. Esimerkiksi jo elokuvien katselu voittaa somen selaamisen 100-nolla.
- että en käyttäisi vain yhtä paljon
- Haluan että tyypit lopettaa pelaamista
- Hankkimalla uuden harrastuksen.
- harrastamalla muuta esim liikuntaa
- I give good idea to everyone
- Itsekontrolli

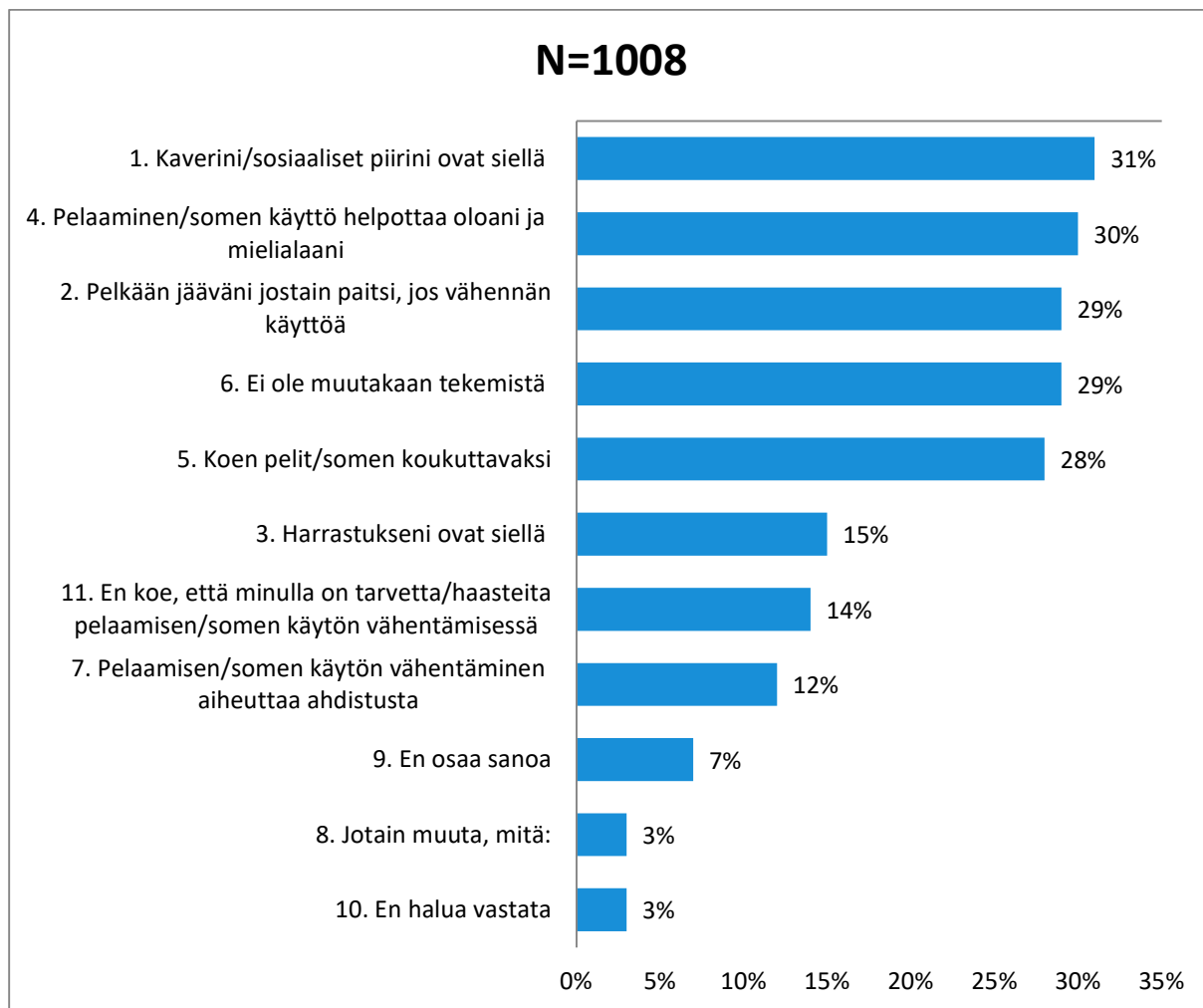

- itsensä pakottamalla
- ja rankaisen itseäni aina kun käytän liikunnalla tai muulla produktiivisemmalla tekemisellä"
- Jotenkin
- Jättämällä esim puhelimen pois kokonaan ns käytöstä.
- Jättämällä tietyt sovellukset välillä avaamatta. Itsehillintä.
- Jättänyt puhelimen eri huoneeseen, äänettömällä tms
- Keksimällä itselleni muita harrastuksia somen selailun tilalle
- Keksimällä muuta tekemistä
- keksimällä muuta telemistä esim urheilu
- Keksiä parempaa tekemistä
- Keskittyä siihen että laittaa välillä puhelimen pois
- Koska some kyllästyttää välillä.
- kun pelin tilaus loppui, en uusunut sitä enää... haluaisin käyttää somea tietoisemmin / rajatunmin mutta en ole siinä vielä onnistunut
- Käytin vähemmän
- Käyttämällä niitä tietoisesti vähemmän ja tekemällä muita offline aktiviteetteja, kuten urheilu, lukeminen ja käsityöt
- Käyttää aikaa muuhun tekemiseen, esimerkiksi koulujuttuihin ja salilla/kävelylenkeillä käymiseen
- Käytän kännykkää vain 2h päivässä.
- Laitoin yhteen sovellukseen ruutuajaksi 5 minuuttia, jonka jälkeen sitä ei voi käyttää sinä päivänä
- laittamalla puhelimen pois ja keskittymällä maailmaan
- Laittamalla puhelimen pois ja tekemällä muuta
- Laittamalla rajoituksia
- Laittanut aikarajoja puhelimeen
- Laittanut itselleni ruutu aika rajoituksia, poistamalla sovelluksia ja laittamalla ilmoitukset pois päältä
- Lopettaa
- lopettamalla
- Lukemista enemmän. Pois ruuduilta
- Läheisten seurassa en koske puhelimeen"
- Lähtemällä lenkille ja lukemalla kirjoja
- Mennä ulos lenkille, Viettää aikaa kavereiden ja perheen kanssa, pelaa lautapelejä.
- Mietin itseäni muilla asioilla.
- No olen vähentänyt paljon eikä siinä ole ollut mitään ongelmaa itselle. En ole koskaan ollut addikti.
- Olemalla perheen kanssa
- Olen asettanut esim. Tiktokkiin aikarajoituksen ja pyrkinyt keksimään kehittävämpää tekemistä.
- Olen iltaisin laittanut puhelimen yöpöydälle sen sijaan, että edes aloitan somen selaamisen
- Olen koittanut keksiä muuta tekemistä
- Olen koittanut pelata vähemmän
- Olen laittanut ilmoitukset pois käytöstä.
- Olen laittanut ilmoitukset pois käytöstä.
- Olen mukana vain kahdessa sosiaalisen median kanavassa, ja niissäkin vain passiivisesti ja harvoin.
- Olen ollut aina välillä poissa sosiaalisesta mediasta.
- Olen pitänyt ruutuajoja
- Olen Poistanut joitakin sovelluksia ettei ole Somessa niin paljon.
- Olen poistanut puhelimesta Instagramin ja Tiktokin.

- Olen rajannut ruutu aikaani estämällä joidenkin sovellusten käytön esim. tunnin käytön jälkeen.
- Olen sulkenut puhelimen kokonaan ja mm. lukenut, tehnyt palapeliä, ulkoillut jne
- Olen tehnyt muita asioita kuten maalannut.
- Olen vaan pakottanut itseäni olla käyttämättä asiaa ja yrittänyt tehdä jotain hyvää kuten kuntoilla. Tämä toimi
- Olen vaikuttanut asiaan ja käytän mielestäni sopivan määrän sosiaalista mediaa/pelaan digipelejä.
- Olen vain yrittänyt pelata vähemmän
- Olen vähentänyt somettamista puhelimen omalla ruutuajalla
- Olen vähentänyt sosiaalisen median katsomista
- Olen yrittänyt pitää ruutuajan sopuisana
- Olen yrittänyt tietoisesti rajoittaa
- Ollu käyttämättä
- Ollut tietoisempi omasta ajankäytöstä ja pitänyt huolta, ettei aikaa tule turhaan käytettyä tiedostamattaan vain selaamalla sosiaalista mediaa.
- pelaan vähemmän keksin muuta tekemistä
- Perheellisenä olen kokenut helpoksi yhdistää somen yksinäisiin hetkiin - en tuhlaa aikaani puhelimella lasten ollessa hereillä/kanssani vaan voin surffailla iltaisin, päiväuniaikaan tms.
- Pitämällä taukoa puhelimen käytöstä ja pelaamalla esimerkiksi lautapelejä
- poistaalla tiktokin
- Poistamalla esim tiktokin puhelimesta ja asettamalla aikarajoja sosiaalisen median sovelluksiin
- Poistamalla käyttäjätilejä eri sovelluksista/sivustoista. Poistanut myös sovelluksia tai pistänyt esim. Instagram tilin piiloon ja tauolle. Vähentämällä ihmiskontakteja mm. Snapchatissa ja Instagramissa. Laittamalla puhelimeen ruutuajan (vähentää hieman käyttöä, mutta usein siitä luistaa). Vähentämällä valokuvaamista, jotta ei kuvaa jokaikistä hetkeä ja ajattele, että olisi kiva lisätä someen. Lisäämällä tekemistä, johon ei tarvitse tai voi käyttää puhelinta esim. liikunta ja käsityöt. Rajannut, että ei käytä illalla niin paljon puhelinta ja ei heti aamulla ala selaamaan sitä.
- poistamalla ne
- Poistamalla sosiaalisen median sovellukset ja pelit puhelimesta kokonaan
- Poistamalla sovellukset puhelimesta ja käyttämällä niitä vain kotona läppärillä.
- Poistamalla sovellukset
- Poistamalla sovelluksia
- Poistamalla tiettyjä sosiaalisen median sovelluksia
- Poistamalla turhat sovellukset
- Poistan ne näkyvistä ja ulottuvuuksista.
- Poistan some-sovellukset välillä jopa kuukaudeksi
- poistan turhat some sovellukset, en pidä puhelimen ilmoitus ääniä päällä
- Poistanut someja väliaikaisesti
- Poistanut somesovelluksia
- Poistin puhelimesta viikko sitten kaikki sovellukset
- Poistin sovelluksen nimeltään tiktok ja en ole käyttänyt sitä moneen kuukauteen, koska se vei paljon aikaa ja videot siellä olivat hieman järkyttäviä.
- Poistin TikTokin puhelimesta. En tee tiliä trendikkäisiin someihin, kuten Instagramiin.
- Poistin TikTokin, kun huomasin käyttäväni sitä liikaa
- Puhelimen sovellusten käyttörajoitus
- Puhelimessa on aikarajoitus, jolloin ei pysty katsomaan esim. TikTokia liikaa.
- Puhelin pois
- Päivittäiset ruutuajat.
- Päiviä jolloin en käytä sosiaalista mediaa, enkä pelaa

- Rajoitan puhelimella miten kauan voin olla tietyissä sovelluksissa päivän aikana
- Rajoitin tilini kuukaudeksi ja jatkoin sen jälkeen.
- rajoittamalla pelaamista
- Rajoittanut ruutuaikaani.
- Rajoitusten asettaminen, muiden asioiden tekp
- ruutuaika
- Ruutuaikarajoitin
- seuraamalla ruutuaikaa
- Siten, että olen jättänyt vähäksi aikaa tauolle
- Sovelluksien poistaminen hetkellisesti ja ruutuajan seuranta
- Teen jotain muuta
- Tehdä jostaib muuta
- tehdä jotain muuta
- Tehnyt muuta, liikkunut, lukenut ym.
- Tekemällä muita asioita, puhelin pois ja tekemään mitä vaan muuta.
- Tekemällä muita juttuja somen sijaan
- Tekemällä muita, itselle mieluisia asioita. Esim. piirtäminen, musiikin kuuntelu, kirjojen lukeminen...
- Tekemällä sen sijaan jotain muuta
- Televisiota töitä ulkoilua urheilua
- Tulee luettua kirjoja enemmän, mutta istumista sekin, vaikka ei pelaisi tai käyttäisi sosiaalista mediaa niin on siellä koneella muutakin tekemistä. Aloittanut liikkumaan enemmän, kun kynnys siihen laskenut juoksumaton alakertaan ostamisen yhteydessä.
- Vaihtamalla somejen selaamisen urheiluun
- Viemällä kännykän eri tilaan kuin missä itse on
- Vähemmän puhelimella
- Vähemmän puhelimella olen
- Vähennän pelaamistani kun minun on tehtävä muita tärkeitä asioita.
- Vähentämällä
- Vähentämällä
- Vähentämällä käyttöä
- Vähentämällä ruutuaikaa
- Vähentänyt puhelimen ruutuaikaa
- Vähentää puhelimen käyttöä
- Välillä olen asettanut itselleni ruutuajan sosiaalisten medioiden alustoilla esim. TikTokissa.
- Yksinkertaisesti vähentänyt käyttöä.
- Yrittänyt koittaa laittaa älypuhelimien sivuun ajoittain.
- Yritän tehdä vapaa ajalla muutakin kuin vain pelata. Esim kirjoja
- äänestämällä

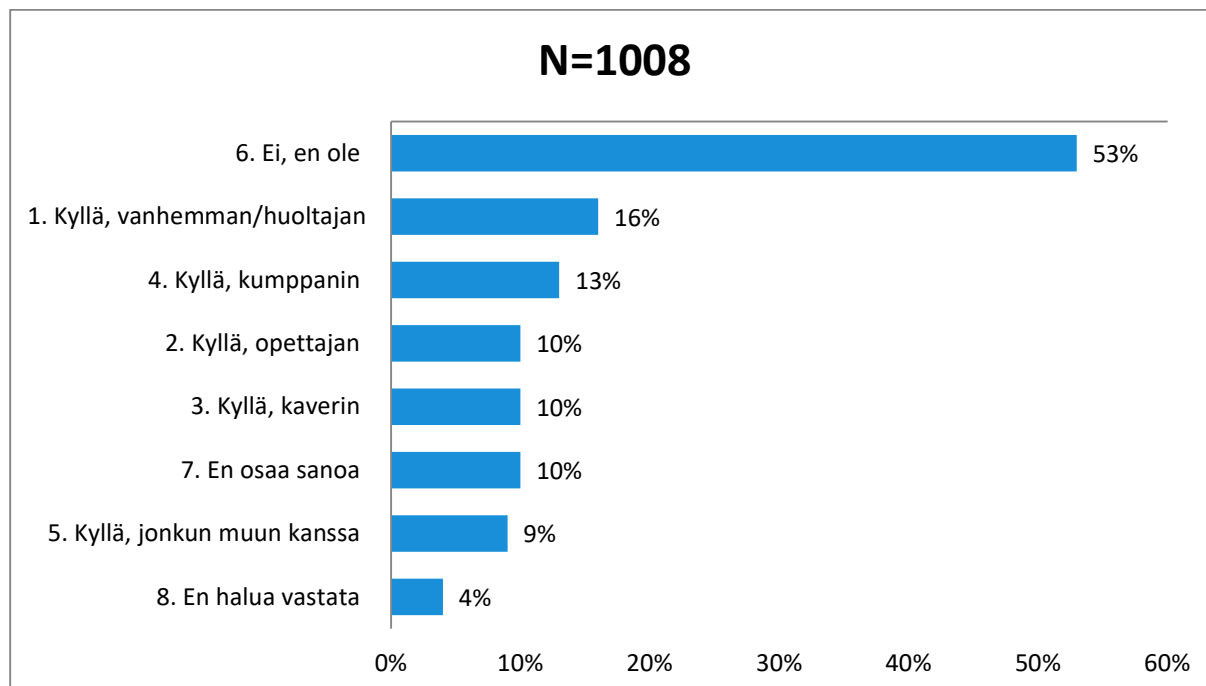
7.13. Mitä haasteita näet omassa pelaamisesi/somen käyttösi vähentämisessä?

Jotain muuta,mitä?

- Ammatissani some on todella tärkeä osa näkyvyyttä.
- En ainoastaan käytä vaan nimenomaan luon sisältöä uraani varten jonka takia on pakko olla siellä enemmän kuin haluaisi
- En pelaa
- Helppo tarttua katsomaan shortseja
- pelaan ammatikseni
- Pelaaan muutenkin vähän niin ei minulla ole tarvetta sitä vähentää, ja en käytä somea.
- Tottumus/addiktio/riippuvuuden tunne.
- Työt
- vaikea luopua tavasta

7.14. Oletko joutunut erimielisyyksiin jonkun läheisesi kanssa puhelimen käyttösi liittyen?

7.14.1. Mistä syystä olet joutunut erimielisyyksiin puhelimen käytöstäsi?

- Ala- ja ylä-asteella kun ei ymmärtänyt netin vaaroja
- Atu
- Datan käytöstä
- Delay study
- Delay study
- Dna
- Ei
- Ei käytä liikaa aikaa tehdä muutakin
- Emt
- Emy
- En
- En
- En
- En mistää
- en muista
- En muista
- En muista mutta oli iso riita
- En myistä
- En ole
- En ole
- en ole varma
- En osaa sanoa
- en tiedä
- en tiedä
- En tiää
- En tiää olet homo
- En tääm
- En yiiä
- Ent
- entiedä
- Erimielisyydet puhelimen käytön määrästä
- For using my phone
- haluan käyttää enemmän
- He eivät pidä siitä että käytän puhelintani niin paljon
- Häiritsi oppituntia
- Hänen mielestään käytän puhelinta liikaa.
- Hänen mielestään olin puhelimella liikaa
- I am addict too much for my phone So, sometime I'm unable to complete my daily works

- I get lower grades for my exams and my father didn't allow to use my phone .
- I used it for long period of time
- ignkj
- Jaamme saman älypuhelimien, joten sen ajankäytön jakamisesta on tullut erimielisyyttä
- Jos joku tiktok
- Jos olen käyttänyt sitä liikaa
- Jos olen ollut liikaa puhelimella
- Jos olen ollut sillä äitin mielestä liian kauan.
- joskus nuorempana vanhemmat olivat sitä mieltä että olin ruudun ääressä liian ison ajan
- Joskus olen ollut liikaa puhelimella tai myöhään illalla ennen nukkumaan menoa.
- joskus on sanottu että käytän paljon
- Jossain vaiheessa muutamia vuosia sitten käytin puhelinta hieman liikaakin ja vanhempani puuttuivat asiaan
- kaikki
- Katoin tunnilla puhelinta
- Katsoin liikaa
- katsoin tunnilla puhelinta
- katson puhelinta kuulemma liian myöhään
- katsonu liikaa
- Katsonu liikaa
- Kaupasta
- Kaveri/henkilö keskittyy enemmän puhelimen käyttämiseen, eikä tunnu arvostavan sitä hetkeä ja minua, kun olen esim kaverin kanssa syömässä.
- Kaverin mielestä olin joskus nuorempana liikaa puhelimellani.
- Kaverit ovat sanoneet minusta
- Keskittymiseni on liikaa puhelimessa, enkä aina kuule kun minulle puhutaan.
- Keskustelen vähemmän kun olen puhelimella
- Koska heidän mielestä käytin puhelinta liikaa
- Koska katson sitä liikaa
- Koska käytän sitä liikaa
- koska käytän liikaa
- Koska käytän liikaa puhelinta
- Koska käytän liikaa puhelinta.
- Koska käytän puhelinta paljon
- koska olen käyttänyt sitä
- Koska olen pelannut liikaa
- Koska olin luuril kokoaja
- koska valvon yöllä
- Kouluasioista
- Kumpikin koemme välillä toisen keskittyvän liikaa puhelimeen
- Kumppani on sanonut minun käyttävän liikaa somea
- Kumppanin kanssa tullut riitaa, kun kuvaa liikaa asioita eikä keskity hetkeen. Isovanhemmat eivät ole tykännyt aikoinaan siitä, että jokahetki on tarvinnut vastata heti kavereiden viesteihin esim. ruokapöydässä.
- Kumppanin mielestä vietin liikaa aikaa puhelimella
- Kuvat
- Käytin puhelinta aikoinaan oppitunneilla
- Käytin puhelinta liian myöhään illalla/yöllä, vaikutti kouluaikana unen saantiin.
- Käytin puhelinta oppitunnilla
- käytin tunnilla
- käyttänyt
- Käyttänyt koko yön puhelinta esim tai koulussa luokassa käyttäminen.
- käyttänyt liikaa
- Käyttö on ollut välillä liiallista.
- Käyttöajasta
- Käytämme molemmat liikaa puhelinta emmekä ole toistemme kanssa
- Käytämme puhelimia liikaa
- Käytän kuulemma liikaa puhelinta
- Käytän kuulemma Liikaa yhden ystävän mielestä ja oikeassa on.
- Käytän liikaa
- Käytän liikaa
- Käytän liikaa puhelinta
- Käytän liikaa puhelinta
- Käytän liikaa puhelintani
- käytän puhelinta liikaa
- käytän puhelinta oppitunneilla
- liiallin käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö

Osoite

Iso Roobertinkatu 20-22
00120 Helsinki

Puhelin

+358 - 9 - 221 2424

Internet

web: www.onlinetutkimus.fi
e-mail: tiedustelut@onlinetutkimus.fi

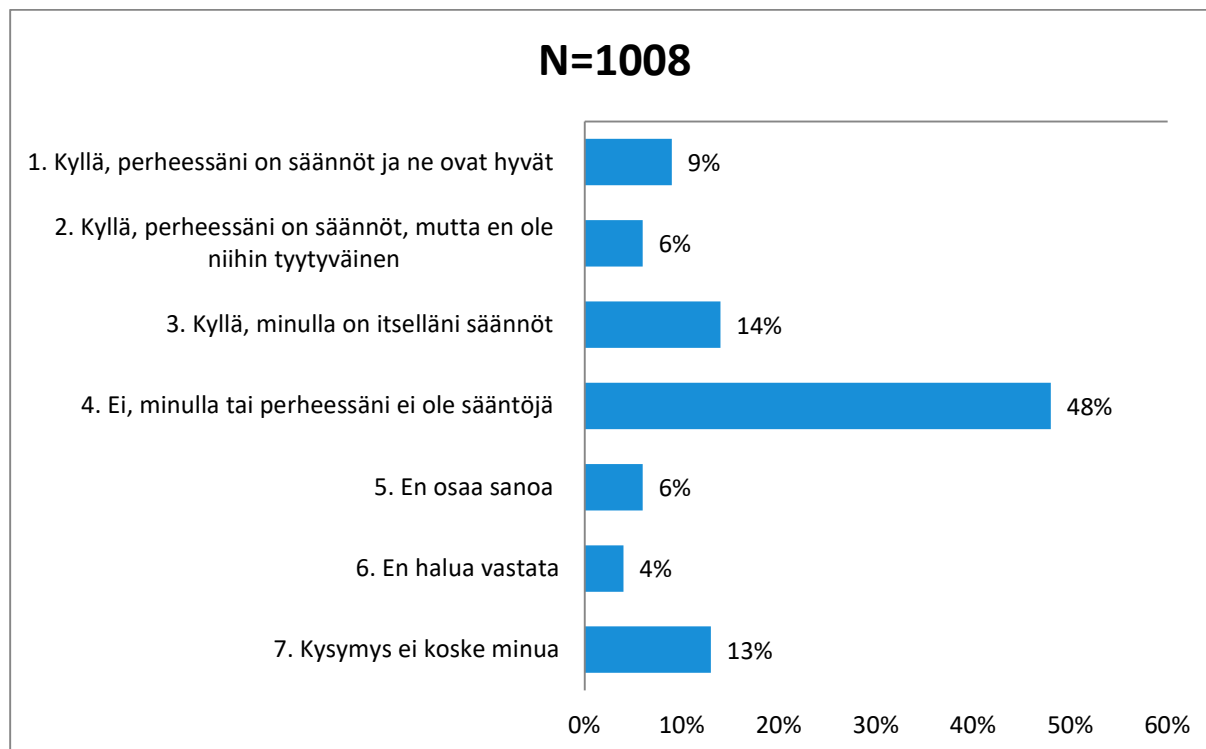
- Liiallinen käyttö
- Liiallinen käyttö
- Liiallisesta viestien laitosta
- Liiallista käyttöä
- liiallista käyttöä puolin toisin
- Liian helposti katsoo puhelinta vaikka pitäisi olla läsnä
- Liian paljon käyttöä, en ole läsnä
- Liian paljon puhelimella
- Liian paljon puhelimella
- Liian pitkä ruutu-aik
- Liika käyttänyt
- Liika käyttö
- Liika käyttö
- Liika käyttö
- Liika käyttö
- Liika puhelimella oleminen.
- Liika puhelimen käyttö
- Liika ruutu-aika
- Liikaa
- liikaa
- liikaa
- Liikaa aikaa
- Liikaa käyttöä
- Liikaa käytän
- liikaa puhelimella
- Liikaa puhelimella
- Liikaa puhelimella oloa
- Liikaa ruudun katsomista
- Liikakäyttö
- Liikakäyttö
- liikakäyttö
- liikakäytöstä
- Liikapuhelimen käyttö
- Liikkaa käyttö
- Läheiset kokee etten ole aina läsnä.
- mieliala
- Minulla on tullut liikaa yhteydenottoja, kun olen ollut vanhemman luona
- Minut hackeroiti
- mu frendi koko ajan käytti sen puhelinta kun mä puhuin sille nii mul meni hermot sen kaa
- Ne ei halua et käyttäisin
- No hiukan liiallisesta käytöstä
- No kaikesta asioista
- No vähän kaikesta
- Olen ehkä käyttänyt sitä liikaa
- Olen jumittanut puhelimelle yhteisen ajan sijasta
- Olen katsonut oppitunnilla liikaa puhelinta
- Olen kuulemma liikaa puhelimella
- olen käyttänyt liikaa puhelinta
- Olen käyttänyt puhelinta tilanteissa, joissa se ei ole soveliaista
- Olen liikaa puhelimella
- Olen liikaa puhelimella ja olemme molemmat samaa mieltä asiasta.
- Olen liikaa puhelimella ja olemme molemmat samaa mieltä asiasta.
- Olen liikaa puhelimella.
- Olen liikaa puhelimellani
- Olen liikaa sillä
- olen ollut liikaa puhelimella
- Olen ollut liikaa puhelimella ja he haluaisivat minun sosiaalisoituvan enemmän ilman puhelinta
- olen paljon puhelimella
- olen sillä liikaa
- Olin aivan liikaa somessa päivittäin.
- olin liikaa puhelimell
- Olin puhelimella oppitunnilla.
- Olin tunnilla pyhelimella
- opetaja ottaa joskus tunnilla vain puhelimet pois
- Puhelin käytön määrästä.
- Puhelin vie liikaa huomiota muualle läsnäolosta ihmisten kanssa
- Puolisollani huonoja kokemuksia edellisestä suhteesta joka heijastuu välillä minuun ja puhelimen käyttötappoihini. Olen aika puhelin-riippuvainen, minulla on puhelin suihkussakin.
- Puolisoni mielestä käytän puhelinta joskus liikaa tai huonoissa tilanteissa.
- Ruutu-aika
- se häiritsee
- Se on kuulemma epäterveellistä
- Se vie yhteistä aikaa pois
- Selaan kun katsotaan ohjelmia
- sellaset 10h päiväs
- tappelu
- That I spend more time against educations
- Too much screen time
- Tunneilla ei saa käyttää
- Tunneilla puhelimen käytöstä
- Tunnilla ei saa käyttää
- Tunnilla jos ope huomaa
- tunnilla kun olen käyttänyt
- Tunnilla puhelumella

- Vanhemman mielestä liikaa puhelimella, tunnillahan ei saa yleensäkään olla puhelimella
- Vanhemmat on mulkkuja
- Vanhemmat ovat aina tyytymättömiä, kun heidän lapsensa viettävät aikaa sosiaalisessa mediassa.
- Vanhemmat ovat valittaneet liiallisesta puhelimen käytöstä
- Vanhemmat väittää että käytän liikaa
- Vanhempien mielestä käyttää kännykkää liikaa. Esim. ei kuuntele mitä muut sanoo, ei tee päivän aikana mitään muuta kuin on kännykällä. Opettajat koska on ollut kännykällä tunnin aikana
- vanhempien mielestä käytän liikaa
- Vie aikaa yhteiseltä ajalta
- Vähentää sen aktselua
- Väärä paikka
- väärä paikka
- Yes
- yes they always blame me
- Äiti valittaa
- Äitin mielestä käytän liikaa
- Äitini
- Älä käytä liikaa olenko käyttänyt liikaa
- Älä käytä liikaa teen jotain muuta
- Ärsyttää kumppanin koko aiakainenpelaaminen

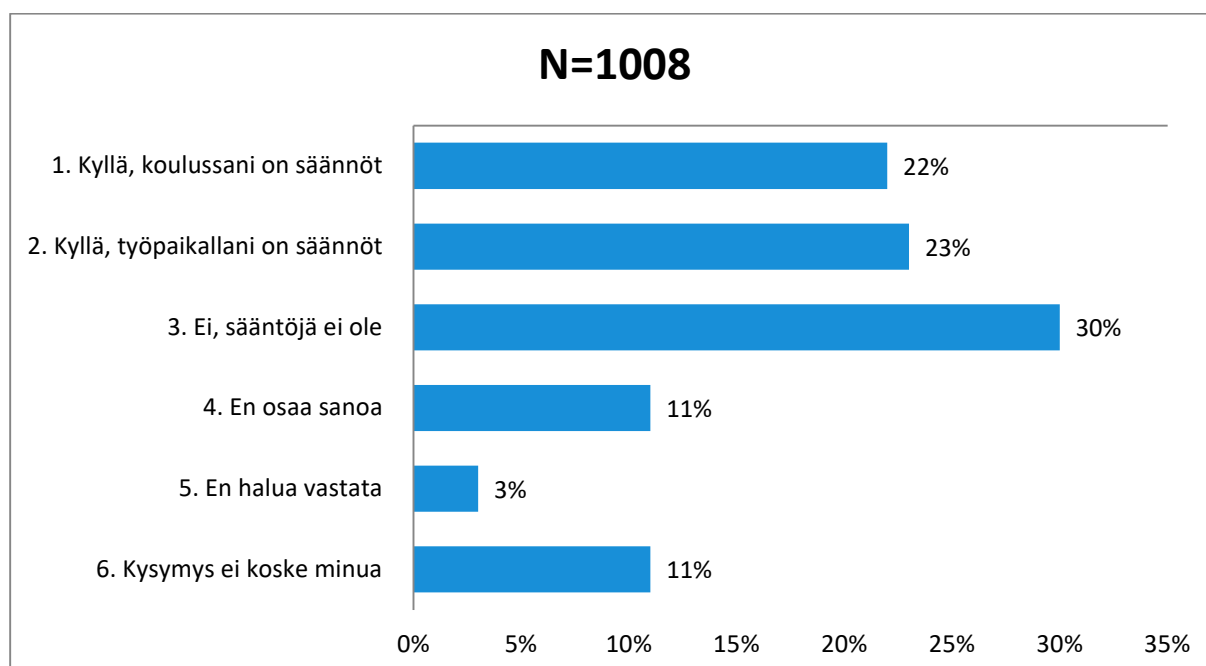

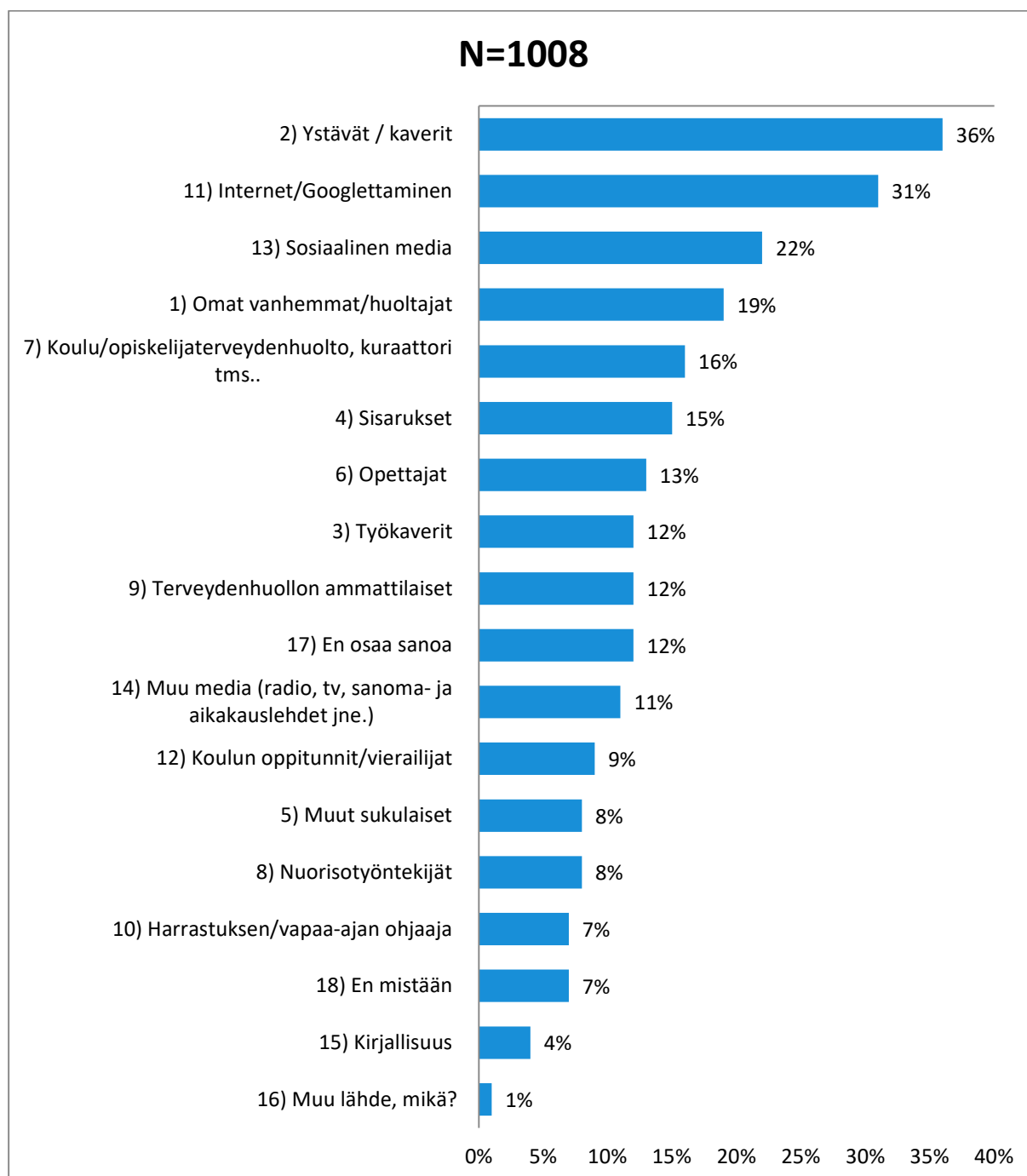
7.16. Onko sinulla/perheessäsi sääntöjä liittyen puhelimesi käyttöön?

7.17. Onko koulussasi/työpaikallasi sääntöjä liittyen puhelimen käyttöön?

7.18. Mistä lähteistä olet saanut itseäsi hyödyttävää tietoa liittyen digitaalisen pelaamisen ja somen käytön vaikutuksiin?

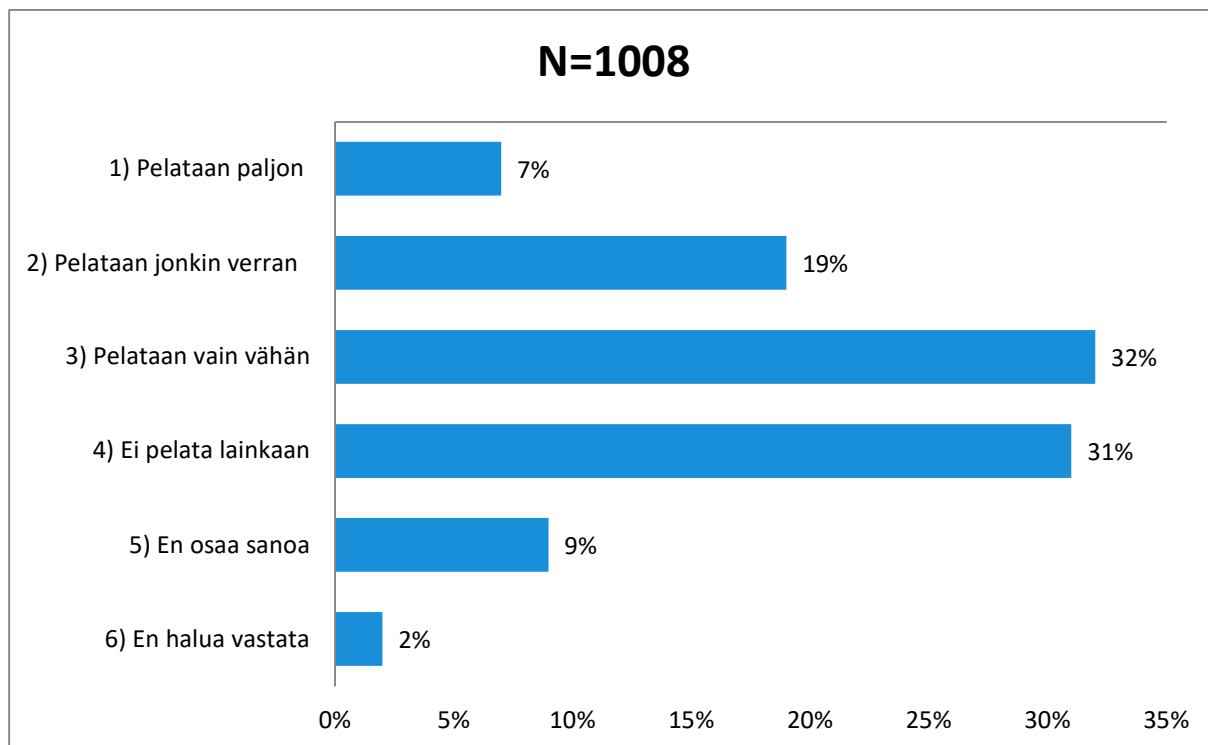

Muu lähde, mikä?

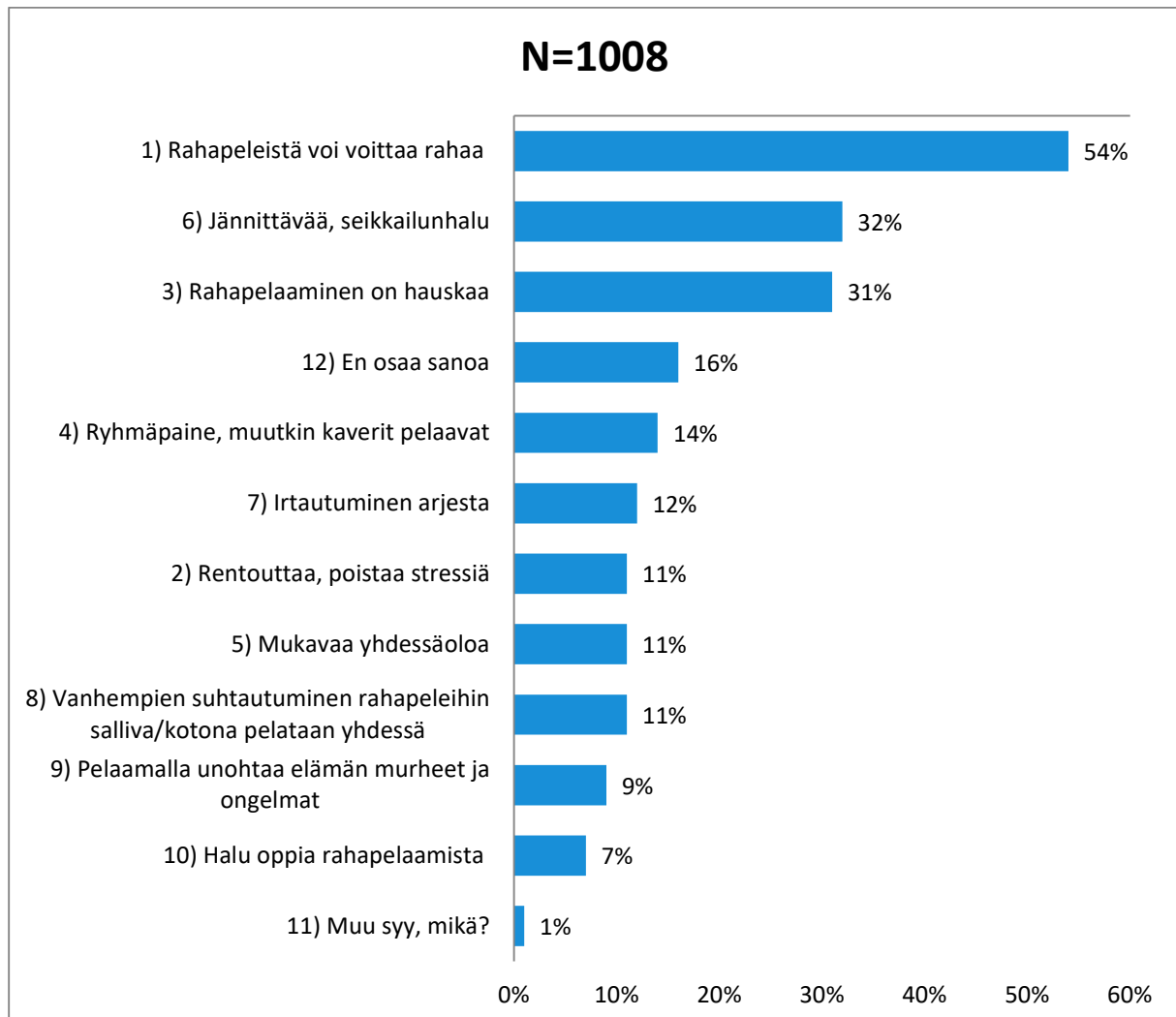
- Youtube

8. Rahapelaaminen

8.1. Kuinka paljon ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa pelataan rahapelejä?

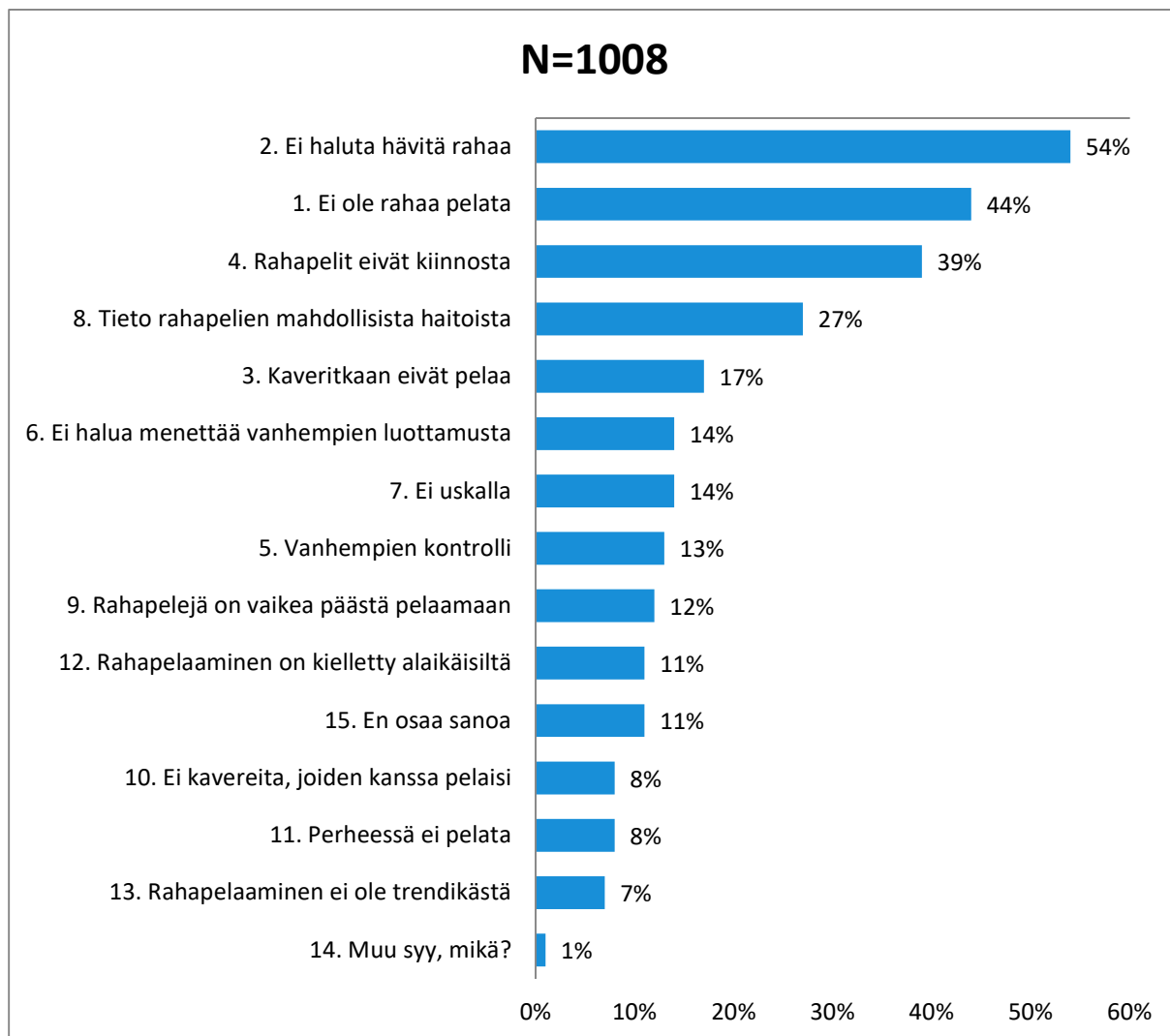
8.2. Miksi ikäisesi nuoret rahapelaavat?

Muu syy, mikä?

- Koukuttavaa
- Lisää mielenkiintoa urheilun seuraamiseen
- nuorilla on paineita saada rahaa, tämä on olevninaan helppo tapa
- Peliriippuvuus
- Riippuvuus/Uhkapeli ongelma
- Saa rahaa
- Tulonlähde

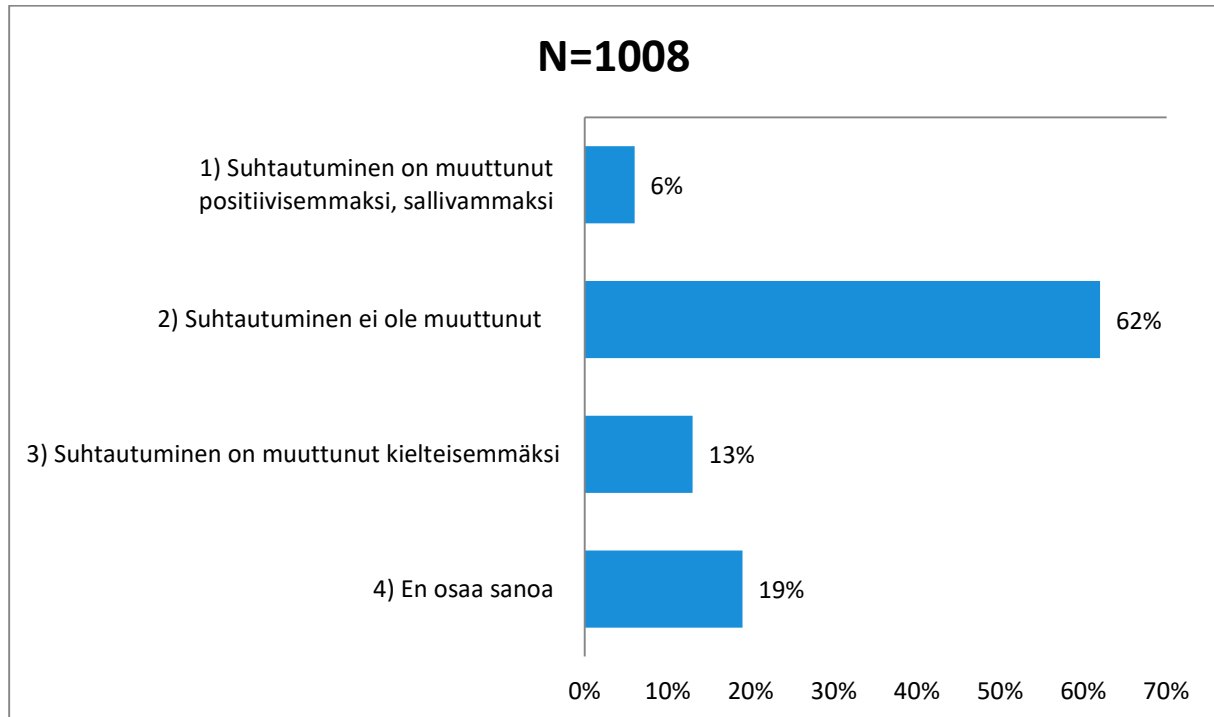
8.3. Entä miksi ikäisesi nuoret eivät rahapelaava?

Muu syy, mikä?

- Ei halua jäädä koukkuun
- Ei kiinnosta pelata
- ei tiedetä että sellainen on mahdollista alaikäisille
- Maaseudulla ei kovin yleistä

8.4. Onko suhtautuminen rahapelaamiseen jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

Miksi suhtautuminen on mielestäsi muuttunut positiivisemmaksi, sallivammaksi? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

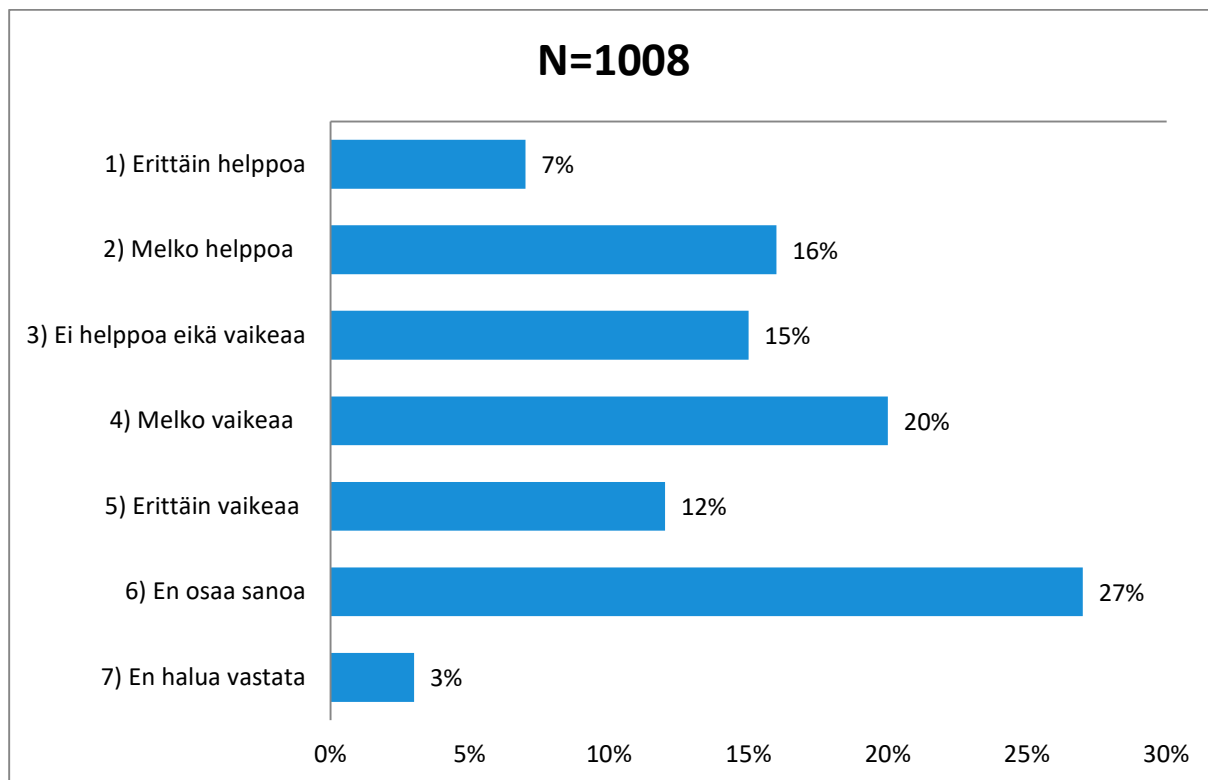
- Because more friends keep coming to join us
- Emt
- En
- En tiedä
- En tiedä
- Entiedä
- Eowllfke rienf ridbtjt tk
- Erilaisia tapoja
- Hyvän
- Hyvää kamaa
- Ikä
- ikää on tullu lisää
- Itse pelaan rahapelejä investoiden niihin sekä saan myös palkkaa niiden pelaamisesta(En puhu uhkapeleista joista saan palkan.)
- jhkkjg
- Jos joku voittaa niin houkuttelee muita
- Jännittävää
- Kaikki haluaa voittaa rahaa
- Koska kaveripiirissäni pelataan niitä.
- Koska ollaan täysikäisiä
- Koska se on kivaa
- Kyllä
- No se että on ruvettu pelaamaa
- Pelit ovat jännittäviä
- Raha
- Se ei ole niin koukuttavaa kuten päihteen
- Se on aina ollut ihmisten keskuudessa kuten veikkaus ja kun täyttää 18 nii siittä tulee vaan normi
- se on hauskaa jos on rajat
- Se on trendi
- Siksi
- Veikkauskortin saanti joillain ystävillä, joka tekee rahapeleistä sallittua.

Miksi suhtautuminen on mielestäsi muuttunut kielteisemmäksi? Kerro mikä siihen vaikuttaa?

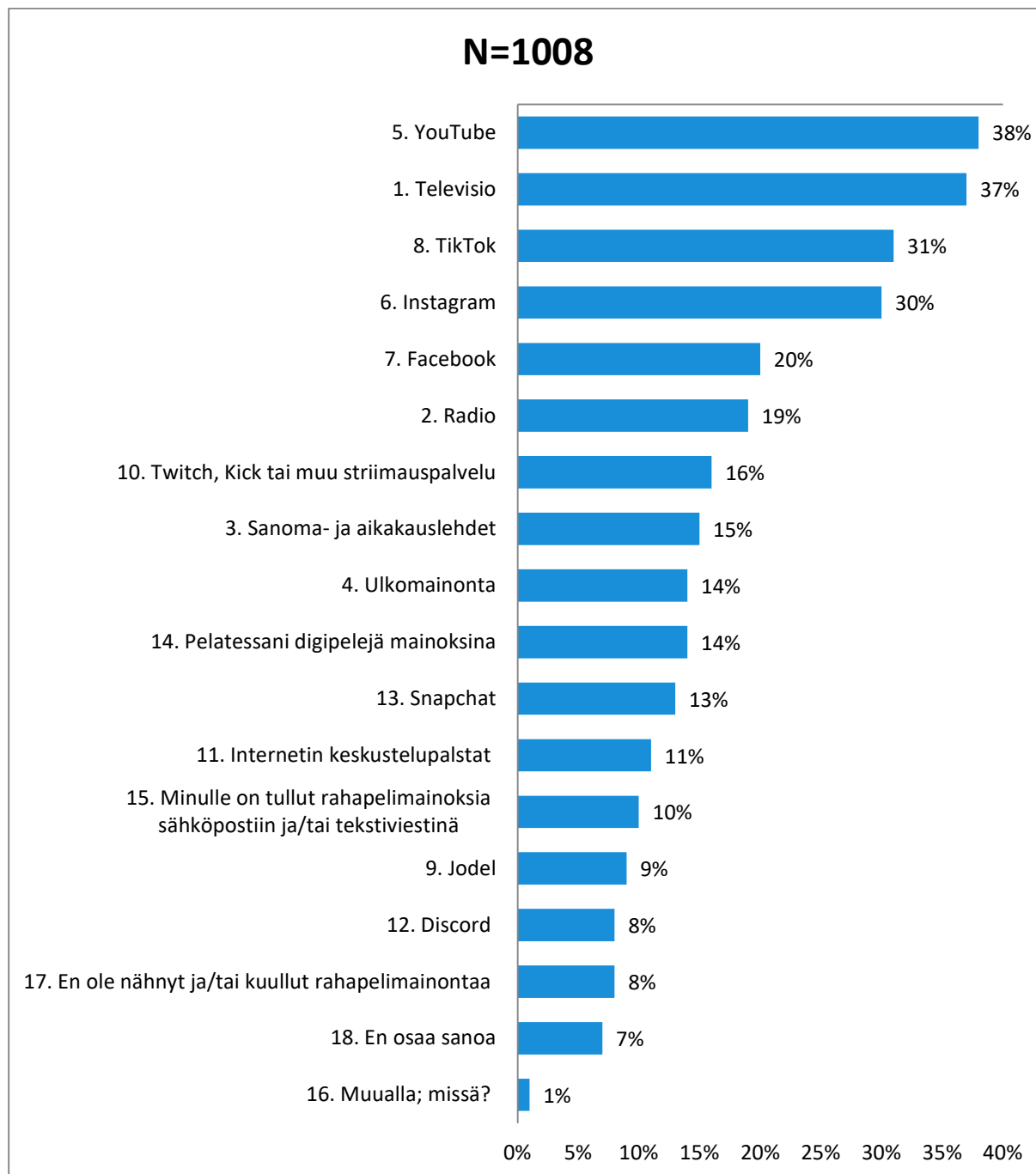
- Asiasta ei juurikaan nosteta epämieluisia puolia.
- because its arrogant game
- Ei ole hyvä ja haram
- En osaa sanoa
- En tiedä
- en tiedä
- Ex pelas ja sil meni kaikki rahat ja aika siihen
- hyvä
- Häviää
- häviää kaikki rahat
- I think It lose money a lot.
- Jatkuva häviäminen ja addiktio
- Kaikki asiat
- Kaikki kallistunut ja rahaa jää vähemmän pelaamiseen
- Koala on vegan ragija
- Koska olen itse todistanut, kuinka paljon rahaa voi upota nettikasinoille, sekä kuinka tämä hävitty raha vaikuttaa henkilön mielialaan negatiivisin tavoin.
- Koska siinä ei vain ole järkeä.
- Koska siinä menettää rahaa
- koututtaa
- Kumppani hävisi paljon rahaa
- Kumppanini on huomannut ettei voittoja tule ja on jäänyt pohtimaan pelaamisen kannattavuutta
- kusetus
- Laitonta alaikäisenä sekä menettää rahat
- Lähipiirissä ollut vaikea rahapeliaddiktiotapaus
- Markkinointi uhkapelaamisen haitoista on tullut yleisemmäksi, ja riskit menettää enemmän kuin on entistä enemmän vaarallisemmaksi todellisuudeksi rahapulan kanssa menettää rahat
- Mennyt paljon rahaa hukkaan
- Muut ovat hävinneet
- Negatiivisuus
- olen entinen peliriippuvainen ja siksi se on muuttunut kielteisemmäksi
- Olen itse pelannut
- olen töissä paikassa, jossa näen rahapeleihin riippuvaisia ihmisiä päivittäin.
- Ongelmapelaamisen ja riippuvuuden takia
- Oppirahat maksettu ja ei haluta maksaa lisää kun on kerta opittu.
- Pelattiin ennen paljon ja voitettiin sitten kun alkoi häviämään pelaaminen alkoi myös vähentyä
- Rahaa menee enemmän kuin sitä tulee
- Rahapelaamisen aloittaminen on vaikeampaa tunnistamisen vuoksi
- Rahapelit aiheuttavat addiktiota
- Rahapelit aiheuttavat valtaisia taloudellisia haittoja ihmisille. Ja vakavaa peliriippuvuutta.
- Riippuvuudet
- Se että nykyään rahapelit eivät ole enää niin koukuttavia kun ihmiset käyttävät vapea sen sijaan
- Se koukuttaa ja rahaa menee paljon
- Se on hengen vaarallista
- Se on perseest
- Sen tajuaminen, että enemmän häviää kuin voittaa
- Tieto rahan menettämisestä
- tieto vaaroista
- Toto
- Uhkapelaamisen haitat esim maksuhäiriömerkinnöissä tulevat hyvin ilmi. Ja pelit on suunniteltu addiktoituviksi niin on parempi olla pelaamatta
- Uhkapeliriippuvuus ja taloudellisen kontrollin menettäminen
- Vaarallista menettää koko elantonsa
- Vanhuus
- Veikkauskortin pakollisuus esim. Arpoja ostaessa
- Veljelläni oli paha addiktio rahapeleihin tai muihin digipeleihin jossa voi voittaa rahaa. Kun näkee mitä se voi tehdä ihmiselle ja kuinka koukuttavaa se voi olla ei halua kokeilla. Varsinkin kun riippuvuus kulkee suvussa
- Veljeni hävinnyt liikaa.
- Vihaan että hävitään rahaa ja vaikka voitaisiikin niin sitä voitto summa pelataan ja hävitään, tommonen ympyrä, mistä ei pääse pois, ei mitään järkeä. En itse pelaa, mutta mieheni pelaa

8.5. Onko alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa ja pelata rahapelejä?

8.6. Missä kanavissa olet nähnyt ja/tai kuullut rahapelimainontaa?

Muualla; missä

- Kaverilta
- Nettisivuilla pyörii sivussa mainoksia
- Ok
- Podcasteissa
- Pornhub
- Pornhub mainos
- Pornosivuilla
- Pornosivustoilla
- video peleissä on esim csn

- Ei mielestäni pitäisi mainostaa, koska mainonnan saaja voi olla nuori joten ei sovi hänelle
- Ei mielipidettä
- Ei mielipidettä
- ei mielipidettä
- Ei mielipidettä
- Ei mielipidettä
- Ei mielipidettä
- EI mielipidettä
- Ei mielipidettä
- Ei mielipidettä
- Ei mielipidettä koska pelaaminen lähtee itsestä
- Ei mielipidettä.
- Ei mielipidettä.
- Ei mielipidettä. Joskus herättää mielenkiintoa
- Ei mielipidettä..
- ei mielipiteitä
- Ei mielipiteitä
- Ei mikään hyvä juttu
- Ei minua haittaa
- Ei mitään
- Ei nappaa
- Ei niin hyödyllinen
- Ei nuo perus lottojen mainostaminen oikeastaan haittaa nii suht neutraali. Mutta sitten on noita jo aiemmin tässä kyselyssä huomioidut skinit ja niillä rahapelaaminen joka on mielestäni enemmän ongelmallista kuin se on alaikäisille helpommin saatavilla.
- Ei oikein mielipidettä, mainostusta voitaisiin toki vähentää/sijoittaa enemmän yöajalle.
- Ei ok
- Ei ok
- ei ole eettistä
- Ei ole eettistä
- Ei ole eettistä
- ei ole eettistä
- Ei ole fiksua
- Ei ole hyvä
- Ei ole hyvä
- Ei ole hyvä
- ei ole hyvä alle 18-vuotiaille
- Ei ole hyvä juttu
- ei ole hyvä, että ihmisiä kannustetaan pelaamaan koska siinä voi helposti hävitä paljon rahaa
- Ei ole hyväksi
- Ei ole hyväksi kenellekkään
- Ei ole hyväksi kun niitä mainostetaan
- Ei ole hyväksi nuoremmille mutta yli 18 vuotiaille se on hyvä mainos
- Ei ole hyvästä kun ihmiset jäävät koukkuun ja menettävät paljon rahaa
- Ei ole hyvää
- Ei ole hyödyllisyä
- Ei ole järkevää
- Ei ole järkevää
- Ei ole järkevää
- ei ole kiva
- Ei ole mielipidettä
- ei ole mitään
- Ei olisi hyvä mainostaa
- ei ongelmaa
- Ei oo hyviä
- Ei oo hyvä bisnes.
- Ei oo ok
- Ei pitäisi mainostaa
- Ei pitäisi mainostaa
- Ei pitäisi mainostaa muuta kuin Veikkausta
- ei pitäisi olla laillista
- Ei pitäisi olla mahdollista
- Ei pitäisi olla ollenkaan
- Ei pitäisi sallia
- Ei saisi mainostaa
- Ei saisi mainostaa
- Ei se haittaa
- Ei sitä pitäisi mainostaa
- Ei tarpeellista.
- Ei tarvis mainostaa
- Ei tarvitsisi mainostaa. Ei ole hyväksi kellekkään.
- Ei vaikuta minuun
- Ei vaikuta omaan elämään, riippuvaisille huono
- Eiks se oo laitonta? Siis noi ninjacasinot ja noi rahapelimainokset..
- Emr
- Emt
- Emt
- Emt
- Emt
- En
- En
- En arvosta.
- En halua nähdä niitä.
- En halua vastata
- En haluaisi nähdä sitä

- Huono asia, kannustaa ihmisiä pelaamaan
- Huono juttu
- Huono juttu
- Huono juttu
- Huono juttu
- Huono juttu
- Huono juttu
- Huono juttu ja ärsyttävää spämmiä.
- Huono juttu jos on peliongelma
- Huono. Voihan pelata jos haluaa tai on jo koukussa mutta miksi mainostaa jotta joku joka ei ole pelannut kiinnostuu sitten siitä
- Huonoa
- Huonoa
- huonoa
- Huonoa
- huonoa
- Huonoa
- Huonoa
- huonoa
- Huonoa
- Huonoa
- Huonoa
- Huonoa
- Huonoa
- Huonoa mainontaa alaikäisille
- Huonoa mainontaa sillä suurimmassa osassa ei voi edes voittaa niin hyvin kun mainos antaa kertoa
- Huonoa mieltä tulee
- Huonoja mainoksia jotka johtavat harhaan.
- Huonoksi
- huonos
- Hyi
- Hyvä
- Hyvä
- Hyvä
- Hyvä
- Hyvä
- Hyvä
- hyvä
- Hyvä
- hyvä
- Hyvä
- hyvä
- Hyvä
- Hyvä
- Hyvä ei liikaa ei enempää
- Hyvä ei tarvitse liikaa
- hyvä homma
- Hyvä homma
- Hyvä juttu
- Hyvä, jos se vain on tarkoitettu täysiikäisille
- Hyväksyttävää kunhan kannustaa vastuulliseen pelaamiseen.
- Hyvän
- Hyvää
- Hyvää
- Hyödyllistä ja mukavaa
- Hyödyllistä, saa tietoa kohteista ym.
- Häiritsevää
- Häiritsevää. Ja inhottavaa mainontaa.
- Hölmöä
- I don't know
- I think it is not good to advertise them.
- Iha hyvä
- Iha jees
- iha ookoo
- ihan fine mutta ei lapsille
- ihan hauskaa
- Ihan hauskoja
- Ihan hyvä
- ihan hyvää
- Ihan hyvää mainontaa ei liian päälle käyvää
- Ihan jees
- ihan jees
- Ihan jees
- Ihan kivaa
- Ihan kohtalaista. En ole muodostanut varsinaista mielipidettä.
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok
- Ihan ok loton kohdalla
- Ihan ok.
- Ihan ok. Se on jokaisen omalla vastulla pelata kohtuudella. Ei yhteiskunta ole kenellekkään mitään velkaa.
- Ihan ok. Veikkauksen jokaisessa mainoksessa kerrotaan mistä saa apua pelaamisen hallintaan
- Ihan okei
- ihan okei
- Ihan okei

- Ihan okei
- ihan okei
- ihan okei.
- Ihan perseestä
- Ihan sama
- Ihan shittiä
- Ihan vammaista
- Ihan vitun tyhmää yrittää saada lapsia uhkapelaamaan
- Ihann ok
- ikävää
- Ikävää, koska se voi koukuttaa nuoren pahasti
- ilkeää
- Ilman rahapelimainontaa en varmaan edes muistaisi rahapeliä olemassaoloa. Esim. lotto-mainokset muistuttavat, että tällainenkin peli on olemassa, mutta harvemmin tulee itse pelattua.
- Inhoon niitä koska ne ovat tiellä ja ei eivätkä ole lainkaan kiinnostavia. Vaan ärsyttäviä.
- Inhottavaa, koska siitä voi syntyä peliriippuvuus ja voi menettää ensinnäkin kaikki rahansa ja myös elämän, läheiset, asunnot jne
- Insta
- It's very bad
- Itse pelien mainonta vähän rajatapaus, pelaamisen hallinnan mainonta hyvä asia
- Itselle aika neutraaliasia, koska en pelaa, mutta monelle muulle voi olla hyvin haitallista ja houkuttelevaa.
- Jee
- Jees
- Jes
- Jill
- Jokseenkin haitallista. Nykyään mainokset ovat menneet parempaan suuntaan.
- Jos ihminen on kiinnostunut hän löytää rahapelit joka tapauksessa. Parempi että on esillä kuin piilossa.
- Jos mainoksissa kiinnitetään huomiota terveen ja kontrolloidun rahapelaamisen ylläpitämiseen, en näe siinä ongelmaa. Mainosen luoma kuva ei saa olla liian epärealistinen ja turhia haaveita herättävä.
- Jos muita päihteitä saisi mainostaa saisi uhkapelaamistaki."
- Jybä
- kaikki
- Kakkaa
- Kaksinaismoralismia
- Kannustaa kokeilemaan
- kasinojen ja veikkauksen idea on tienata rahaa, eli voittomahdollisuudet ovat aina pelaajaa vastaan.
- Kasinot voisivat vähentää sitä huomattavasti. Lottoon ja arpoihin suhtaudun neutraalisti.
- Kaupan kassojen ympärysty pahimmillaan täynnä Veikkauksen eri pelien mainontaa, se häiritsee."
- Kielteinen
- kikkeliä
- Kiva juttu
- Koen ne epäolennaisiksi.
- Konatsu
- koukuttavaa
- Kyllä vain
- Kyseenalaista paikka paikoin
- Laitonta
- Laittaa ihmiset koukuun rahapeleihin
- Lievästi kielteinen. Toisaalta veikkaus käyttää paljon rahaa ja sitä kautta tukee mainoksia lähettäviä firmoja mutta aina rahapeleissä on riski addiktiolle. Sama pätee toisaalta esim alkoholimainontaan
- Liian usein alaikäisten runsaasti käyttämissä sovelluksissa
- Liika ei ole ok
- Mainoksia siinä missä muutkin mainokset.
- Mainonta ei ole hyväksi, kannustaa pelaamiseen
- Mainonta ei vaikuta minuun, mutta voi vaikuttaa johonki muuhun, joten ei mieluusti olisi mainontaa ollenkaa
- Mainonta on huolestuttavaa, etenkin kun mainonnassa tarjotaan ilmaista rahaa nuoret tarttuvat syöttiin ja häviävät

- rahaa raha siirtyy ulkomaille ja näin ollen kaikki kärsii.
- Mainonta on vähentynyt
  - Mainontaa muiden joukossa
  - Mainontaa siinä missä muukin
  - Mainostamista kaiken muunkin tavoin. En erityisesti näe ongelmaa ellei mainokset oli tarkoituksella kohdennettu alaikäisille
  - Mautonta
  - Mautonta
  - Melko harhaanjohtavaa, ei korosteta vastuullisuutta.
  - Mielestäni aika vastuutonta
  - Mielestäni ei pitäisi mainostaa, jos mainos ei suhtaudu pelaamiseen kielteisesti.
  - mielestäni haitallista
  - Mielestäni mainonnan kohderyhmät eivät ole oikein valitut, joten ne haittaavat enemmän kuin hyödyttävät.
  - Mielestäni mainonnan pitäisi olla informatiivista ja neutraalimpaa, ei koukuttavaa ja houkuttelevaa
  - Mielestäni niitä ei tarvitsisi mainostaa
  - Mielestäni on ristiriitaista, että rahapelejä mainostetaan melko paljon ja vieläpä aika positiivisesti, ja sitten mainoksessa lukee jollain pikkuprääntillä verkko-osoite, josta pääsee löytämään tietoa rahapeli riippuvuudesta. Eli siis mainoksissa rahapelit asetetaan hyvinkin positiiviseen valoon, mutta ilmeisesti jonkun mainostuslain (?) pakosta on mainittu rahapeliongelma
  - Mielestäni rahapelejä ei pitäisi mainostaa, sillä jotkut jäävät niihin turhan helposti koukkuun
  - Mielestäni rahapelimainonta on huonoa, koska rahapeleissä on paljon riskejä menettää rahaa ja muutenkin siihen pystyy jäää koukkuun/tulla riippuvaiseksi. Mielestäni sen tyyppisen pelin mainonta kannustaisi noita huonoja tapoja
  - Mielestäni se on epämoraalista
  - Mielestäni se on erittäin paha. Koska ne huijaavat ja näkyvät myös alaikäisille
  - Mielestäni se on haitallista.
  - Mielestäni se on vähän turhaa.
  - Mielestäni sen pitäisi olla vähäistä ja vastuullista
  - Mielestäni siinä ei ole mitään väärää, bisnes siinä missä muutki
  - Mielestäni sitä ei ole järkevää mainostaa
  - Mielestäni sitä ei pitäisi mainistaa lainkaan. Siihen voi jäädä helposti koukkuun. Pitäisi kieltää, ei esm. alkoholiakaan mainosteta.
  - Mielestäni sitä ei pitäisi sallia
  - Mielestäni sitä ei tarvitsi mainostaa
  - Mielestäni sitä voisi vähentää
  - Minulla ei ole sen isompaa mielipidettä
  - minun mielestä turhaa
  - Minun mielestäni sitä ei pitäisi mainostaa, koska se houkuttelee kokeilemaan
  - Minusta hyödyllistä, koska muuten asiasta tulee liian tabu
  - Minusta ne olisi kiellettävä. Itse olen juuri päässyt peliongelmastani eroon.
  - Minusta ne on typerä ja huijausta.
  - Moraalitonta
  - Moraalitonta
  - Moraalitonta
  - mukavaa
  - Naah
  - Ne on koukuttavia
  - Ne ovat tylsiä
  - Negatiivinen
  - Negatiivista
  - neutraali
  - Neutraali
  - Neutraali
  - neutraali
  - Neutraali
  - neutraali mielipide
  - Neutraali, ei mielipidettä
  - nice
  - niitä ei pitäisi lähettää alaikäisille
  - Niitä ei tarvitsisi mainostaa
  - No ei ole hyväksi
  - No onhan se kai hyvä että kaikkea voi mainostaa mutta en

- Saa ihmiset kiinnostumaan ja koukuttumaan helposti kun tarjotaan miljoonien mahdollista voittamista
- Saahan sitä mainostaa
- Saattaa houkuttaa alaikäisiä
- Sais mennä vittuu
- Saisi mainostaa
- Sallin sen
- Samalinja kaikkeen.
- Samanlaista kuin muu mainonta. Hukkuu massaan.
- Samanlaista mainontaa kuin muillakin. Ei herätä erityisempiä tunteita
- Samantekevää itselle.
- Se ei haittaa minua, koen pystyväni "suodattamaan" ne
- Se ei kiinnosta minua. Mielestäni rahapelejä ei pitäisi mainostaa alaikäisille.
- Se ei ole hyväksi
- Se ei ole mielestäni hyväksi
- Se ei ole missään määrin kannattavaa, päinvastoin haitallista.
- Se ei ole sopivaa mainostaa julkisesti sen haittavaikutusten takia
- Se ei välttämättä ole hyväksi.
- Se koittaa saada rahapelaamisen näyttämään hyvältä.
- Se on aivan tyhmää. Tylsistyneiden ihmisten houkuttelemist tuhlaamaan vähäiset rahansa.
- Se on erittäin tehokasta, sillä saa helposti mielikuvan että rahapelaaminen on siistiä ja hauskaa ja helppoa, mielestäni sitä pitäisi rajoittaa
- Se on haitallista
- Se on haitallista
- Se on hieman turhaa.
- Se on huonoa
- Se on hyvää, kun myös varoitetaan peliriippuvaisuudesta
- se on ihan huono
- se on ihan okei
- Se on kaikkialla. Se on ihme että se on niin suvaistuttavaa. Näen mainoksia rahapeleihin varmaan joka toinen päivä jossain. Se on myös huono koska ei halua pelata mutta tarvisi rahaa ja alkaa olla epätoivoinen joskus. Sitä näkee niin paljon että mieltii haittaisiko yksi yritys. Ei ole kyllä rahaa sen verran että uskaltaisi kokeilla, koska jos ei voittaisi sinne meni.
- Se on laitonta Suomessa
- Se on mielestäni huonoksi
- Se on minusta hyvä juttu
- se on mu mielestä pahaa ku voi häviä kaiken ja siitä voi tulla riippuvainen
- se on näin
- Se on ok. Kaikki valitsee mihin ryhtyy.
- Se on perseestä
- Se on todella huonolaatuista.
- se on trendikästäz jopa suomessa
- Se on usein ärsyttävästi toteutettu.
- Se on vähentynyt siitä mitä ennen oli
- se on väärin
- Se on väärin
- Se on väärin koska sillä huijataan ihmisiä
- Se pitäisi kieltää
- Se pitäisi kieltää.
- se pitäisi lopettaa jotta rahapelejä pelattaisiin vähemmän
- Se saattaa altistaa addiktia pelaamaan lisää ja menettämään hallinnan
- Se vain houkuttelee alaikäisiä pelaamaan kun he eivät ymmärrä sen haittoja
- Sellaista ei tarvitsisi olla
- Sen pitäisi olla laitonta
- Sen pitää olla asianmukaista ja sitä ei saisi näkyä nuorille.
- Sen pitää olla asianmukaista ja sitä ei saisi näkyä nuorille.
- Sen voisi kieltää
- Sen voisi lopettaa
- Siihen tarttuvat ne jotka haluavat kokeilla jotain uutta.
- Siinähan mainostaa. Vittumaisia ovat mainokset ylipäättään.
- sitä ei pitäisi mainostaa
- Sitä ei pitäisi mainostaa nuorelle yleisölle.
- Sitä ei pitäisi olla ollenkaan. Rahapelit ovat koukuttavia ja niiden mainostus vetoaa pääosin ihmisiin, joilla on

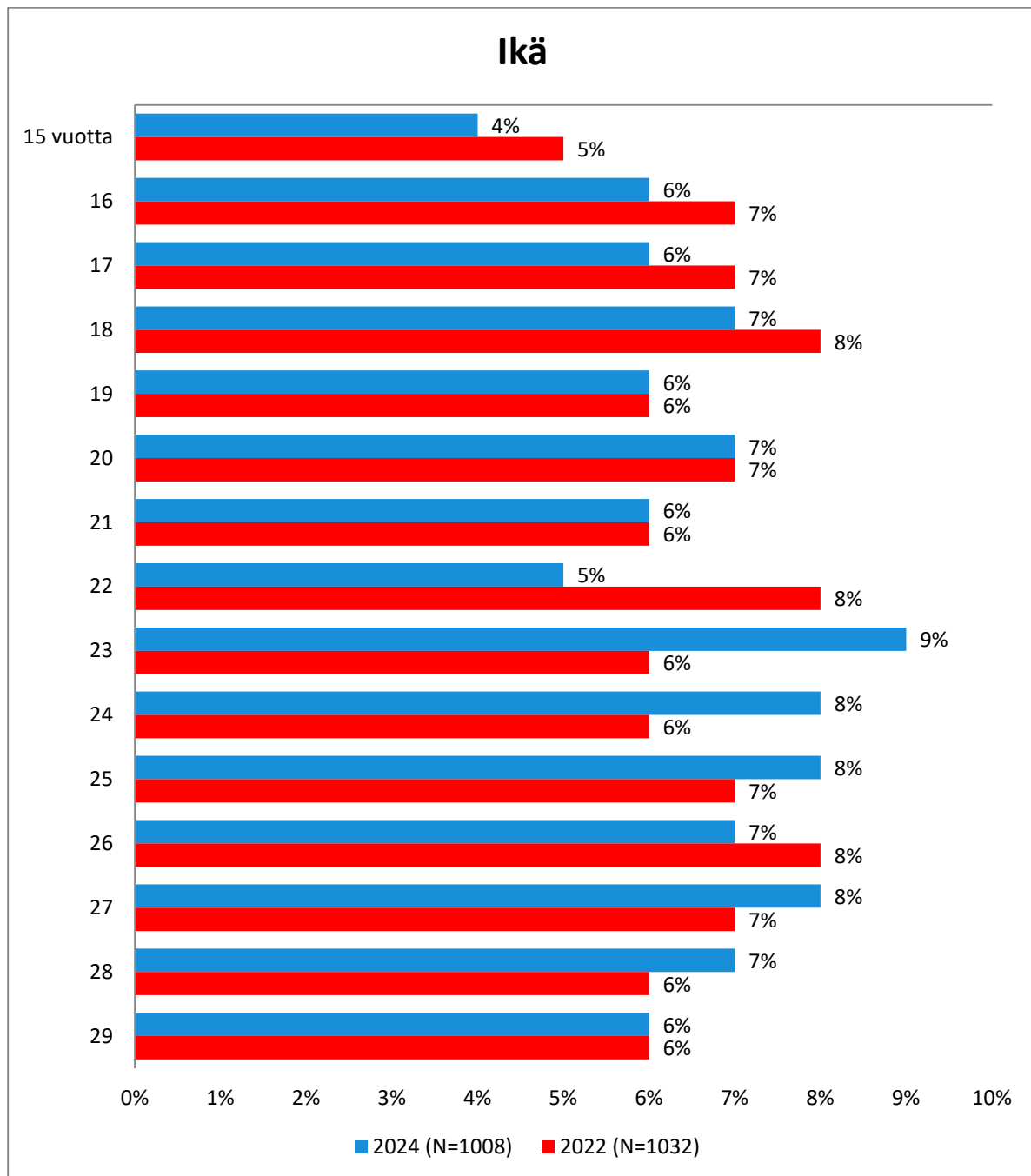

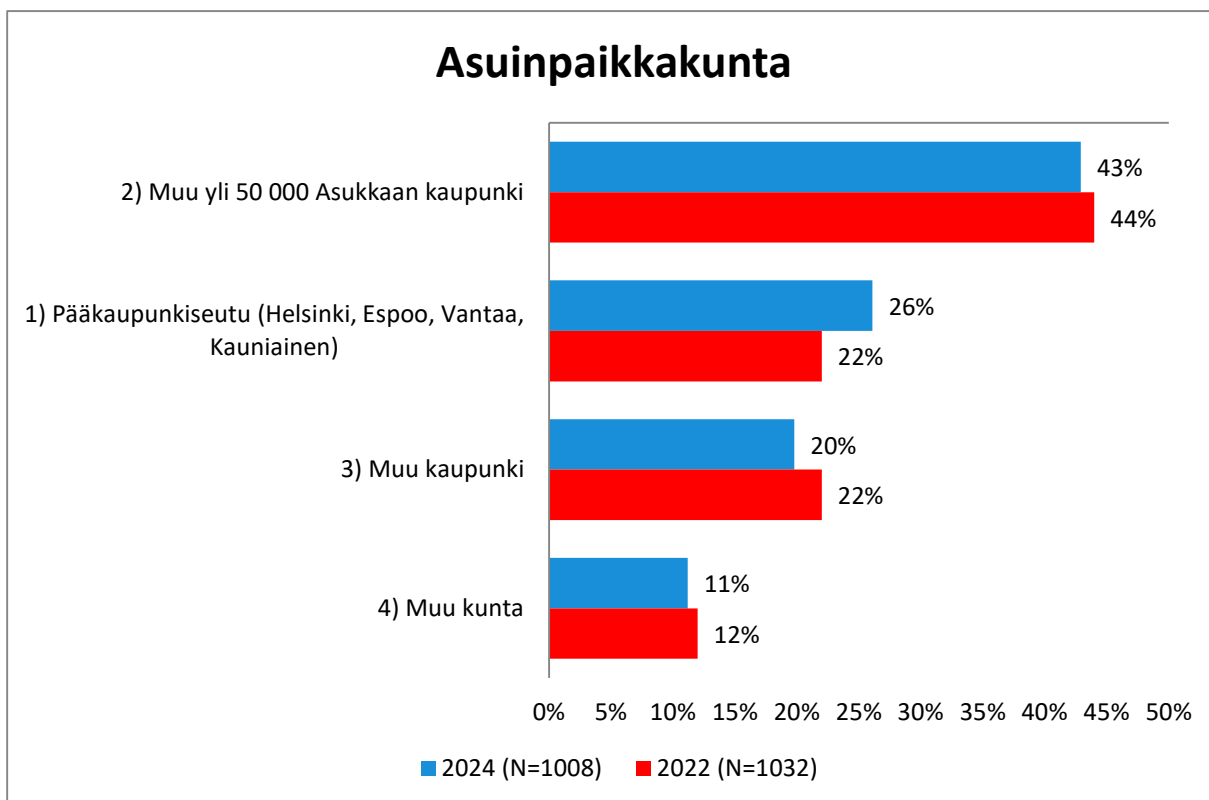
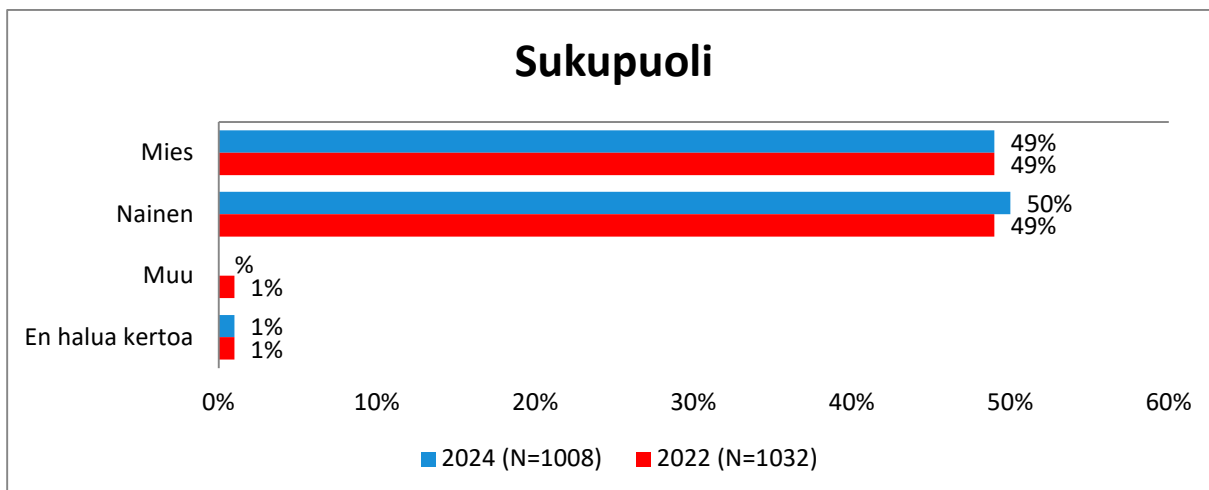
- Tyhmää
- Tyhmää, turhaa
- Tyhmää.
- Tylsä
- Tylsä
- Tylsää
- Typerää
- Typerää
- typerää
- Typerää mainostaa
- Typerää rahat menee
- Tämä on mielestäni rahan tarpeessa olevien ihmisten saalistamista."
- Täysin ok kunhan ei lisäänny
- Täyttä paska eikä välitä haitoista
- Ulkomaisilta firmoilta erittäin aggressiivista
- unibet
- valheellista
- Vastuutonta, varsinkin jos kohderyhmänä nuoret
- Venäjä
- Voi kannustaa pelaamiseen lisää, hyvä että rajoitetaan
- Vois olla vähemmän
- Voisi kieltää
- vähän epäeettistä
- Vähän huono että sitä mainostetaan
- Vähän kaksinaismoralismia
- Vähän tyhmää
- vähän tylsää
- väärin
- Väärin
- Väärin
- Väärin
- Yleensä ärsyttävää. Jokseenkin moraalitonta.
- Ärsyttävää
- ärsyttävää
- Ärsyttävää
- Ärsyttävää ja joka paikassa

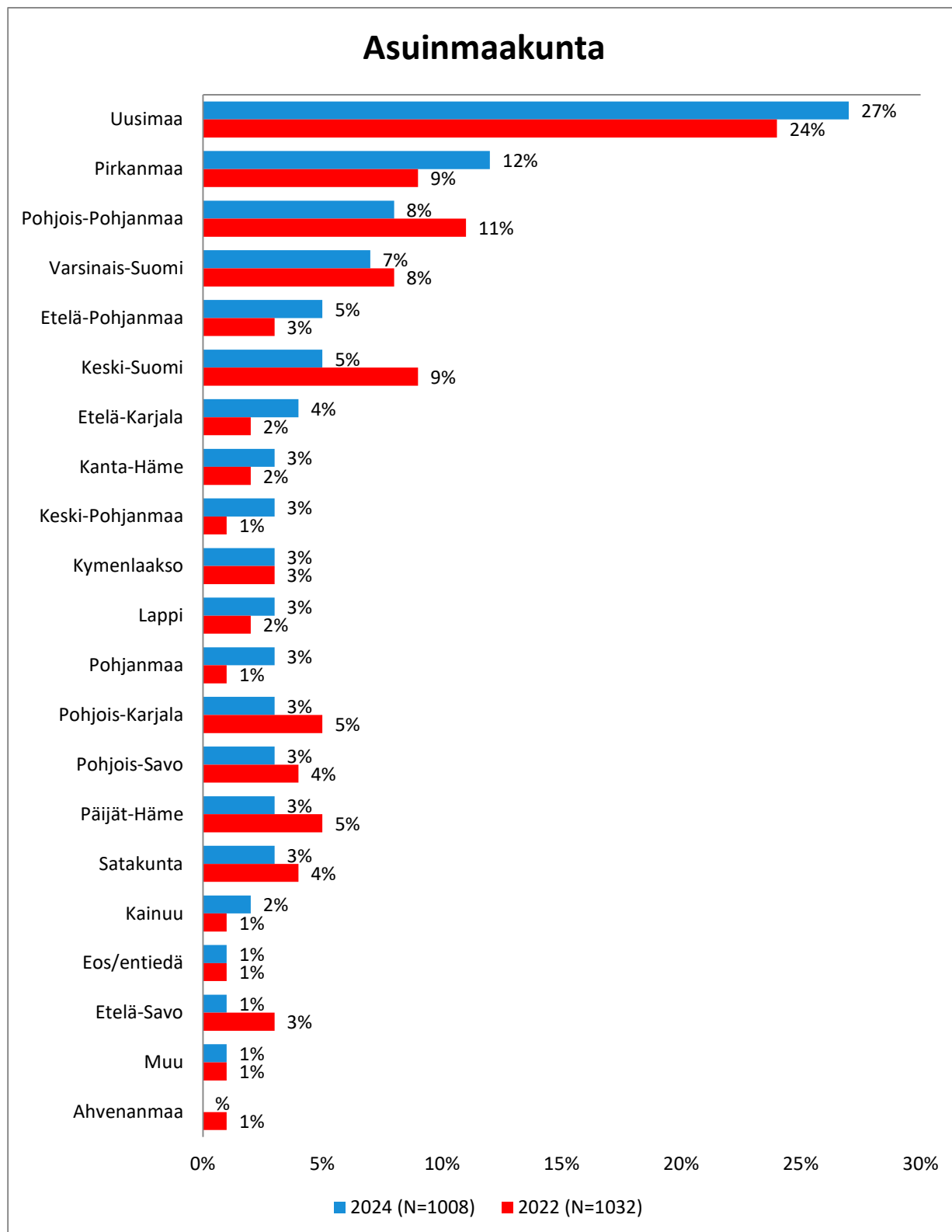
9. Tulosten vertailu vuosina 2022 / 2024

Tuloksia vertaillaan soveltuvin osin niiden kysymysten osalta, jotka olivat joko täysin samoja, tai riittävän samankaltaisia kahtena viimeisenä tutkimusajankohtana. Osassa kysymyksistä tietyt termit ja nimitykset ovat voineet olla erilaiset eri vuosina, mutta kuitenkin tarkoittaneet samaa asiaa. Joissakin kysymyksissä vastausvaihtoehtojen määrä on ollut näinä kahtena vuotena erisuuruinen, joten näiden kysymysten vastausjakaumia esittävässä pylväskaavioissa on näin ollen eri määrä pylväitä vuosien 2022 ja 2024 vastausten osalta.

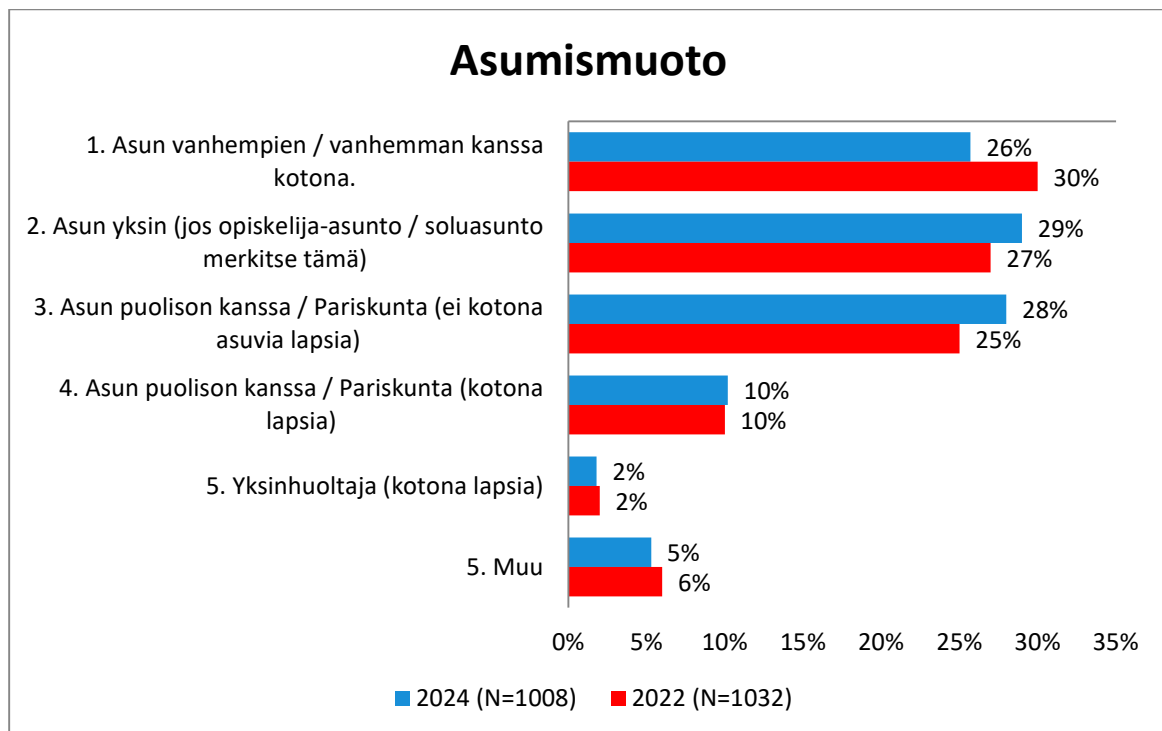
9.1. Taustatietoja

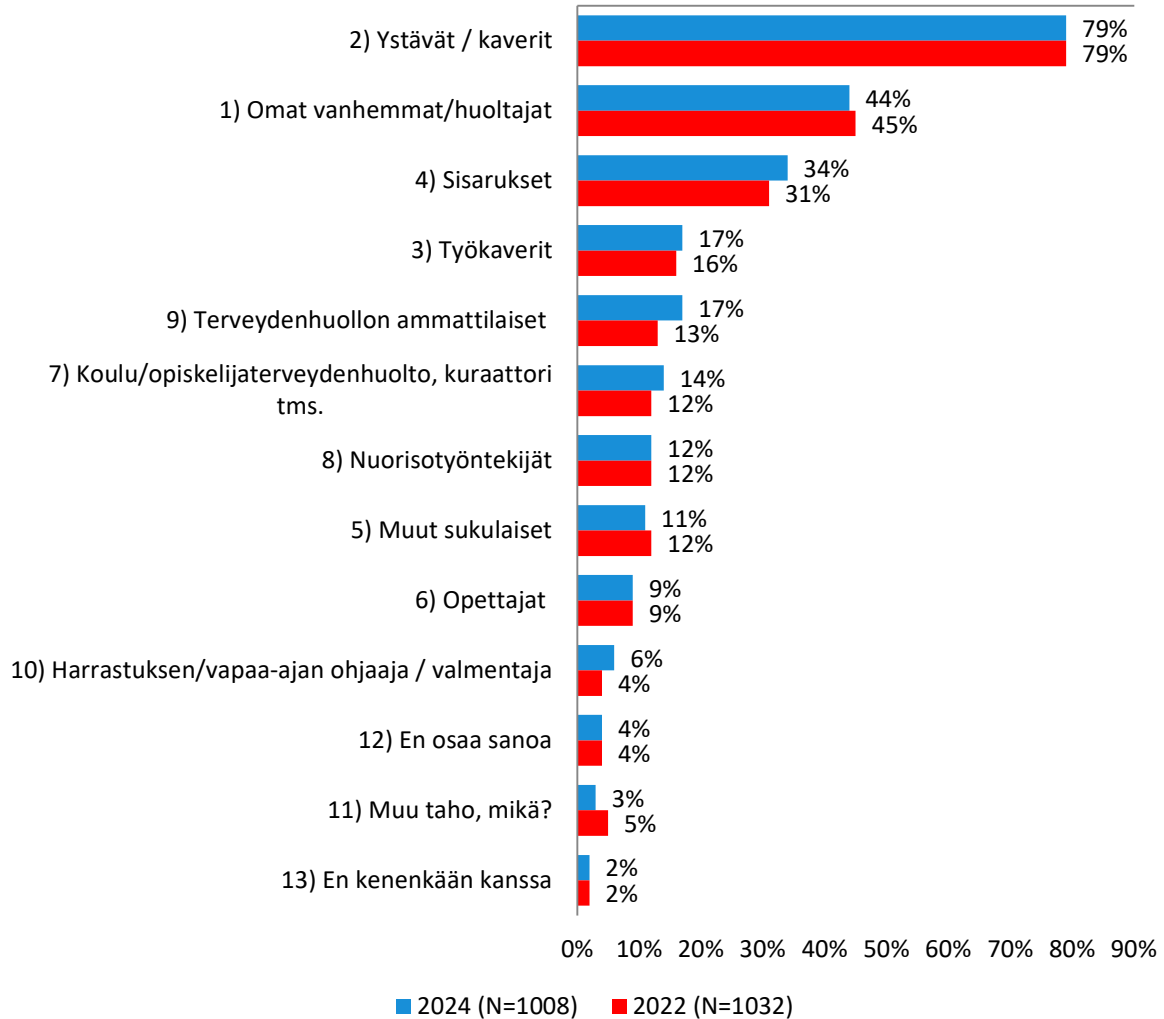

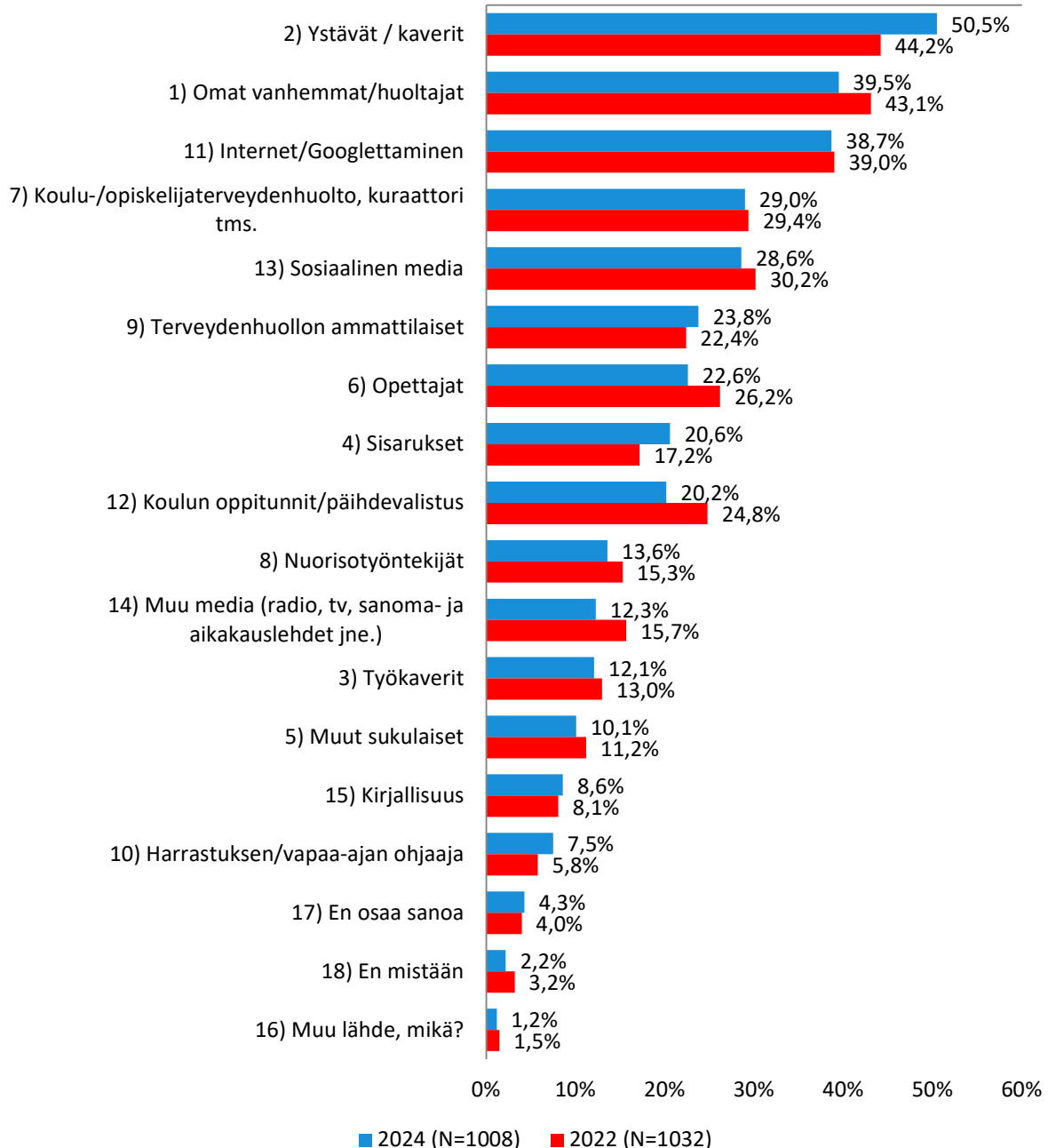
9.2. Yleiskysymykset

2024	IN	EOS	OUT	2022	IN	EOS	OUT
Spotify	82 %	14 %	4 %	Suoratoistopalvelut (Netflix, ym.)	86 %	10 %	3 %
Suoratoistopalvelut (Netflix, ym.)	81 %	14 %	5 %	Spotify	82 %	14 %	4 %
TikTok	79 %	11 %	10 %	TikTok	79 %	10 %	11 %
Instagram	76 %	17 %	7 %	Instagram	76 %	18 %	6 %
Liikunta	74 %	21 %	5 %	Itsensä hyväksyminen	76 %	17 %	8 %
Kuntosali/fitness	74 %	19 %	7 %	Liikunta	74 %	20 %	5 %
Perhe	72 %	23 %	5 %	Kuntosali/fitness	72 %	21 %	7 %
Snapchat	71 %	17 %	12 %	Perhe	71 %	23 %	6 %
Itsensä hyväksyminen	71 %	22 %	7 %	Youtube	69 %	24 %	7 %
Urheilu	70 %	25 %	5 %	Snapchat	69 %	18 %	13 %
Youtube	68 %	24 %	8 %	Whatsapp	66 %	27 %	7 %
Ulkonäköön panostaminen	66 %	25 %	9 %	Urheilu	66 %	27 %	8 %
Proteiinit, vitamiinit ja ravintolisät	66 %	27 %	7 %	Kestävä kehitys	64 %	25 %	11 %
Whatsapp	65 %	27 %	8 %	Ulkonäköön panostaminen	59 %	32 %	10 %
Festarit	62 %	24 %	14 %	Digipelaaminen, konsoli, mobiili jne.	58 %	30 %	13 %
Kestävä kehitys	61 %	29 %	10 %	Luonnonsuojelu	56 %	31 %	13 %
Podcastit	60 %	28 %	12 %	Päihitteettömyys	55 %	33 %	13 %
Energiajuomat	57 %	27 %	16 %	Festarit	54 %	31 %	15 %
Digipelaaminen, konsoli, mobiili jne.	57 %	31 %	12 %	Raittius	54 %	36 %	10 %
Yhteisöllisyys	56 %	34 %	10 %	Proteiinit, vitamiinit ja ravintolisät	54 %	33 %	13 %
Päihitteettömyys	55 %	30 %	15 %	Yhteisöllisyys	54 %	36 %	10 %
Raittius	55 %	31 %	14 %	Energiajuomat	47 %	30 %	23 %
Luonnonsuojelu	54 %	34 %	12 %	Esports/elektroninen urheilu	46 %	35 %	19 %
Politiikka	49 %	38 %	13 %	Tubettaminen	42 %	40 %	18 %
Discord	43 %	37 %	20 %	Feminismi	40 %	36 %	23 %
Vapaaehtoistyö	41 %	41 %	18 %	Vapaaehtoistyö	40 %	42 %	17 %
Tubettaminen	38 %	39 %	23 %	Vegaanius	39 %	34 %	27 %
Esports/elektroninen urheilu	38 %	40 %	22 %	Politiikka	37 %	42 %	21 %
Pop-up tapahtumat	36 %	46 %	18 %	Sukupuolisensitiivisyys	36 %	47 %	17 %
Nikotiinipussit	36 %	24 %	40 %	Tosi-TV	35 %	38 %	26 %
Tosi-TV	35 %	38 %	27 %	Pop-up tapahtumat	35 %	47 %	18 %
Alkoholi	35 %	39 %	26 %	Alkoholi	35 %	36 %	29 %
Sukupuolisensitiivisyys	34 %	46 %	20 %	Jodel	34 %	36 %	30 %
Sähkösavukkeet/vape	34 %	22 %	44 %	Lanit	31 %	37 %	32 %
Vegaanius	32 %	37 %	31 %	Tinder	30 %	40 %	30 %
Jodel	31 %	35 %	34 %	Blogit/vlogit	30 %	39 %	31 %
Blogit/vlogit	29 %	39 %	32 %	Humala	27 %	36 %	37 %
Humala	28 %	37 %	35 %	Facebook	27 %	28 %	46 %
Facebook	26 %	29 %	45 %	Sober curious	27 %	54 %	20 %
Tinder	26 %	39 %	35 %	Sähkösavukkeet	26 %	29 %	45 %
Lanit	26 %	38 %	36 %	Vedonlyönti digipeleissä/skinibettaus	23 %	38 %	39 %
Rahapelit, rahapeliautomaatit, vedonlyönti	26 %	37 %	37 %	Nuuska	23 %	21 %	56 %
Päihteiden hankkiminen somen kautta	25 %	26 %	49 %	Rahapelit, rahapeliautomaatit, vedonlyönti	22 %	36 %	42 %
Nuuska	24 %	23 %	53 %	Kannabis	20 %	27 %	53 %
Vedonlyönti digipeleissä/skinibettaus	24 %	36 %	40 %	Nikotiinipussit	20 %	29 %	50 %
Kannabis	20 %	25 %	55 %	Kännisekoilu	20 %	25 %	56 %
Kännisekoilu	20 %	26 %	54 %	Tupakka	16 %	23 %	61 %
Tupakka	18 %	23 %	59 %	Huumeet	13 %	22 %	65 %
Huumeet	13 %	24 %	63 %	Lääkkeiden päihdekäyttö	12 %	21 %	67 %
Lääkkeiden päihdekäyttö	12 %	23 %	65 %	Keltainen=mukana listassa vain ko. vuonna			

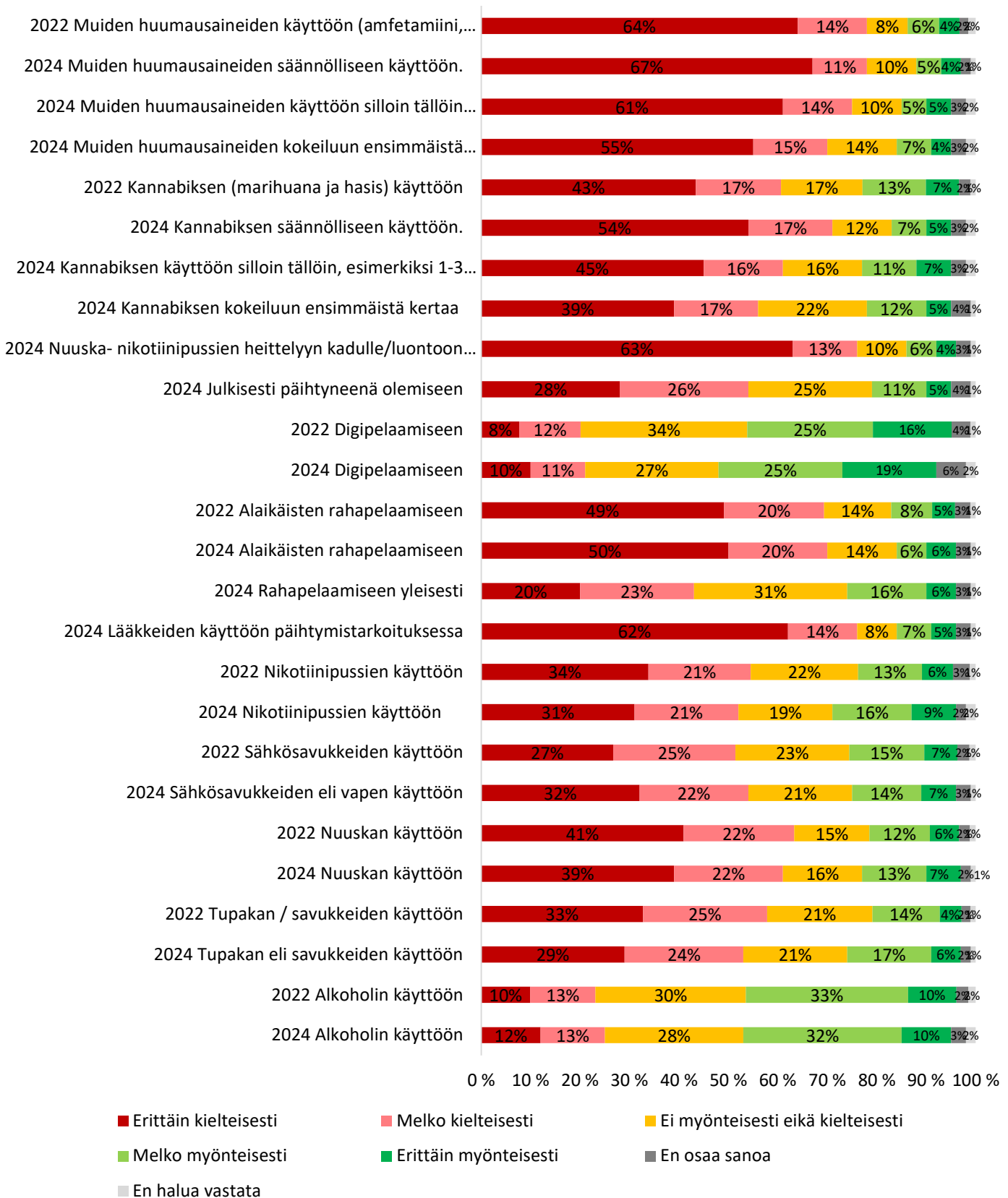
Kenen kanssa voit ja olet voinut mielestäsi parhaiten puhua päihteisiin liittyvistä asioista? (2022: ...päihteisiin ja/tai pelaamiseen liittyvistä asioista)

Mistä lähteistä olet saanut itseäsi hyödyttävää tietoa liittyen pähteisiin? (2022: ...tietoa liittyen pähteiden ja/tai pelaamisen haittoihin?)

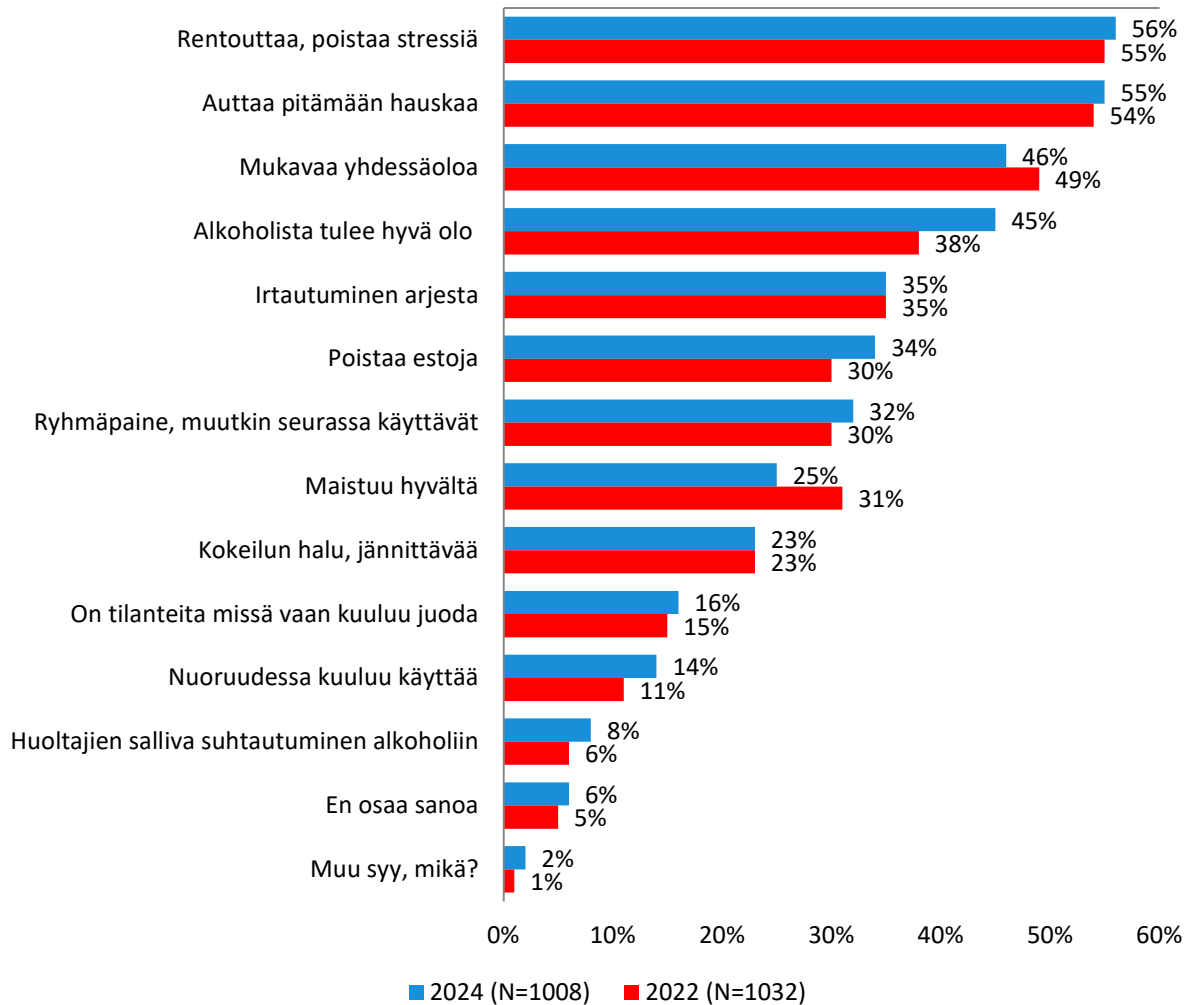
Miten sinä suhtaudut seuraaviin asioihin?

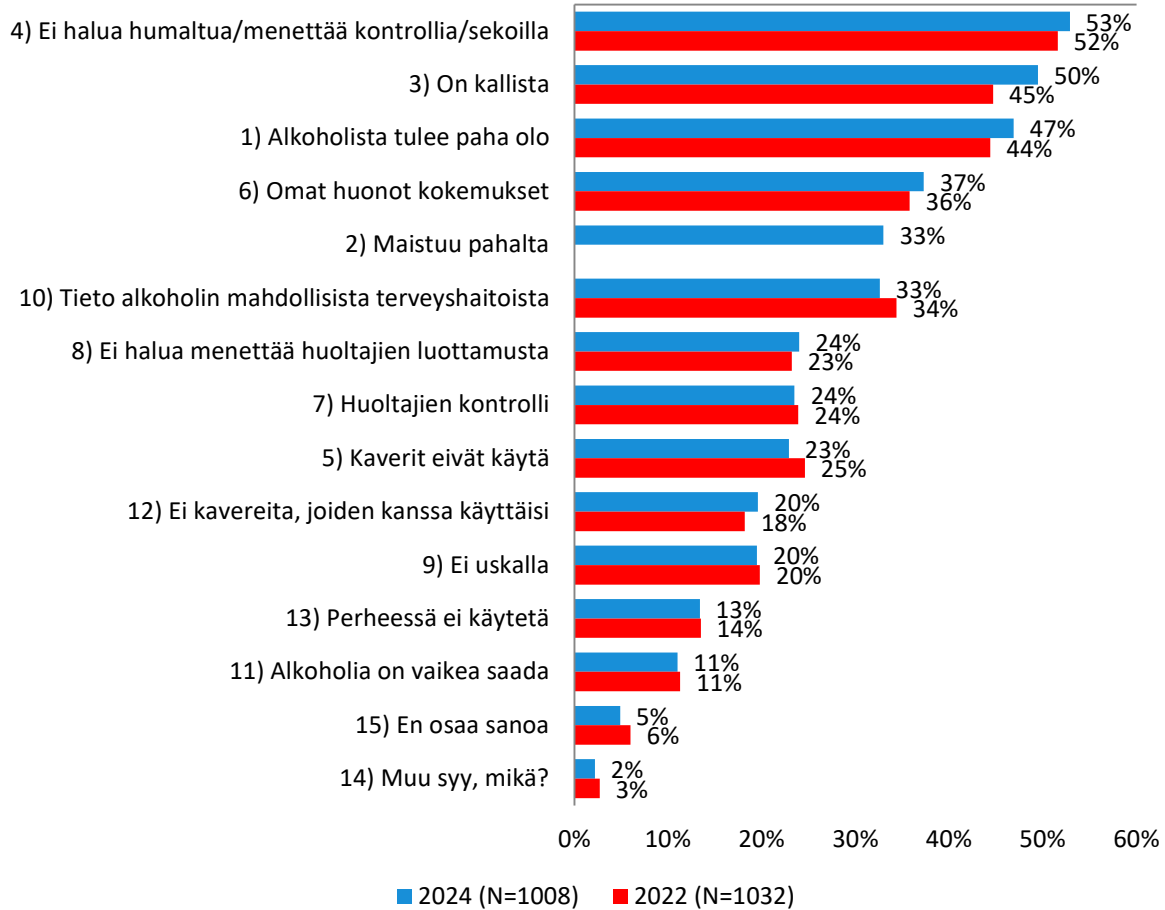
9.2.1. Alkoholi

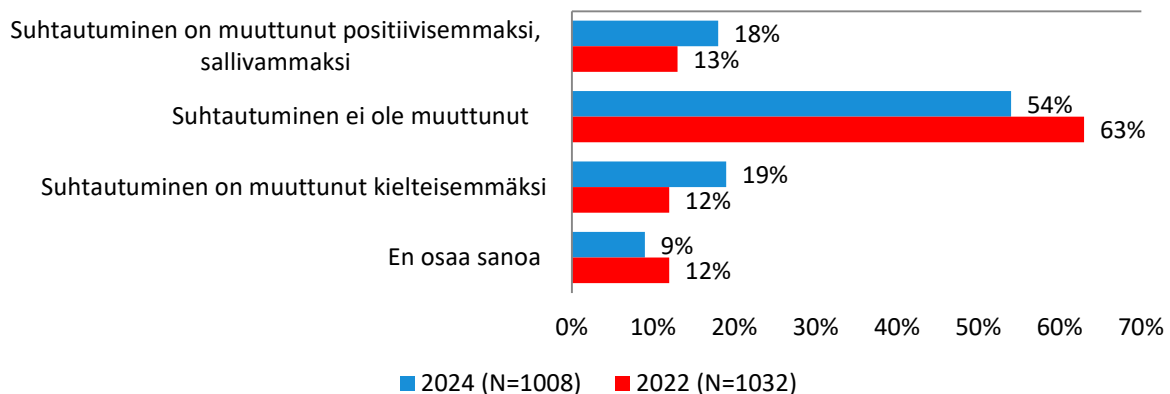
Miksi ikäisesi nuoret käyttävät alkoholia?

Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä alkoholia?

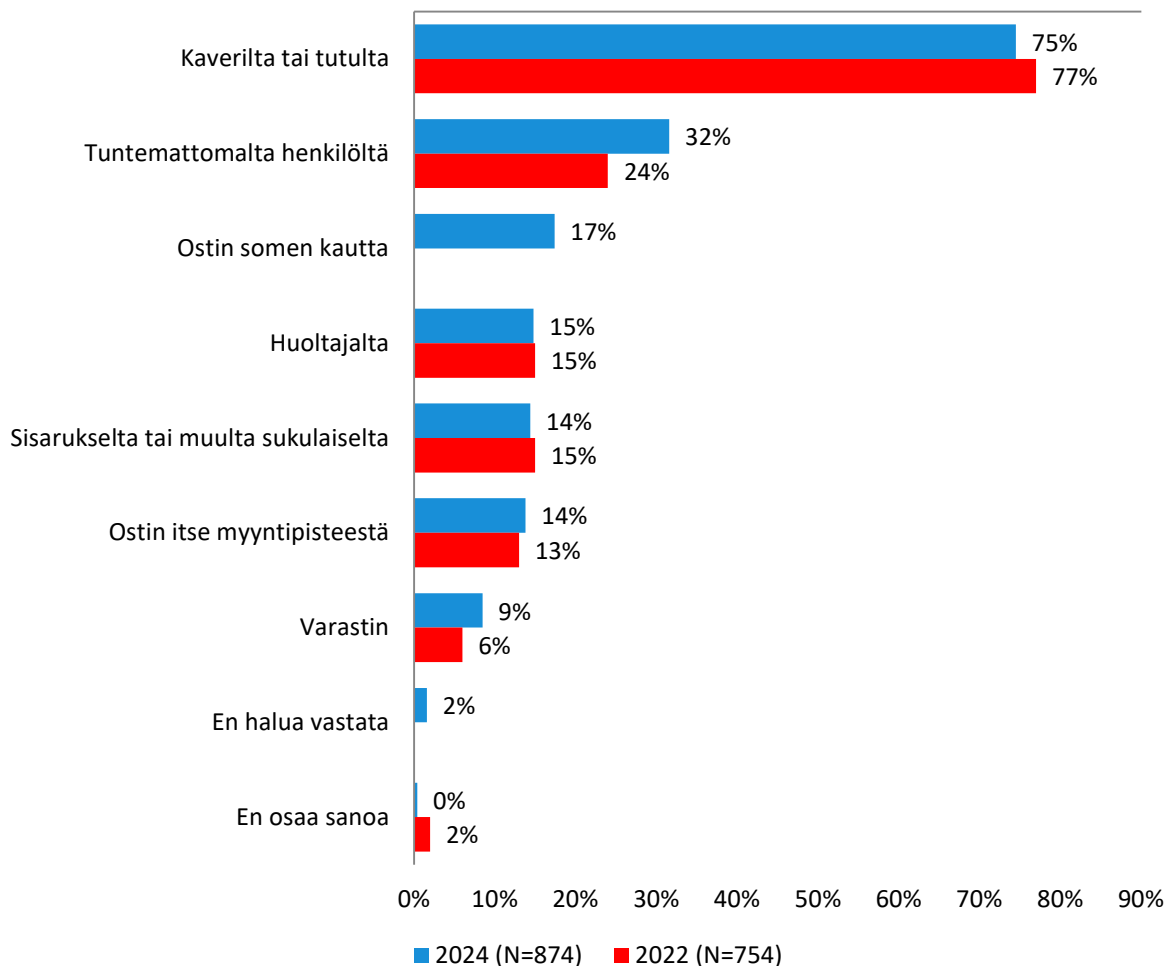
Onko suhtautuminen alkoholiin jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

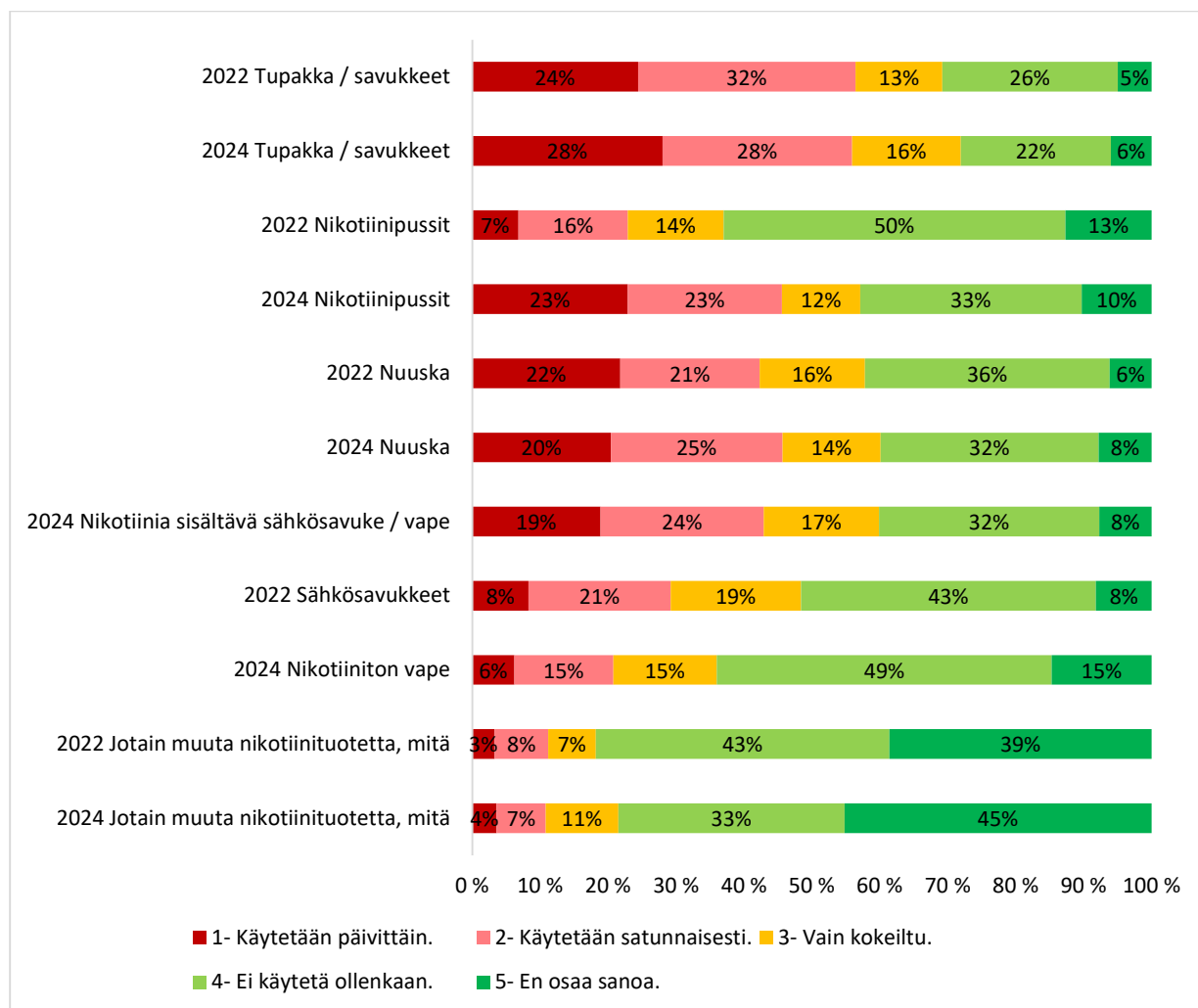

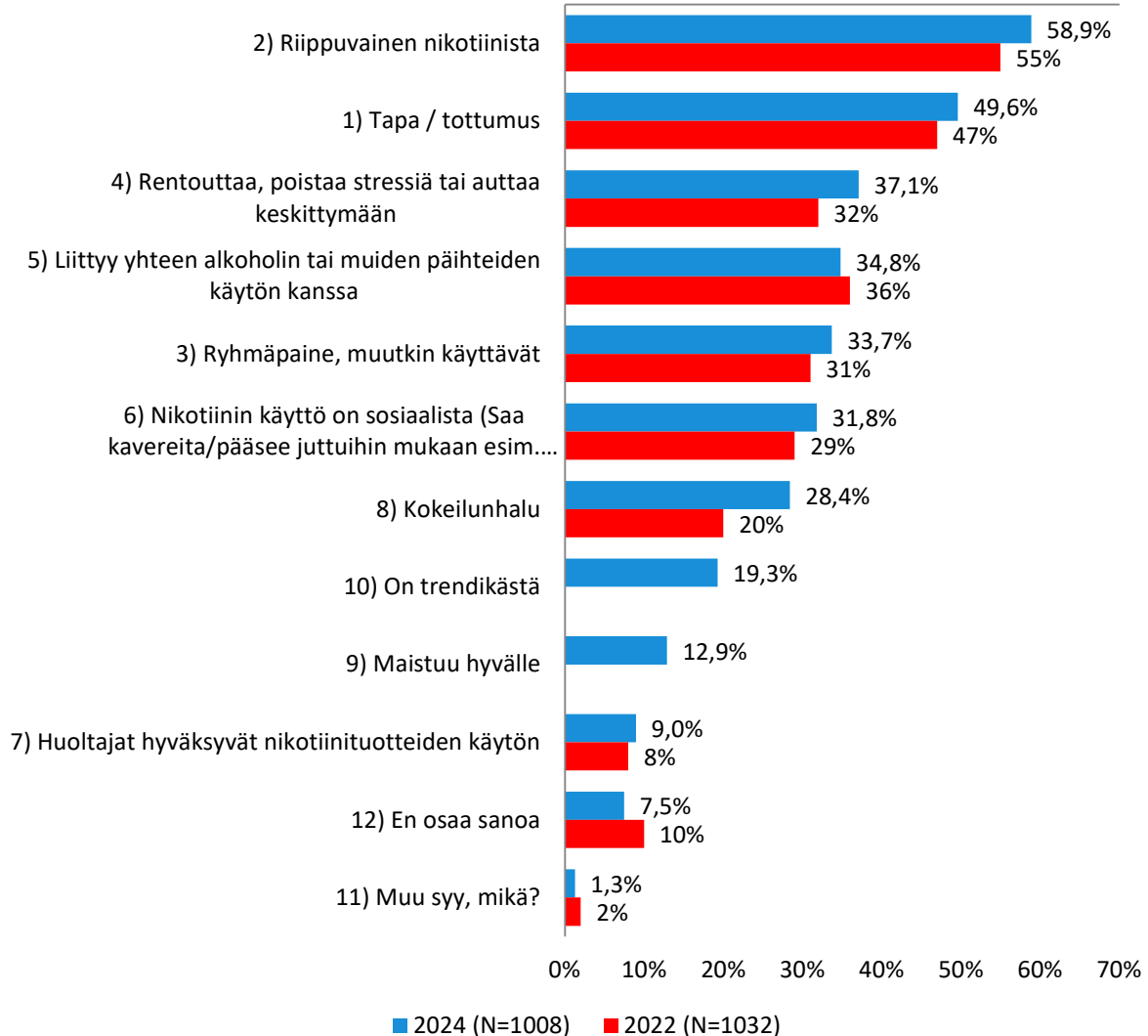
Mitä kautta olet hankkinut alle 18-vuotiaana alkoholia?

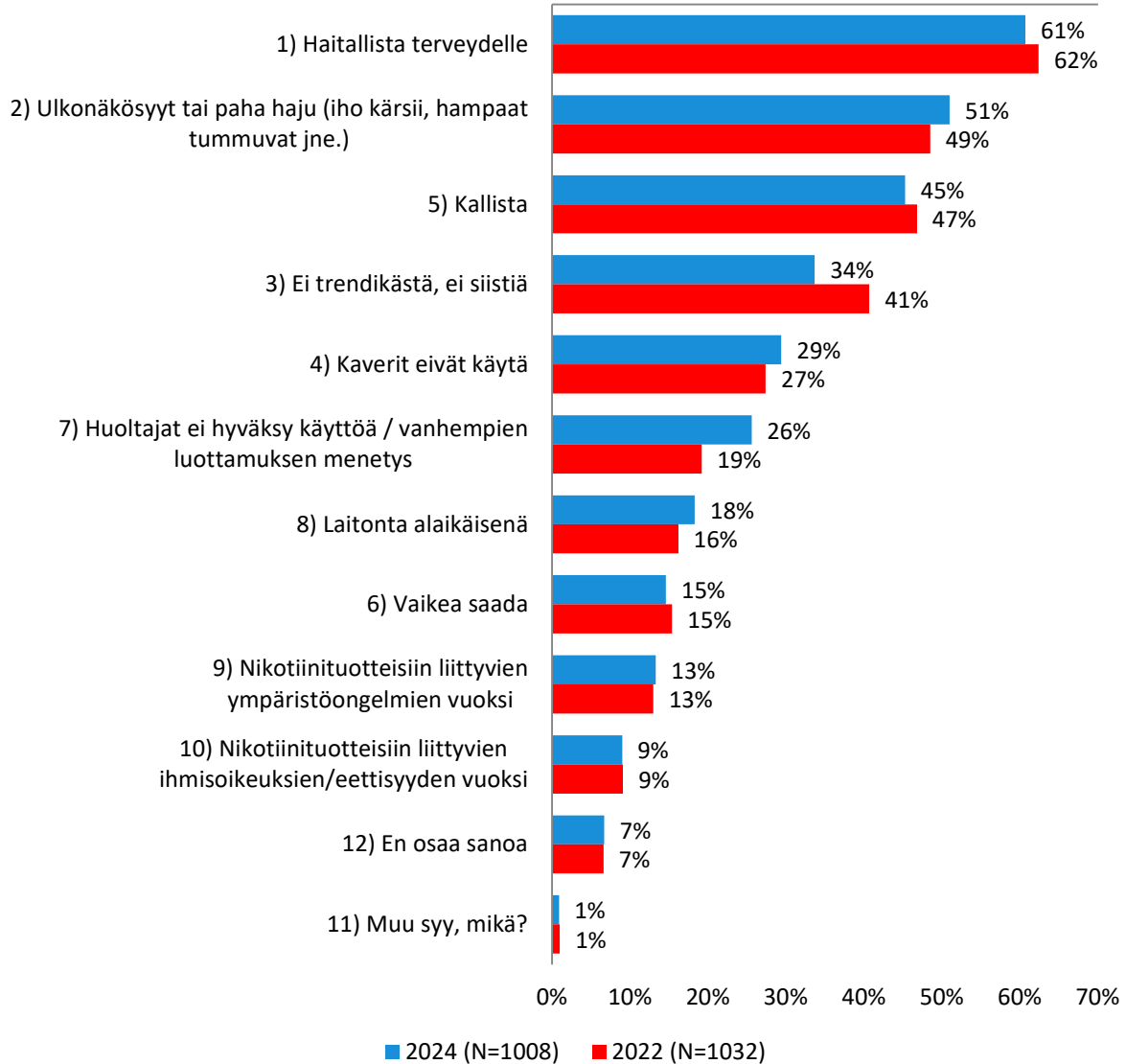
9.2.2. Tupakointi ja nikotiinituotteet

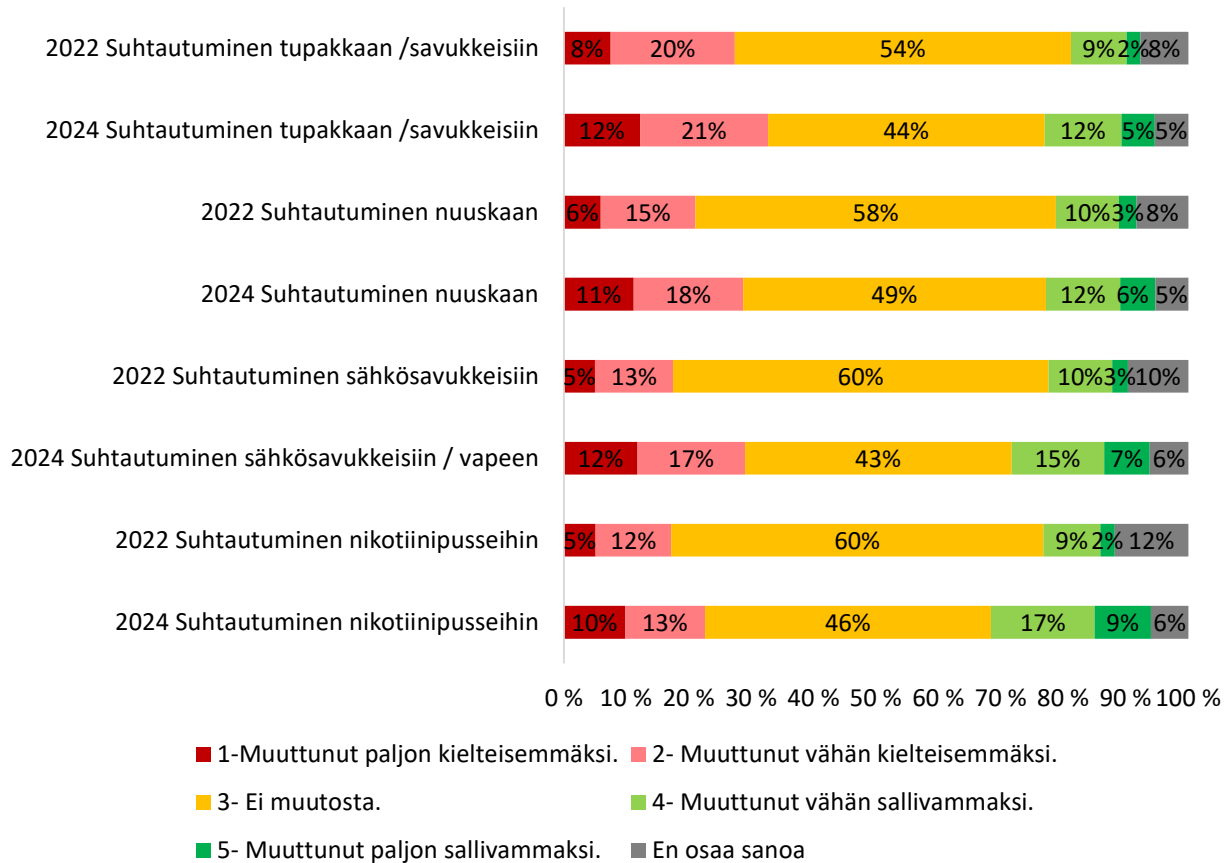
Miksi ikäisesi nuoret käyttävät nikotiinituotteita?

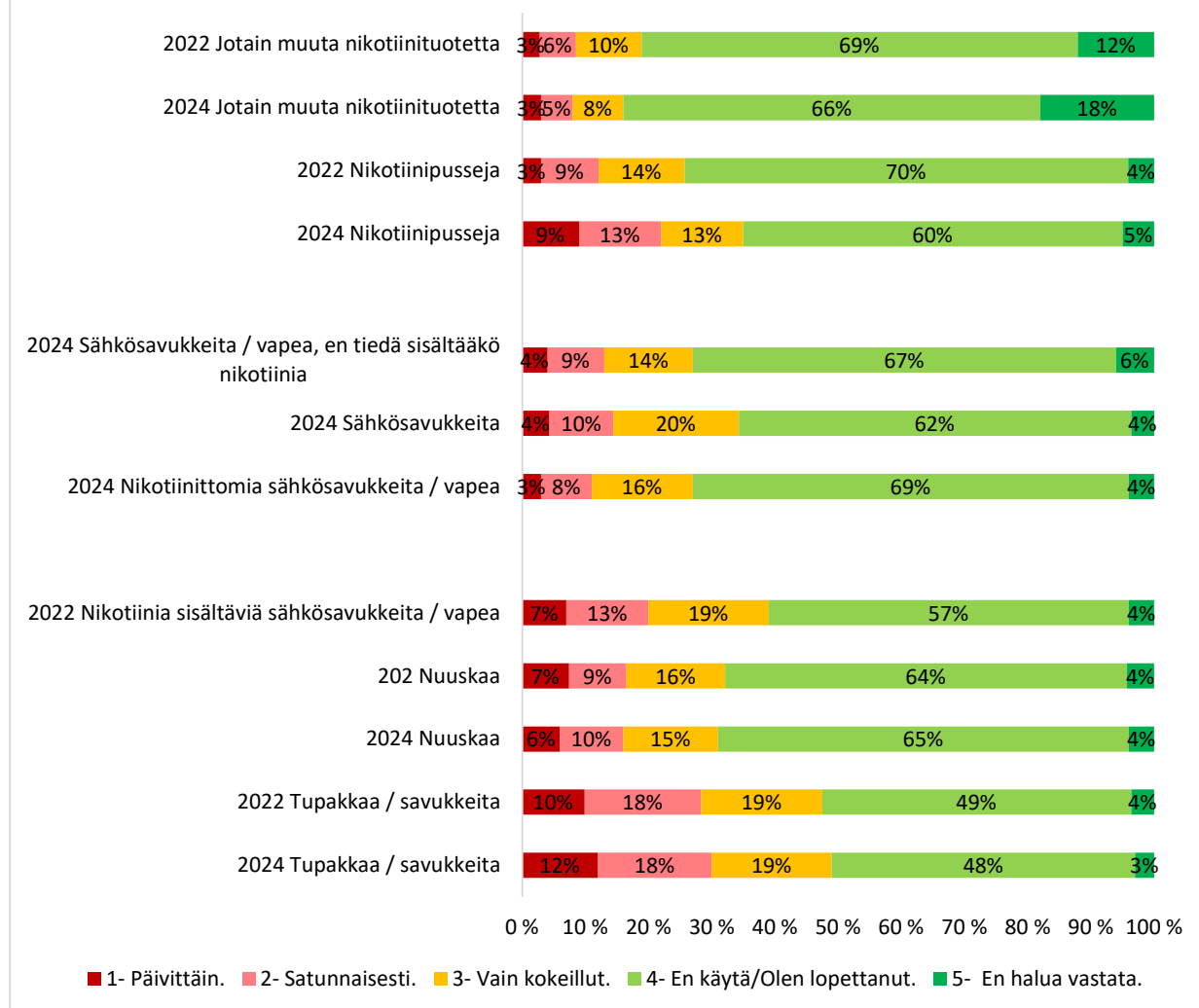
Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä nikotiinituotteita?

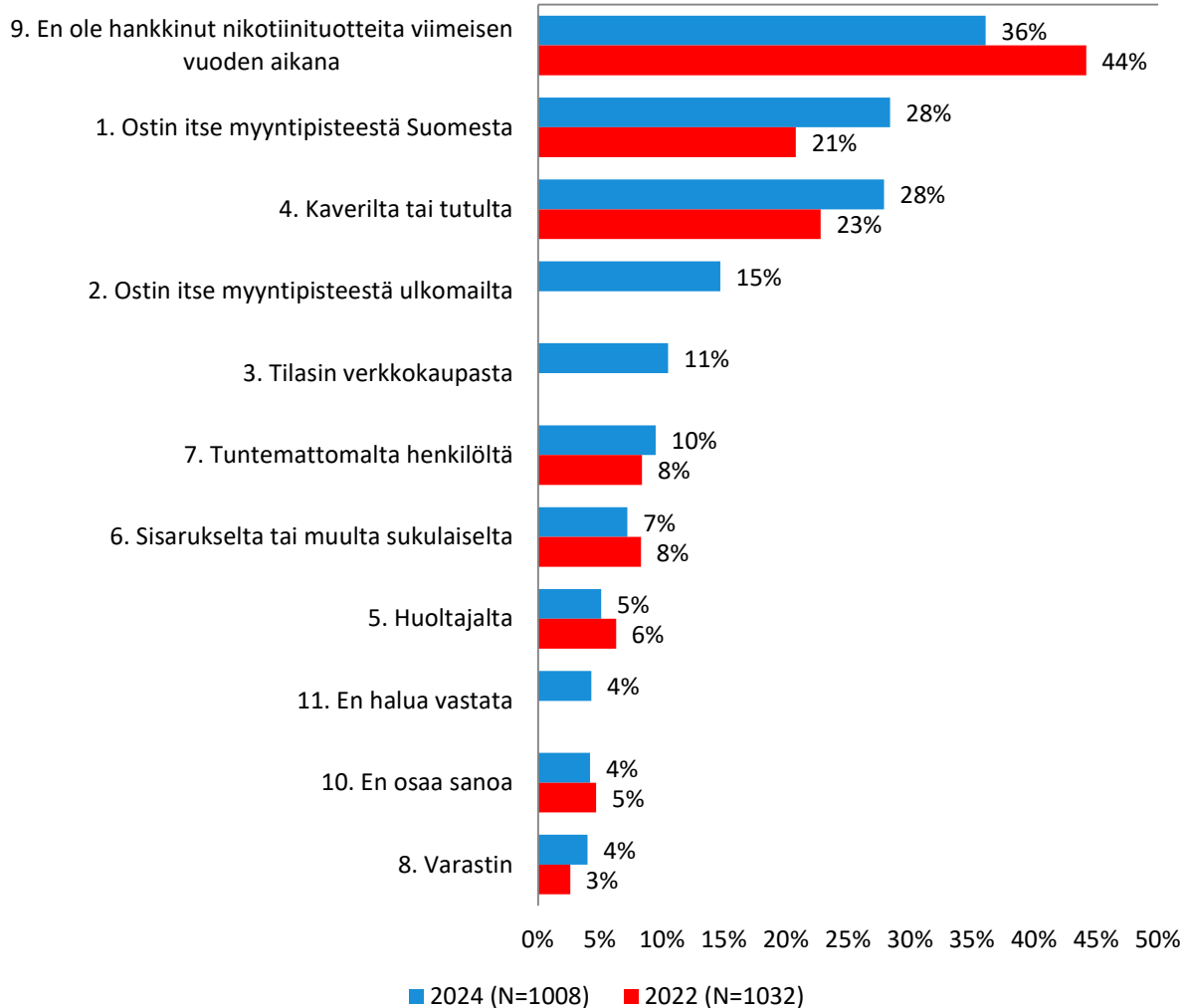
Onko suhtautuminen nikotiinituotteisiin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

Oletko itse käyttänyt nikotiinituotteita viimeisen vuoden aikana?

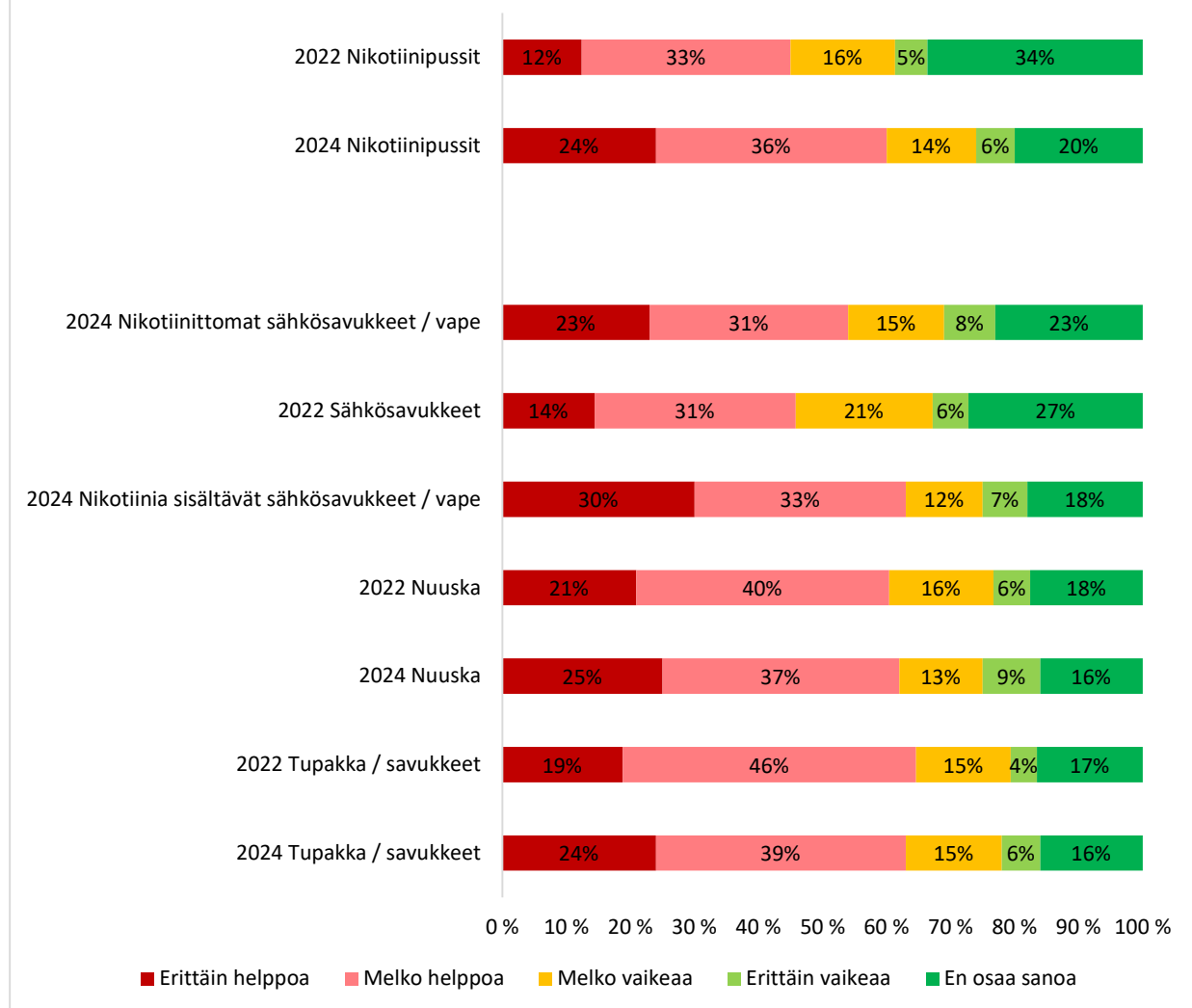

Mistä olet hankkinut käyttämäsi nikotiinituotteet viimeisen vuoden aikana?

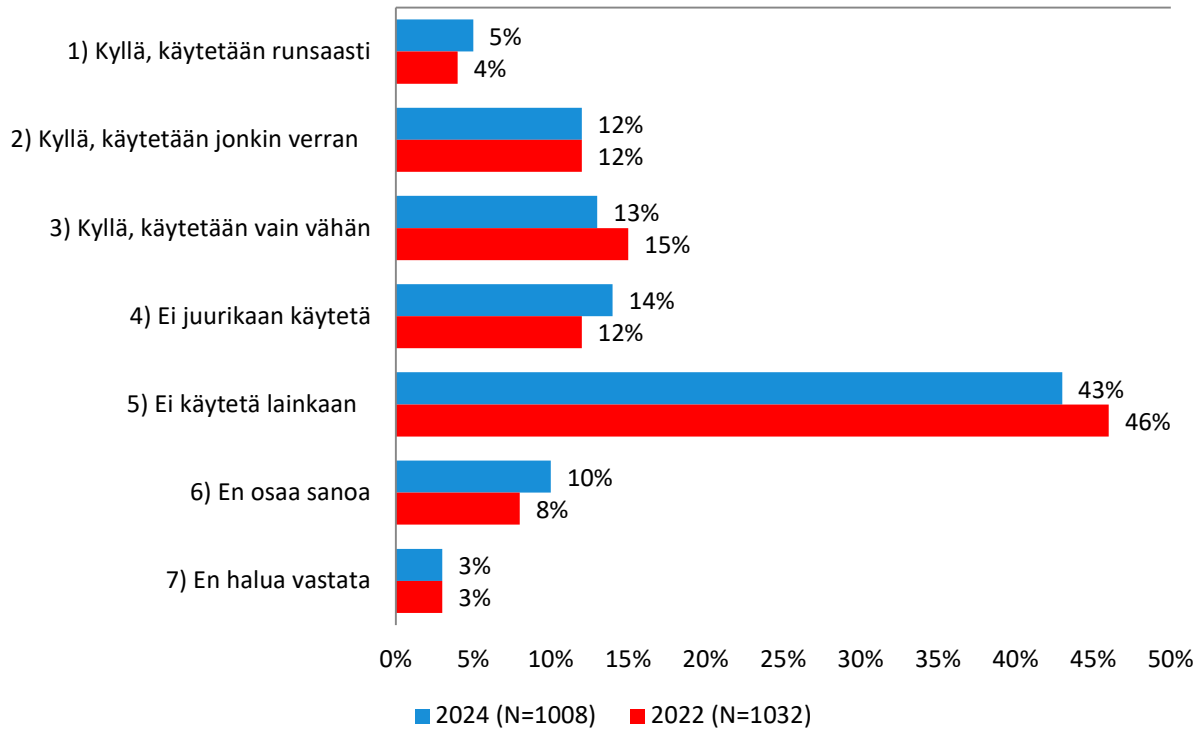
Onko alle 18-vuotiaan mielestäsi helppo/vaikea hankkia nikotiinituotteita?

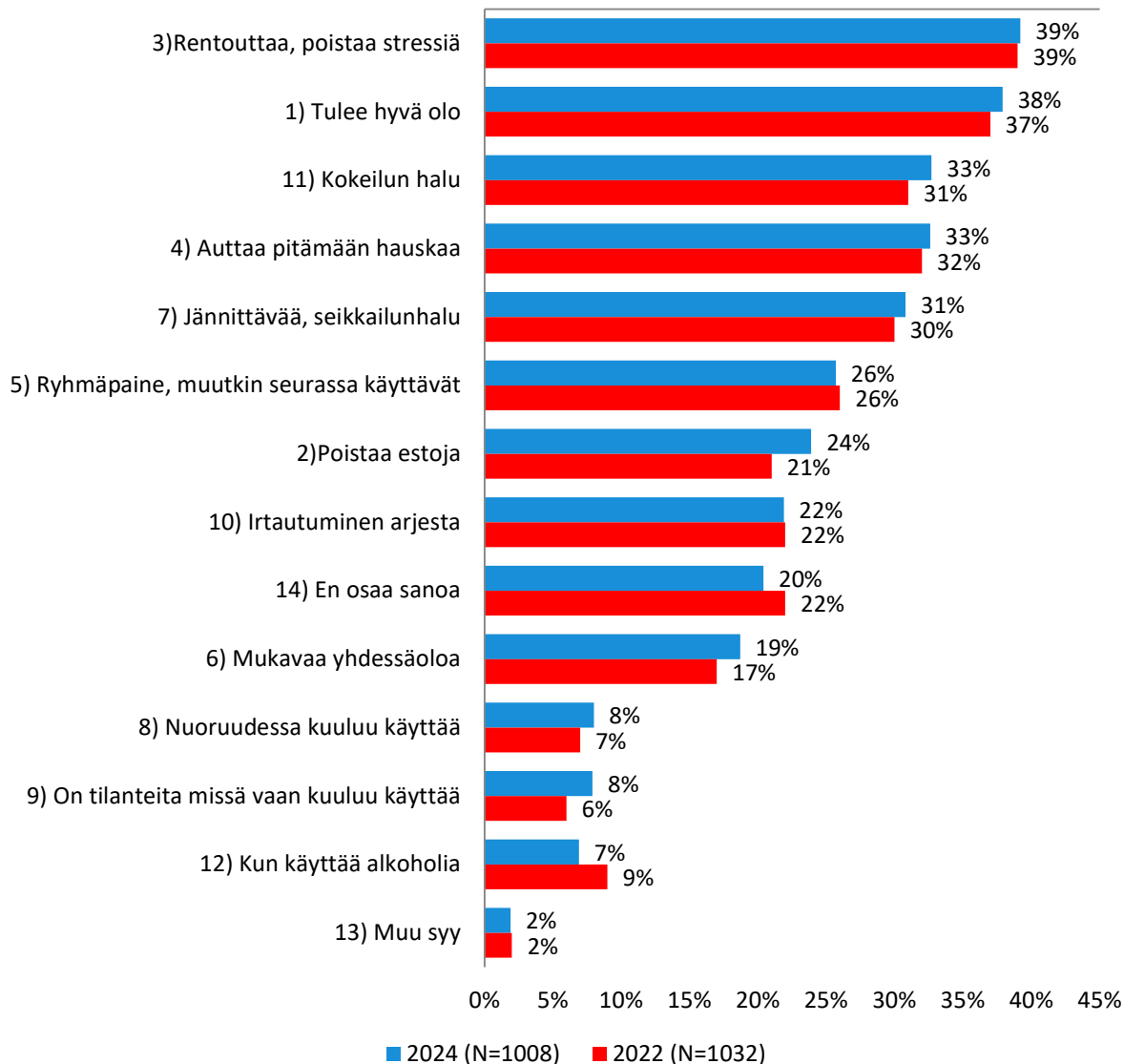
9.2.3. Huumeet

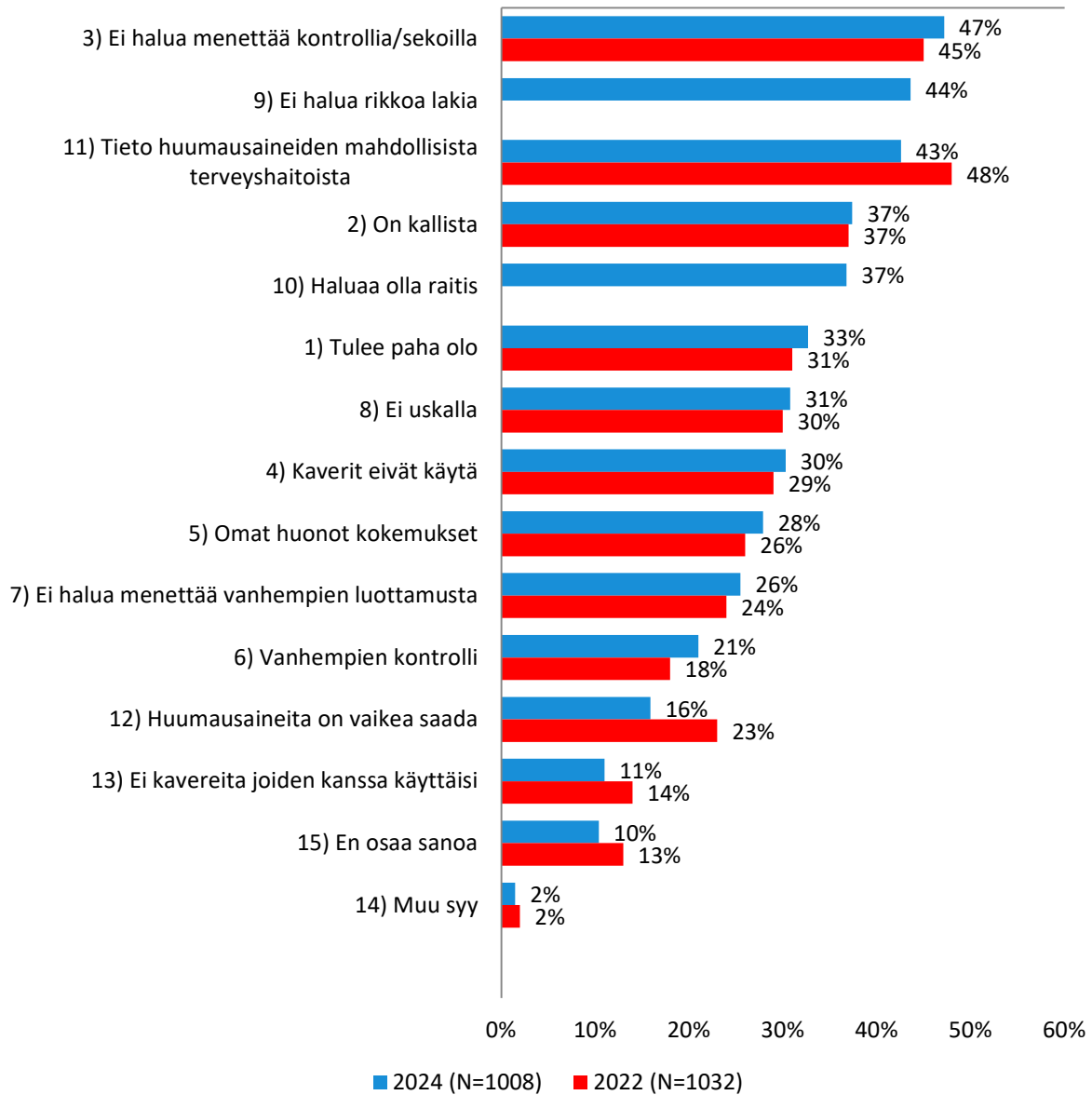
Käytetäänkö ystäväpiirissäsi/ikäistesi keskuudessa kannabista?

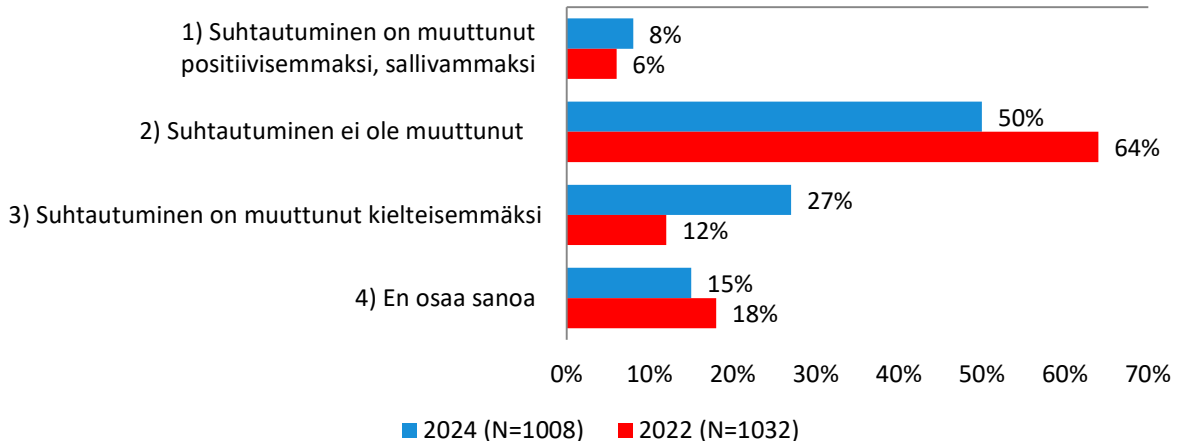
Miksi ikäisesi nuoret käyttävät huumausaineita?

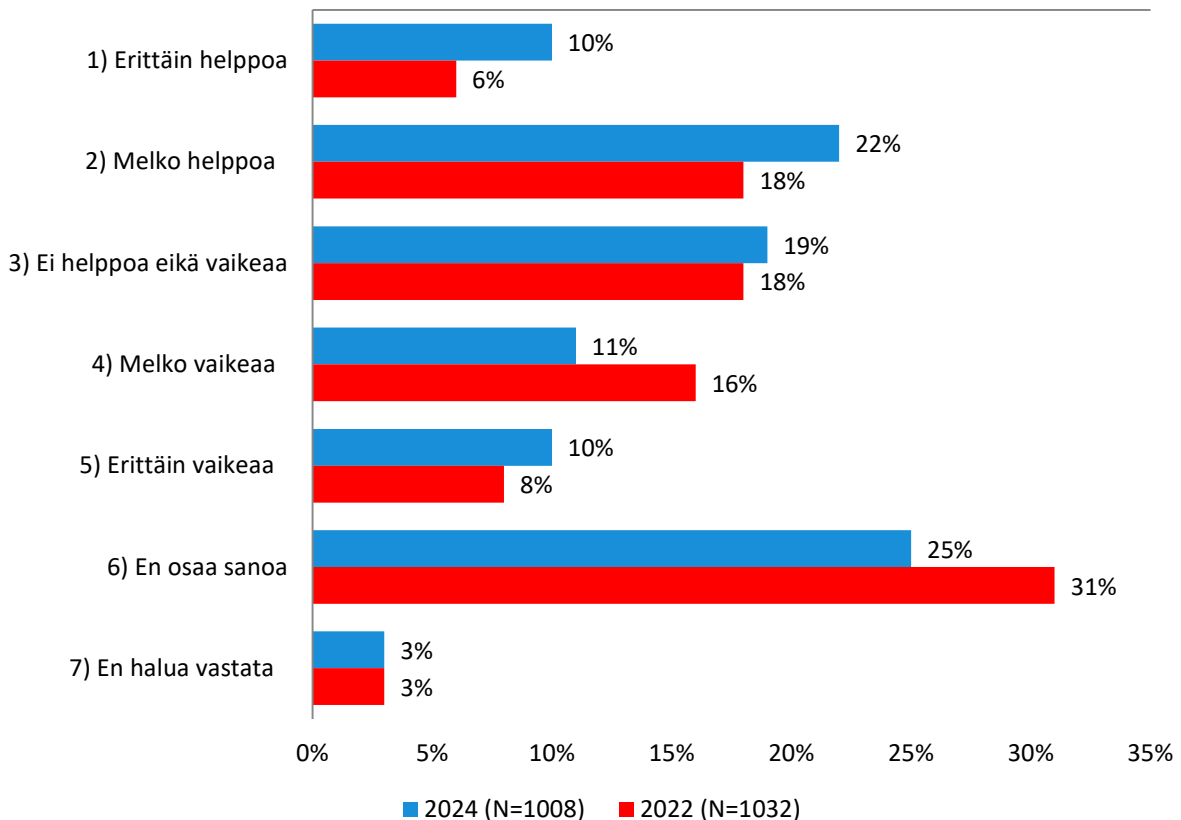
Entä miksi ikäisesi nuoret eivät käytä huumeaineita?

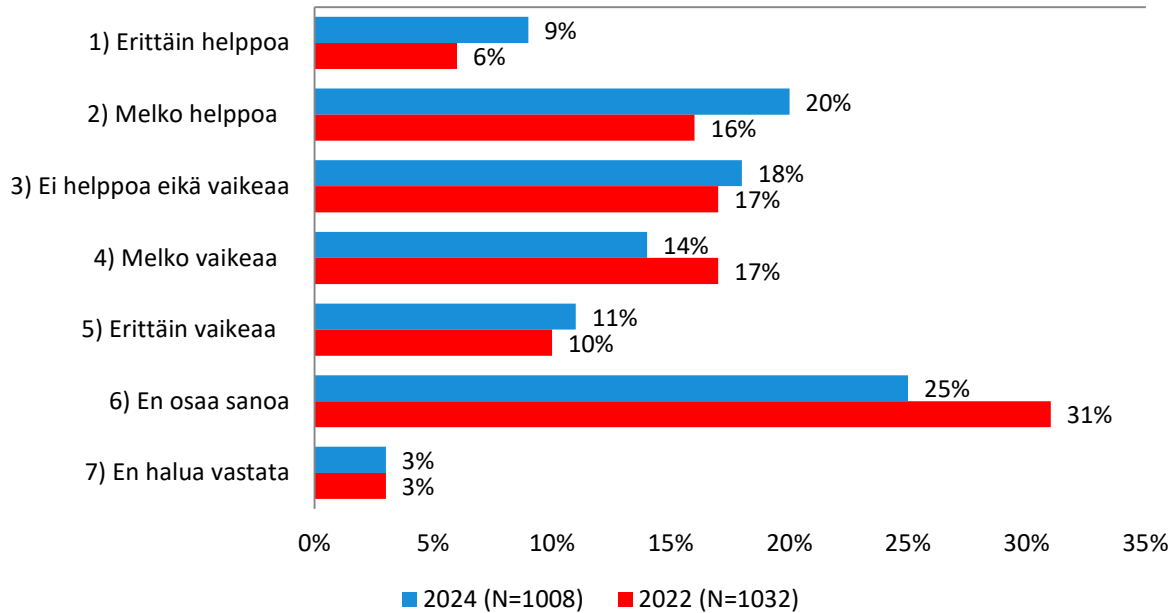
Onko suhtautuminen huumausaineisiin jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

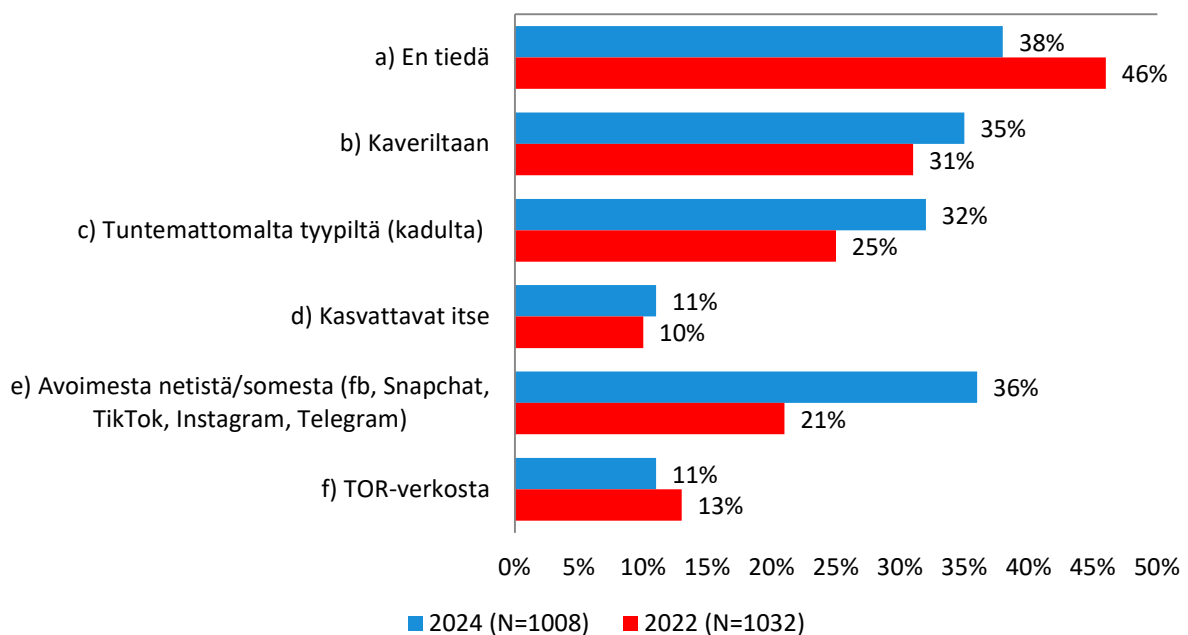
Onko kannabista mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos sitä haluaisi?

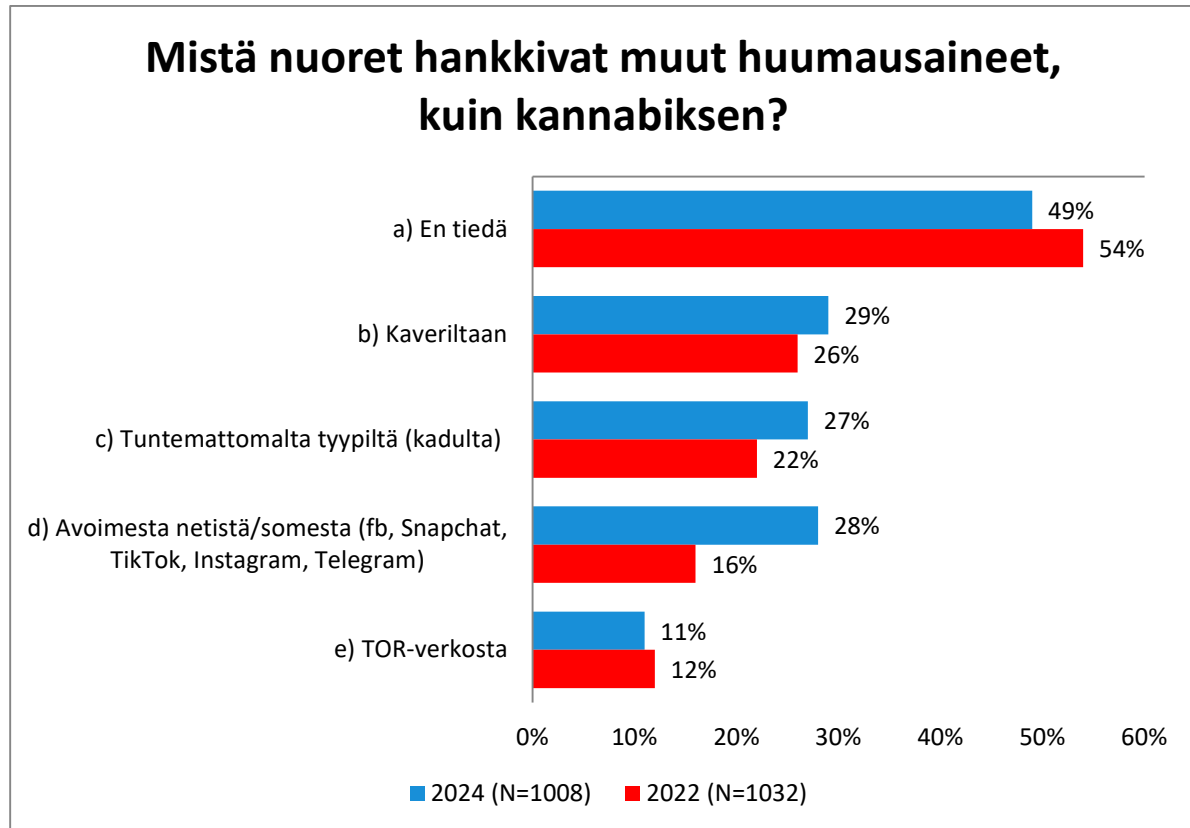

Onko huumausaineita mielestäsi ikäistesi nuorten helppo/vaikea saada, jos niitä haluaisi?

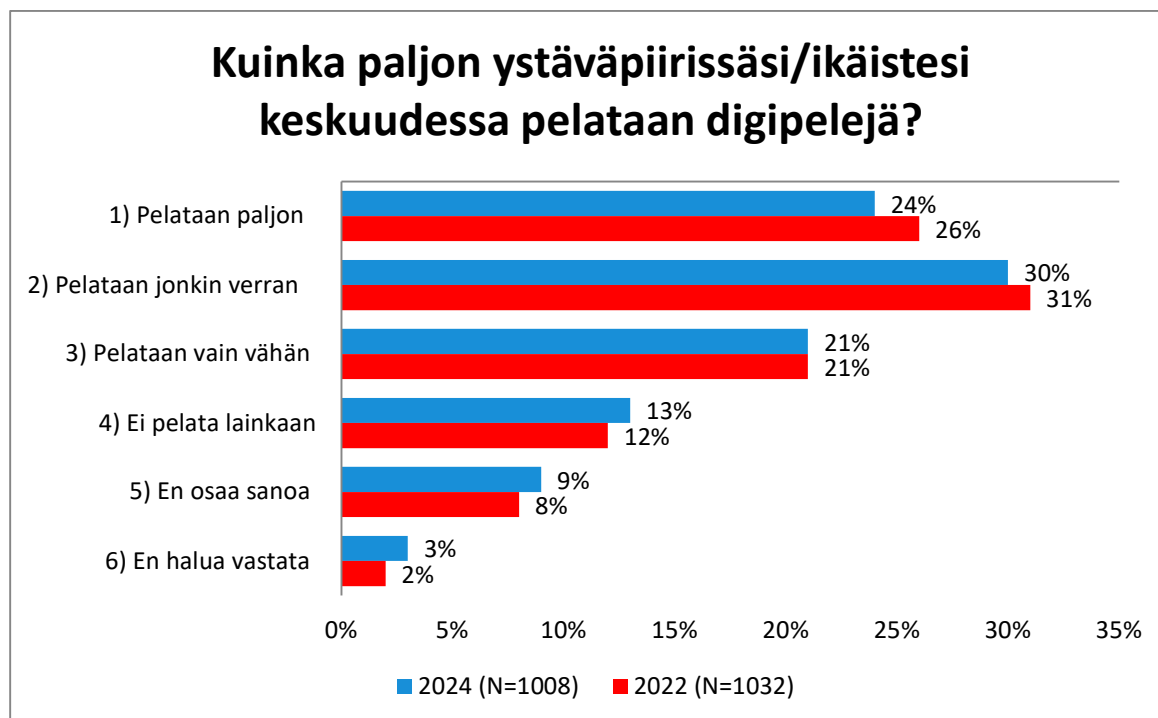
Mistä nuoret hankkivat kannabista?

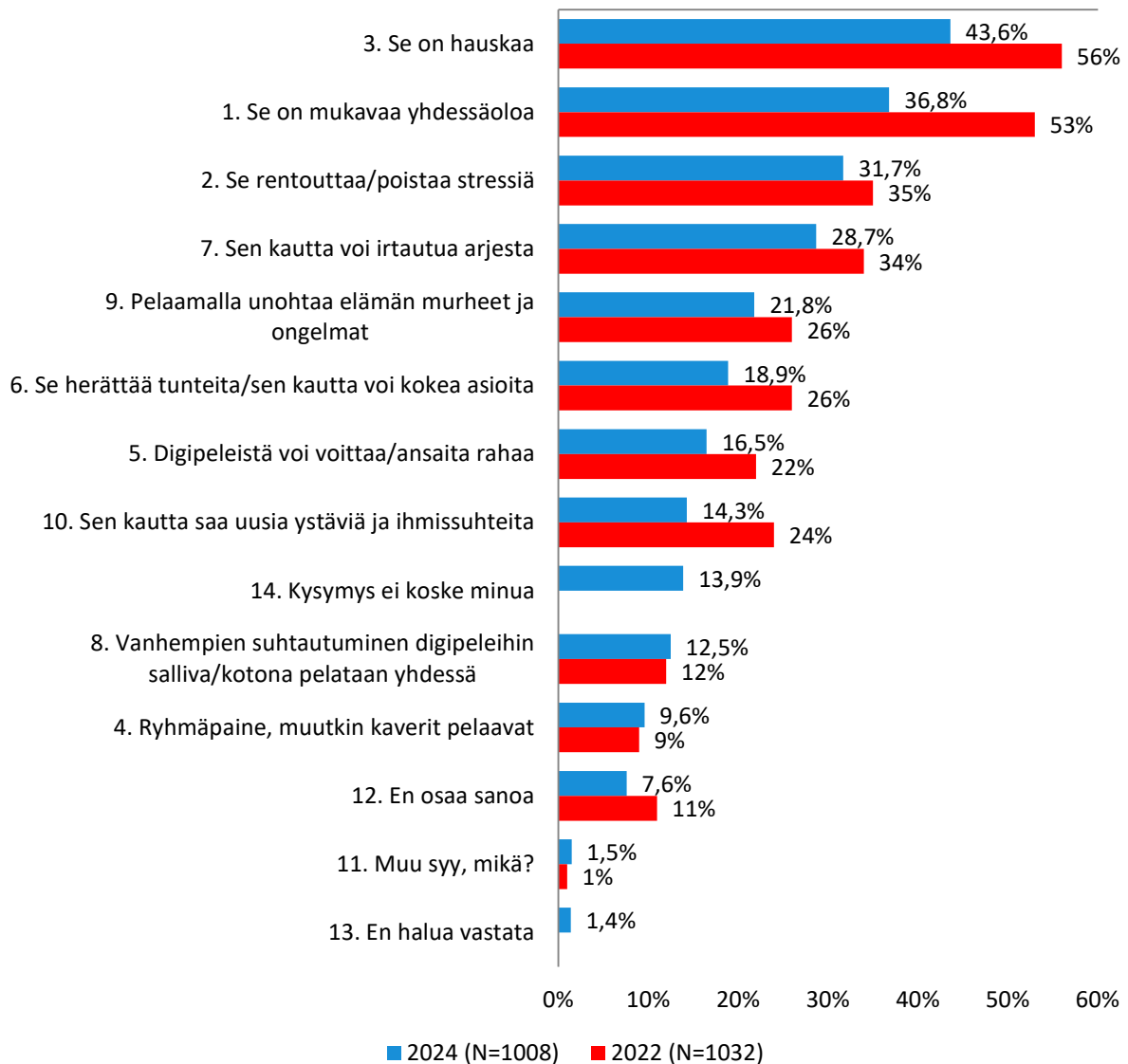

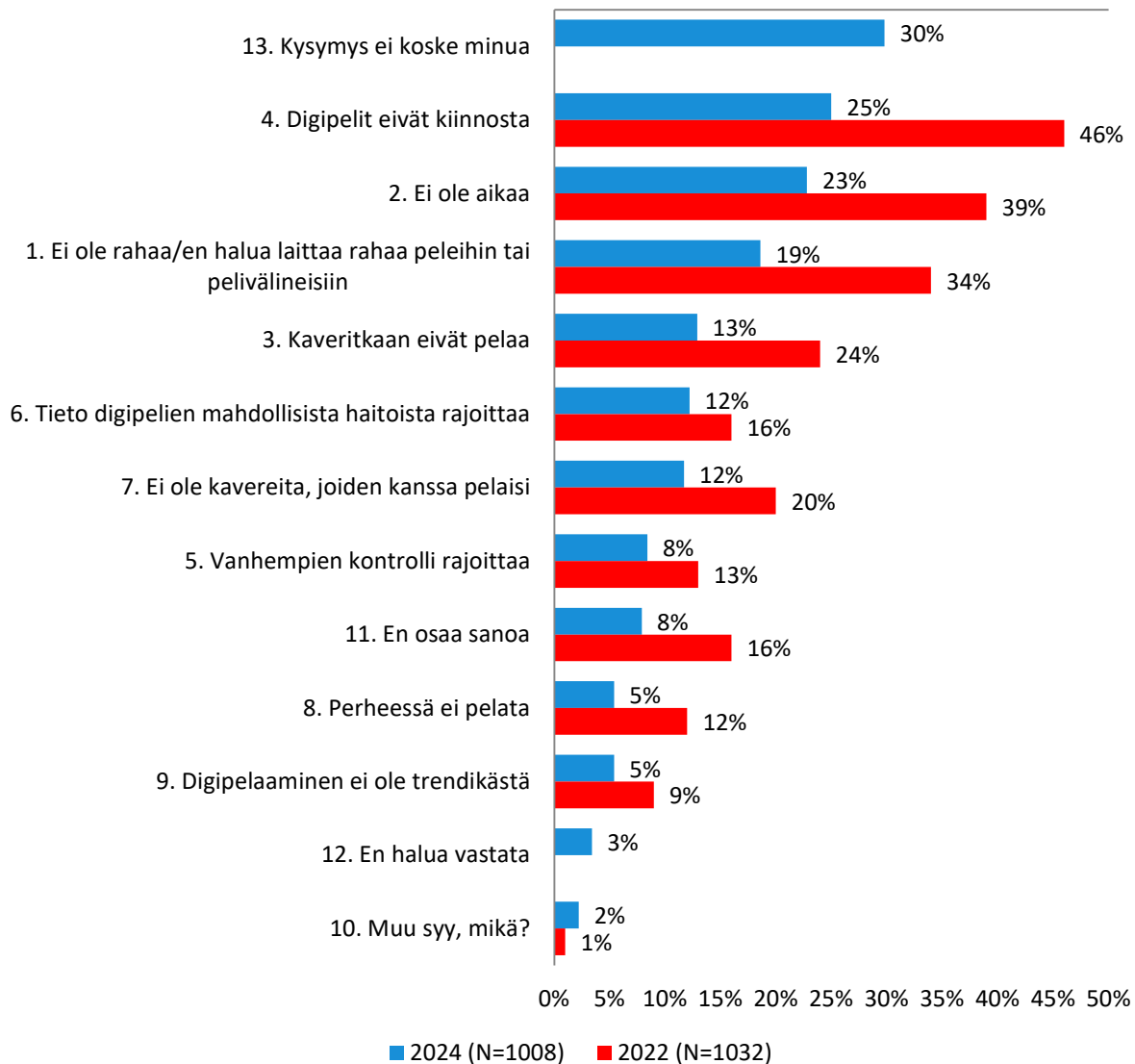
9.2.4. Digitaalinen pelaaminen

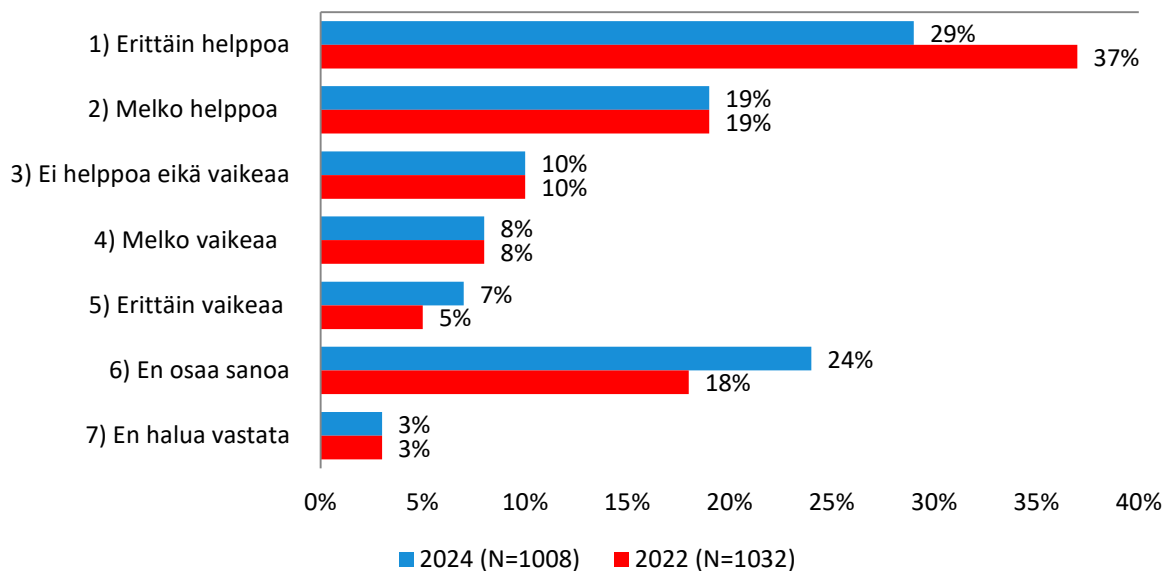
Jos pelaat digipelejä, miksi pelaat digipelejä? (2022: Miksi ikäisesi nuoret pelaavat digipelejä?)

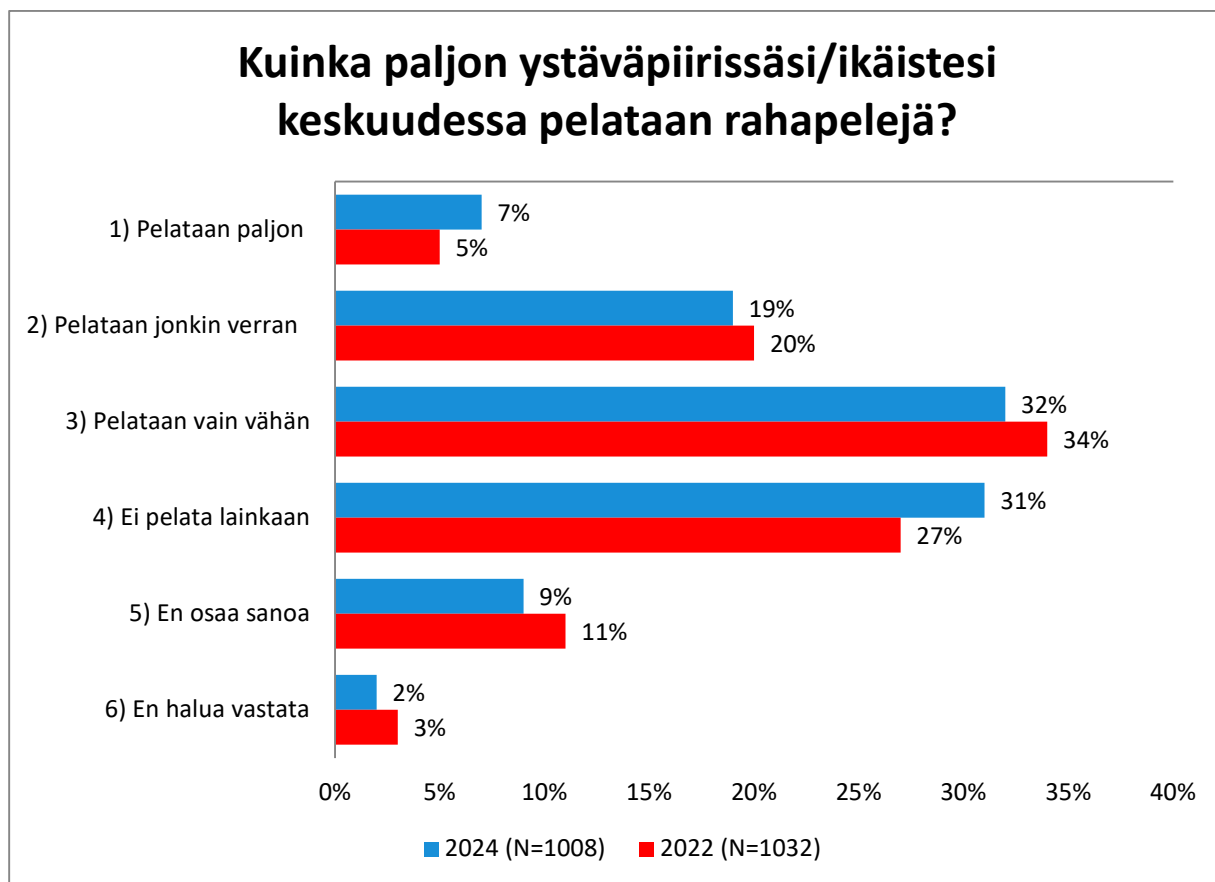
Jos ET pelaa digipelejä, miksi et pelaa digipelejä? (2022: Entä miksi ikäisesi nuoret eivät pelaa digipelejä?)

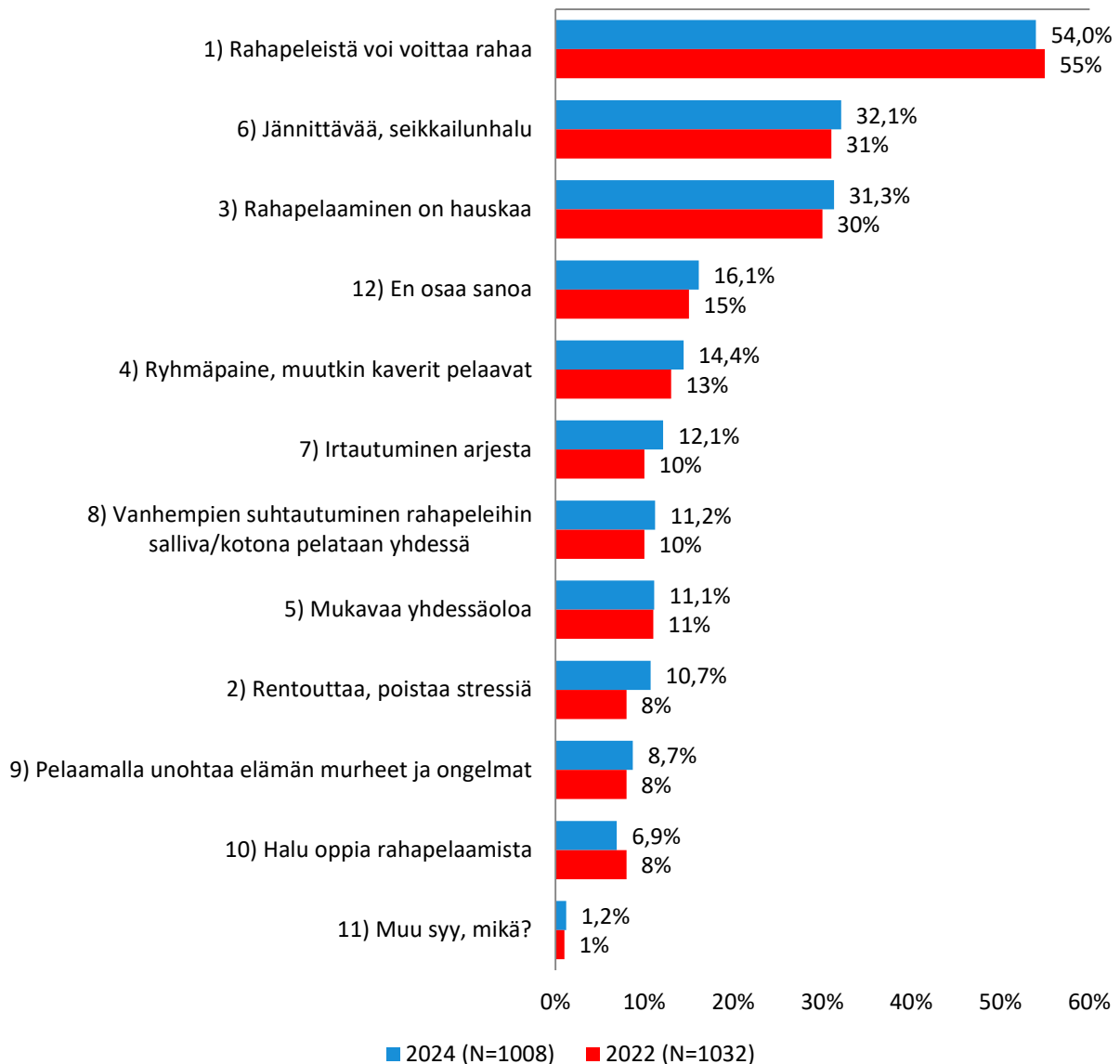
Onko alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa/ladata ja pelata K-18-digipelejä? (2022: ...ostaa/ladata ja pelata digipelejä)

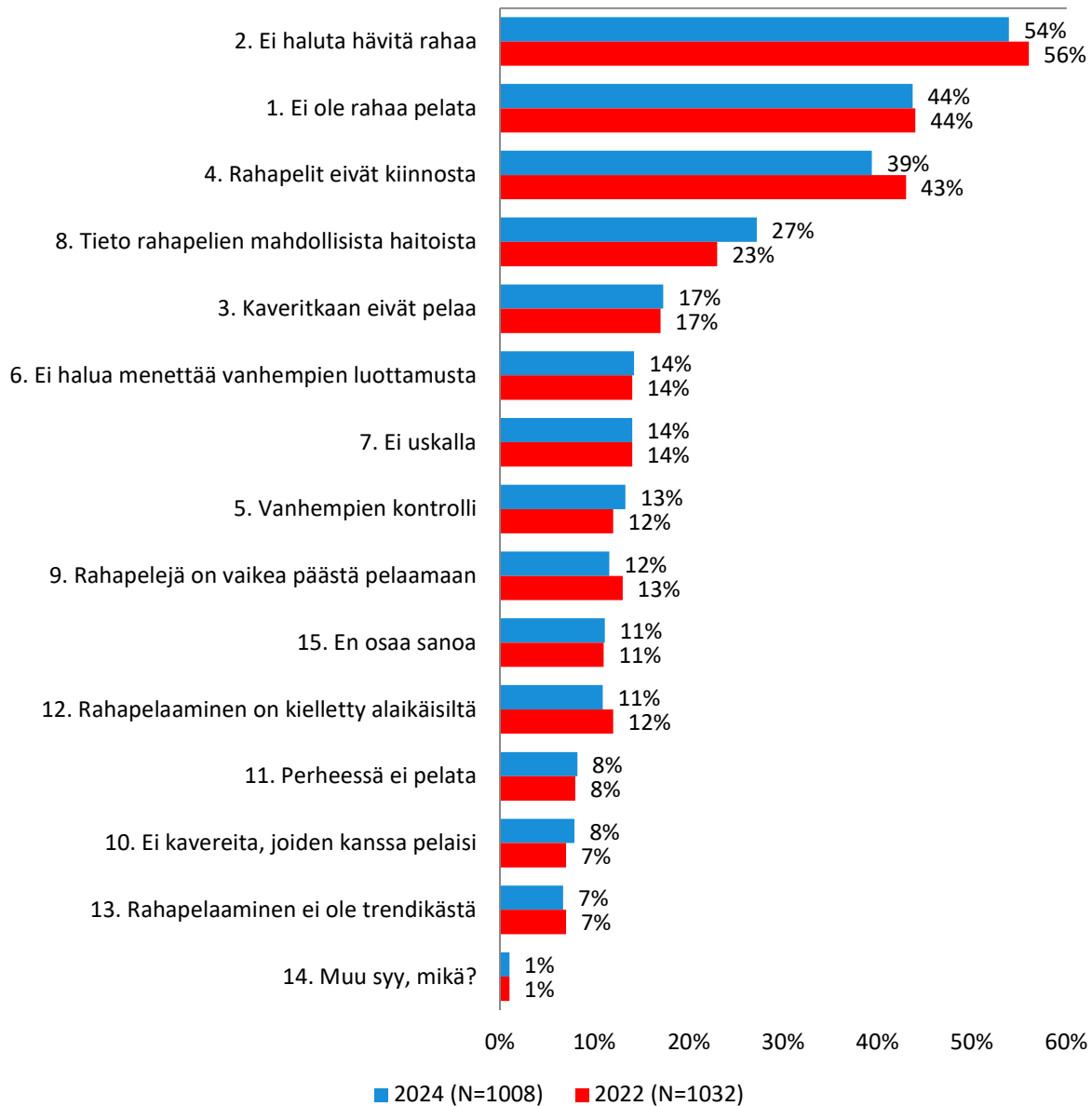
9.2.5. Rahapelaaminen

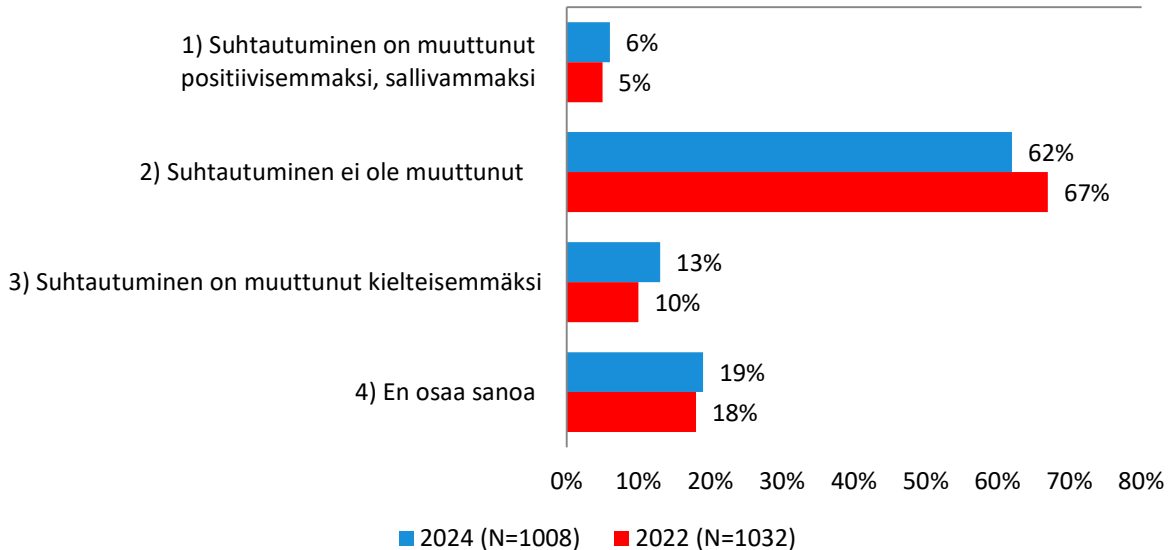
Miksi ikäisesi nuoret rahapelaavat?

Entä miksi ikäisesi nuoret eivät rahapelaa?

Onko suhtautuminen rahapelaamiseen jotenkin muuttunut kaveri-/ystäväpiirissäsi viimeisen vuoden aikana?

Onko rahapelejä alle 18-vuotiaiden nuorten helppo ostaa ja pelata?

